

پیشکش
Ketabton.com
کتابخانه

لیکوال: پوهنمل محمود نظری

د کتاب پیژندنه

۵	سرېزه
۷	دشیطان تاریخي لیرلید
۱۰	شیطان په ادبیاتو کې
۱۸	دشیطان معمول نومونه
۲۶	شیطان په غیر اسلامي دینونو کې
۲۶	شیطان په زرتشت کې
۲۷	شیطان په بودیزم کې
۲۸	شیطان په هندویزم کې
۳۲	شیطان په یهودیت کې
۳۵	شیطان په مسیحیت کې
۳۶	په انجیل کې د شیطان نوم او دهغه معادل :
۳۷	په انجیل کې د یول ته ورکړسوی القاب
۳۸	د شیطان دزوال دلیلونه
۳۸	د شیطان سزاوي
۳۸	د شیطان کارونه
۳۹	د شیطان امر نه منل
۴۰	د شیطان دندې
۴۱	شیطان په اسلام کې
۴۱	ابلیس
۴۴	شیطان
۴۵	د شیطان د نفوذ مهمي لاري
۴۶	د شیطان خوښی

۴۸ دشیطان نومونه

۵۰ د شیطان کارونه

۵۲ دشیطان مهمې موخې

۵۳ شیطان پرچا برلاسی کیري

۵۶ شرک

۵۸ شرکي دینونه

۵۸ بت پرستان

۵۸ صابیان

۵۸ قرامطه او زنادقه

۵۹ السوفستائیه

۵۹ زرتشت

۵۹ ماني

۵۹ قتیشم (روح پرستي)

۵۹ توتیمیم

۵۹ آنیمسیم (م قبیلہ ای)

۶۰ هندویزم(برهماني)

۶۱ بدعت

۶۱ د بدعت لغوی مفهوم:

۶۴ له توحیدی دینونوڅخه جلا سوي مذهبونه او فرقي

۶۴ یهودیت

۶۵ له یهودیته جلا سوی مذهبونه او فرقي :

۶۷ دمسیحیت مذهبونه او فرقي

۶۸ د مسحت د مذهبو او فرقو دلبندی

۷۰ د اسلام د دین مذهبونه او فرقي

۷۲ د مذاهبو او فرقو د راتلو علتونه

۷۵ د اعتقاد له نظره د اهل سنت فرقي

۷۷ اسلامی مذاهبو ته ورته فرقي

۸۳ شیطان پرستان

۸۳ الف : دختیځ شیطان پرستان

۸۳ ب : دلویدیځ شیطان پرستان

۸۴ نوی شیطان پرستان

۸۶ بی دینان

۸۷ گناه

۸۹ په گناه لعنت سوی دلي

۸۹ دگناه ډولونه

۸۹ لویی گناه وي

۹۴ وړي گناهوی

۹۴ د گناهونو کیلی

۹۷ د شیطان کره

۱۰۳ د شیطان شکونه

۱۰۵ په بدن کې د شیطان ځای

۱۰۵ ۱- د نفس یا هوایا نفس اماره

۱۰۹ ۲- ناصیه

۱۱۳ دشیطان ډولونه

۱۱۳ الف :دزه بینی (جن) شیطانان

۱۱۹

۱۱۹ ۲-ساینس پوهان او تیوریسنان

۱۲۱ فضا ته فضایی شتلونو په اړه لنډ مالومات

۱۲۲ ۳-ډیپلاستیکی طب ماهران اود ټټوانخورگران

۱۲۳ شیطان او ساینس

۱۲۷ ددعا او عبادت اغیز

۱۳۰ پایله

۱۳۳ اخځونه

Copyright: www.tanzona.com

سریزه

الله (ج) درې ډوله عاقل موجودات پیدا کړي دي، لومړی آدم دی، چې له خاوري جوړسوی دی ،دانسان پلار آدم (ع) او مور یې بی بی حوا ده. دویم یې ملائیکې دي، چې له نوره پیدا سوي دي . الله (ج) ته کاملاً تسلیم دي ، او خلقت یې له پېریانو او انسانانو څخه تر مخه دی او آدم ته یې سجده کړې ده.

او درېیم یې پېریان دي، چې الله (ج) له بی دوده اوره پیدا کړي دي ، هغوی هم له انسان څخه مخکې پیدا سوي دي. دپېریانو پلار «مارج» او مور یې «مارجه» نومیده . پېریان دوي طایفې لري یوه طایفه یې پېریان اوبله طایفه یې شیطانان دي .

دشیطانانو نیکه ابلیس دی . ابلیس اصلي نوم « الحارث» و کنیه یې «بومره» ده، چې له ملائیکو سره یو ځای اوسیده ،د الله (ج) دامر د نه منلو په وجه د الله (ج) په غضب اخته سو.

په قرانکریم کې د شیطان په اړه ټول مسایل علمي دي مگر د خلکو له نا پاهمي اوبې علمي څخه د شیطان په اړه ډیر خرافات ویل سوي دي ، چې منطقي نه دي. دشیطان نوم مور ذهن کې یو عجب او غریب موجود چې لکی او بنکرونه لري انځوروي، چې موزي ، ځورونکی ، دبنمن، بد عمله او ختا ایستونکی دی .

تر هغه چې ذره بېني موجودات نه وه کشف سوي چا باور نه کوی، چې په یوه څاڅکه وینه کې په زرونو ژوندي موجودات چې انسان هغه نه وینی لري. پوهان وايي دانسان سترگی لږ رنگونه وینی او غوړونه یې یوه محدوده فریکوینسي رغونه اوري؛ نو ذره بېني موجوداتو لیدل په عادي سترگو امکان نه لري . دساینس له ودې سره پوهانو ته دا امکانات تر لاسه سوي ،چې د ذره بېني موجوداتو په هکله په قرانکریم کې پلټنه وکړي ؛ ځکه هیڅ امکان نه لري، چې په یو کامل کتاب کې دداسې موجوداتو په هکله ذکر نه وي سوی ، یوازي ددې موجوداتو د انسان لخوا ایښول سوي نومونه د قرانکریم له نومونو سره توپیر لري؛ نو دهغو له تشریح، تفسیر او احادیثو څخه ددې موجوداتو د تشخیص امکان سته.

خدای تعالی شیطان دانسان دبنمن بللی دی، دبنمن هغه څوک دی چې انسان ته غلطې لارې بښي ، هغه ناروغه وي چې عبادت ونه کړي، هغه ته د کایناتو او د بشر د منشا په هکله درواغ وايي او دهغو ذهنیت خرابوي او داسې نور .

ما هڅه کړې په دې هکله د ټولو ادیانو معتبر کتابونه په ځانگړې ډول قرانکریم چې د خدای (ج) لخوا انسان ته رالیرل سوی، اخیر کامل کتاب دی او د رسول الله (ص)معتبر حدیثونه په ځیر سره ولولم او ددې ذره بښي موجوداتو په هکله پټ رازونه وپلټم هغه را ټول او ځان په پوه کړم؛ د الله (ج) شکر پر ځای کوم چې زما قناعت حاصل سو چې هیڅ پټ شي د قرانکریم له ذره بښ څخه پاته نه دی، چې د هغه په باب یې ذکر نه وي کړی . زه دا خپل مالومات ستاسو سره شریکوم امید چې د قبول وړ مو وگرځي .

په درناوي

پوهنمل محمود نظري

لندن ۲۰۱۲

د شیطان تاریخي لیرلید

د نړۍ له لرغوني تاریخ څخه مالومیږي، چې د شیطان افسانې له اسلام نه مخکې وې، ویل کیږي. انسانانو په هره بدمرغي کې د شیطان لاس بلی .

تاریخ پوهان وايي د شیطان کلمه لومړۍ په زرتشت کې د اهریمن په نوم راغلې ده، چې بیا یې سامي دینونو ته لاره پیدا کړې ده، له هغه ځایه تر عربو پورې رسیدلې ده.

لویدیځ پوهان لیکي، چې په «اومیشار» کتاب کې چې له بودا وروسته لیکل سوی دی، د مړینې د خدای یادونه سوی ده، چې په بودا یې مذهب کې هغه د بودا د بنمن یادسوی دی، او اهریمن هم همدا مفهوم ورکوي، چې له زرتشت څخه سامیانو ته او له هغه ځایه عربو ته تللی دی .

د عربو په ادبیاتو کې شیطان شعري باور درلود، چې شاعرانو ته القا کوي؛ نو هر شاعر ځان ته یو شیطان درلود لکه د (عبید شاعر) شیطان «هبید» و، د (الاعشی) شیطان «مسحل» و، د عمرو بن قطن او بشار شعري شیطانان «جهنم او سنقناق» وه.

شاعرانو ته دې شیطانانو ډیر اهمیت درلود او ځانونه یې دهغو پورولي بلله.

ان هغه وخت د ځینو شاعرانو نومونه او ستاینومونه شیطانان وه لکه: شیطان د فرزدق نامتو شاعر .

د عربو په لرغوني تاریخ کې د ځینو لویانو او واکمنو نومونه شیطان راغلي دي لکه: د بني حشم شیطان بن مدلج، شیطان بن الحکم، شیطان بن بکر بن عوف، الحارث بن فروه بن الشیطان .

ان د ځینو عربو قبیلو نومونه شیطانان وه لکه: بنو شیطان .

عربو مار ته هم شیطان وایه. عربو هغه رسی ته چې په سلواغه له څاه څخه داوبو ایستلي لپاره ترل کیده ته شیطان وایه .

ویل کیږي، چې په لرغونو متونو کې د اوبس له ورانه له سره تر پنبو پورې هغه مار پیچه ډوله علامه یا نښه چې هغه مهال دود وه هم شیطان نومیده .

د شیطان د نومونو ریښې :

۱- شیطان: شیطان یو خاص نوم دی ، دیو معین موجود نوم نه دی . شیطان هر مضر او بدلاري ياغي موجود ته ويل سوي دي که انساني وي که غير انساني .

ځيني پوهان شیطان د عبري لغت «هاشتطين» چې د مخالفت او دبنمني مانا لري ريښه بولي .

دځينو نور پوهانو په اند د شیطان کلمه د يونان د «تیتان» سره ورته والي لري . يونانيان « تیتان » د المپ دخدای دبنمن بولي او ځيني نور بيا باور لري، چې شیطان عربي توری نه دی، هغه له يوناني توري «باپولس» څخه چې مانا يې چغولي ده اخیستل سوی دی .

ځيني بيا د شیطان اصلي ريښه «اپليون» چې مانا يې ده وژنه بولي .

ځيني بيا باور لري چې شیطان له «شاط، يشيط» د فعلان په وزن چې جمع يې «شياط» يا «شياطي» ده څخه اخیستل سوی دی . ځيني بيا غضبان ا و سکران د هغه ريښي بولي . ځيني بيا د شیطان ريښه له شطن څخه بولي، چې مانا يې ده اوږده رسی ياني ليري کيدل (ليري کيدل له حق څخه) .

۲- ابليس: ابليس یو خاص نوم دی .

د ابليس کلمه مفرده او د هغه جمع (اباليس او بالسه) دی . ځيني پوهان وايي ابليس يوه عربي کلمه ده ، هغه یو حقيقي او ژوندى موجوددی ، چې شعور لري او نامريي دی ، ختا ايستونکی دی، او د خدای (ج) له امره يې سر غړولی دی . ځيني پوهان وايي ابليس عربي کلمه نه ده شايدله « ابلس» چې مانا يې شر او وسوس دی يا هم له «بلس» چې مانا يې ناهيلي او حيرانتيا ده، يا له « ابلاس» چې مانا يې دخدای له رحمته ناهيلي کيدل، يا هغه غم چې له ناميدي څخه پيدا کيږي يا غمجن اوسر په گريوان کي کول څخه اخیستل سوی دی .

۳- عزازيل: عزازيل يوه عبري کلمه ده، چې مانا يې عزيز دی ، دا د يوې ملايکي نوم دی چې ابليس هغه ختا ايستلي دی ، نوم يې د شیطان سپمبول سوی دی .

تکبر عزازيل را خوار کرد

به زندان لعنت گرفتار کرد

عزازيل ديوې وزې نوم دی چې عربود خپلو د گناهونو كفاره پر هغې اچووله ، هغه به يې په وچه دبنته کي خوشي کوله چې د کام دگناهونو كفاره نامالوم ځای ته يوسي .

۴-مذموم ؛ رتل سوی

۵-عفریت : واک لرونکی خبیث

۶-شعیبان : د شیطان بل نوم دی

۷-ابولیني : دابلیس لور(لیني) وه

او داسي نورد ابلیس ستاینومونه دي .

له دي مالومیري چي له اسلام څخه مخکي عرب له دي کلمي سره اشنا وه، ځکه له اسلامه مخکي په نورو دینونو کي دشیطان صفتونه هم راغلي دي ،چي عرب ورسره روړد وه؛نو عربوته په قرانکریم کي د شیطان نوم او مفهوم نوی نه و.

شیطان په ادبیاتو کې

د شیطان تر ټولو لرغوني ریښې د عربي وییونو په کتاب کې د «رؤبه» په یو شعر کې راغلي دي :

و فی أخادید الشیاط المشن

شاف لبغی الکل المشیطن

د شلاغو نښې شفا ده دسپي ټپ ته

دې کوڅه ډب ، مردار ، لیري سوي ته

د شطن اصلي مانا لیري سوی دی .

د «نابغه» په شعر کې شطون لیري والي ته ویل سوی دی .

نات بسعاد عنک نوی شطون

فبانث و الفؤاد بها رهین

د ژور څاه رسی ته هم شطن ویل سوی دی او شیطان یې وجه تسمیه ده یانې لیري والي .

«جریر» په خپل یو شعر کې وایي :

ایام یدعوننی الشیطان من غزلی

و هن یهویننی إذ كنت شیطانا

کله چې یاغي اومتکبر وم

شیطان زه عاشقي ته وبللم

«عنتره» په یوشعر کې وایي :

یدعون عنتر و الرماح کانها

اشطان بئر فی لیان الادهم

په عربي کې دشطن جمع اشطان یاني رسیاني (تناونه) ته وایي .

شطن رسی ده اومشاطن هغه څوک چې له څاه اوبه راباسي .

«ذوالرمه» په خپل یوشعر کې وایي:

اخو قنص یهفو کان سراته

ورجلیه سلم بین حبلی مشاطن

یو عرب شاعر خپله بنځه داسې رتلي ده .

عنجد تحلف حین أطف

کمئل شیطان الحماط أعرف

چې زه قسم خورم هغه هم قسم خوري

شیطان دی لکه دحماط تاج لرونکی مار

یو عرب شاعر دخپلي اوبني داسې صفت کوي :

تلاعب مثنی حضرمی کانه

تعمج شیطان بذی خروج قفر

عنان د حضرداوبن پرشا لکه مار پیچل سوی

لکه شیطان چې شین سوی وي په دښته کې

له اسلام څخه وروسته ډیرو شاعرانو دشيطان دبد توصیف په هکله ډیر شعرونه ویلي دي :

مولانا په مثنوی کې شیطان او دهغه پلویان د نیکانو ضد بولي او وایي :

دو علم بر ساخت سپید و سیاه

آن یکی آدم دیگر ابلیس راه

هم چنان دور دور دوم هابیل شد

ضد نور پاک او قابیل شد

هم چنان این دو علم از عدل و جور

تا به نمرود آمد اندر دور دور

ضد ابراهیم گشت و خصم او

و آن دو لشکر کین گزار و جنگجو

چون درازی جنگ آمد ناخوشش

فیصل آن هر دو آمد آتشش

پس حکم کرد آتشی را و نکر

تا شود حل مشکل آن دو نفر

دور دور و قرن قرن این فریقو

تا به فرعون و به موسای شفیع

سال ها اندر میانشان حرب بود

چون زحد رفت و ملولی می فزود

آب دریا را حکم سازید حق

تا که ماند کی برد زین دو سبق

هم چنان تا دور و طور مصطفی

با ابوجهل آن سپهدار جفا

هم نکر سازید از قوم نمود
صیحه ای که جانشان را در ربود
هم نکر سازید بهر قوم عاد
زود خیز تیز رو یعنی که باد
هم نکر سازید بر قارون زکین
در حلیمی این زمین پوشید کین
تا حلیمی زمین شد جمله قهر
برد قارون را و گنجش را به قعر
دوی لاری جوړي کړي بادار
یو د آدم اوبله د ابلیس لار
همداسي دویم وار د هابیل سو
د هغه د پاک نور ضد قابیل سو
دا دوی لاری دعدل او خور
تر نمروده ورسیده دهغه دور
د ابراهیم ضد سو او دبنمن د هغه
دوه لښکره غچ اخیستونکی او جگره
داچي د جنگ پایښت پر زور سو
د دواروتر منخ حکم بل اور سو
نو حکم یې وکړ اور ته دنکر
چي ختم سي ددي دوو رپر
دور دور او پیری پیری وو دا فریق

تر فرعون او تردوره دموسی شفیق
کلونه یې تر منځ جنگونه وه
چې له حده ډیر یډه غم یې زیروه
دسیند اوبوته حکم وکړ حق
چا له دې دواړو څخه واخیست سبق
همداسې په دوران کې د مصطفی
له ابوجهل سره چې و پاچا د جفا
هم یې سزا ورکړه قوم د نمود نه
غیبي چغه په سپیدو ټوله مړه کړه
هم یې سزا ورکړه قوم ته دعاد
د سهار په تیز او توند باد
سزا یې ورکړه قارون ته د دښمني
دا دښمن یې ننه ایست پر مخکې حلیمي
تر هغه چې دا حلیمي سوه ټوله غوسه
ننه ایست قارون او گنج یې د مخکې دننه
سنايي په حديقه الحقيقه او مولانا په مثنوي کې ليکي :
دیو از این عقل گشت با شر و شور
تا بمخراق لعنتي شد کور
شیطان ددې عقله سو په شر او شور
چې د لعنت په مخراق کې سو کور
بگذر از عقل و خدعه و تلبیس

که عزازیل از این شدست ابلیس

تیر سه له عقله ، خدعه او تلبیس

چی عزازیل له دې سو ابلیس

د عزازیل هغه لویه ملایکه وه چې ابلیس ختا ایستله چې بیا له هغه څخه دشيطان سپمبول سو

ډیر صوفیه داستانونه شیطان یو سپمبولیک شی بولي . .

مولانا د آدم او شیطان په داستان کې لیکي :

گفت شیطان که بما اغویتنی

کرد فعل خود نهان دیو دنی

ویل شیطان بما اغویتنی (زه دی ختا ایستلم)

خپل کره یې کره پټ، دیو دنی (خوی)

ابلیس خپل سرکشي په خداچوي او وايي «بما اغویتنی»

گفت آدم که ظلمنا نفسنا

او ز فعل حق نبد غافل چون ما

ویل ادم چې ظلمنا نفسنا

او دحق له فعله غافل نه و لکه ما

سنایي د شیطان له خولي وايي :

میخواست تا نشانه ی لعنت کند مرا

کرد آنچه خواست، آدم خاکی بهانه بود

غوبنتل یې چې ما کری د لعنت نبنانه

خپله غوبنتنه یې پوره کره دا خاورین آدم یې بهانه کره .

مولانا د ابلیس په هکله وايي :

اول آنکس کین قیاسکها نمود
پیش انوار خدا ابلیس بود
گفت نار از خاک، بی شک بهتر است
من ز نار و او ز خاک اکرست
لومری کس چي وکره دا پرتله
د خدا انوارو ته ابلیس و هغه
ویل اور تر خاورو بی شکه بڼه دی
زه له اوره او هغه له توري خاورې دی
په ډیرو داستانونه کي شیطان د نفس اماره سپمبول بلل سوی دی .
یو شاعر د شیطان په هکله وايي :
دشمنی داری چنین در سر خویش
مانع عقل است و خصم جان و کیش
یک نفس حمله کند چون سوسمار
پس به سوراخی گریزد در فرار
در دل او سوراخ ها دارد کنون
سر زهر سوراخ می آرد برون
که خدا آن دیو را خناس خواند
کو سر آن خار پشتک را بماند
می نهان گردد سر آن خار پشت
دم به دم از بیم صیاد درشت
تا چو فرصت یافت سر آرد برون

زین چنن مکرى شود مارش زبون
 داسي دبنمن لري په سر کي خپل
 دبنمن د ځان او دين دى مانع د عقل
 يو وارى برید وکړي لکه سوسمار
 بيا په سوري ننوځي او کړي فرار
 اوس سوري لري د هغه زړه
 له هر سوري راباسي سر هغه
 خدای هغه ديو ته خناس ووايه
 چي سر يي ځيرگي ته دى ورته
 ځيرگى خپل سر پتوي
 هر گړى له ويري د بنکاري
 چي فرصيت پيدا کړي سر کړي بهر
 مارخوارو زار کړي دهغه دا مکر

شیطان کله دغوسې ، دشراوفساد او بدې سپېمبول او کله نفس اماره بلل سوی دی .
 ابلیس په دري شعر کي په درو نومونو راغلی دی .

دآدم (ع) د خلقت مخکې هغه ته عزازیل ، دآدم (ع) د پیدا کیدو په وخت کي هغه ته ابلیس
 او دآدم (ع) له خلقت وروسته یانې په مادي ژوند کي شیطان راغلی دی .

په لويديځو ادبياتو کي انگریزي شاعرانو لکه ویلیام بلیک (میلټون په ورک جنت کي)، کریستوفر
 مارلو د(هر یو شیطان) دشيطان یادونه کړې ده مگر په لويديځو ادبياتو کي د ابلیس کلمه نه ده
 راغلي .

دشیطان معمول نومونه

شیطان یو نوم دی چې مانا یې ده (دطبیعت لور موجود) ، چې په لوېدیځو دینونو کې د بډیو دتجسم مرکز بلل سوی دی . شیطان په نورو نومونو لکه ابلیس ، اهریمن ، دیو، لوسیفر، دیول، او سیتان هم یاد سوی دی .

دشیطان لاتیني لغت «دیول» یوناني کلېمه «دایابولیس» ده ، چې مانا یې له تور او تهمت څخه اخیستل سوی ده او کله یې بیاریښه «دایابولیس» بولي . د یوناني «دیول» لومړی مانا ملایکه ده، چې

په اریایي فرهنگ کې په «دیو» او «دیوه» اوبتې ده، چې هندي او اروپایي ریښه لري ، چې مانا یې خدای دی ، دا کلېمه مقدسه بلل سوی ده. اوس په اروپایي ژبو کې د «دیوه» د خدای، آسمان او جنت ریښه هم بلل سوی ده او په واده (په هندو مقدس متونو کې) تر اوسه دا نوم خپل تقدس لري مگر په فارسي کې یې خپل مفهوم دلاسه ورکړي دي ، د شیطان ، اهریمن ، دبنمن، د دین ضد، پردی و یا وحشي مفاهیم یې دودسوي دي .

زرتشتانو بيله یو خدای («اهورا مزدا» نور خدایان باطل او «دیو» بلل هغو ته یې دیو یا اهریمن وایه دشیطان اصلي کلمه له یهودیت څخه راغلي او په مسیحیت او اسلام کې تکمیل سوی ده .

د شیطان هغه نومونه چې ډیر معمول دي

بافومیت Baphomet عزازیل: Azazel, Asael: (عبري)- د شیطانانو پاچا.

هغه شیطان دی چې شوالیه تیمپلر د هغه عبادت کوی .

بلزبوب (Beelzebub) :

(عبري) - دمچانو خدای (میتو ۲۵ : ۱)

بیلیال: Belial, Beliar, Bheliar

(عبري) - بی خدایه ، د غرور خدای (قروننتیان ۱۵ : ۶)

مستما: Mastema

د جوبیلی د کتاب شیطان

سمیل: Sammael, Samiel, Sammael

دخدای زهر

هغه عناوین چې تل شیطان ته راجع کیږي :

انگره مینیو (Angra Mainyu) ۶۶۶ (یا ۶۱۶) بد نمبر عدد، اهریمن، بدی غوښتونکی روح ، نامقدس روح

د مسیح ضد- دشيطان راتگ فاني دینا ته

تور خدای (Dark Lord)

دیر لیبهافتگ (Der Leibhaftige):

(جرمني) - هغه خپله نیاز مند دی

دیابولوس (Diabolus, Diabolos):

(یوناني) - پرې کول

ابلیس (Iblis) - د اسلام شیطان

دمخکي لاندي لارد، د دورخ لارد، ددنیا لارد

Lord of the underworld / Lord of Hell / Lord of this World

- دسهار ستوری (یوناني او رومي): د روښنايي راوستونکی ، روښانه کونکی ، د وینوس ستوری

لوسیفر (Lucifer): ستوری

لیویاتان (Leviathan):

هغه چي له نوره ویریري .

میفتوفیل (Mephistopheles):

پخوانی ټپ، پردی، پخوانی نیک، زور فریب،

Old Scratch, The Stranger, Old Nick

د تیاری شهزاده / Prince of Darkness هوا

Old Hob

Satan: سیتان

دبمن، متهم کونکی او تعقیبونکی

Shaitan (شیطان د سیتان عربي نوم دی

کولسکي (Kölski) : (ایسلند)

والند (Voland) :

(په فرانسه کې- په منځنیو پیریو کې)

هغه نهادونه چې شیطان ته راجع کیږي لکه :

Abbadon, Angra Mainyu, Satan, Asmodai, Beelzebub, Lucifer, Belial, and Iblis.

Azazel

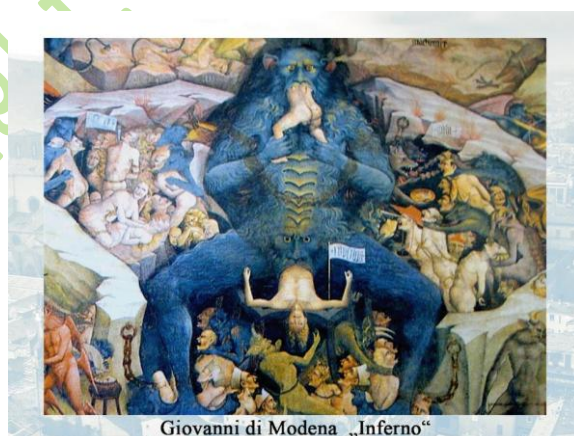
Baphomet

Beelzebub

(Dark Lord)

Der Leibhaftige

Diabolus, Diabolos

Lucifer

Satan

Leviathan

۶۶۶

Kölski

voland

Iblis

شیطان په غیر اسلامي دینونو کې

شیطان په زرتشت کې

زرتشتان دوه گونې پرسته دي، په دوو خدایانو یو د خیرخدای (اهورامزدا) او بل دشرخدای « اهریمن» باور لري، د هغو په باور اهورامزدا نور دی ، دپاکي او بنو خالق دی او اهریمن د تیاري او بدې خالق دی، چې بد او درواغجن دی .

زرتشتان باور لري ، چې په طبیعت کې دو متضاد واکونه سته یو خیر(سپنتا مینو- د روښنا یي اثر) او بل شر (انگره مینو - د تیاري اثر) دی چې دا دواړه تل په جگړه کې دي .

اهریمن یا اوستایي «انگره مینو» هغه موجوددی ، چې د نیکو له منځ وړولو لپاره هڅه کوي مگر اخیر اهورامزدا پر هغه بریالی کيږي او اهریمن له منځه ځي .

زرتشتان باور لري اهورامزدا د ټولو انسانانو ، امشاسپندانو ، نورا یزدانو (ملایکو) او نیکو موجوداتو (مزدا) خالق دی ، چې له دیوانو سره چې اهریمني موجودات دي د بري لپاره په جگړه کې دي .

په پارسی کې «اهریمن» ته «اهرمن» وايي ، چې د شیطان سیال دی .

د شیطان اصلي مانا درواغ او ختالیستل ده ، چې دزرتشتانو په کتاب «گاته» کې «۶۰۶» واري رتل سوی دی او «انگره مینو» یاني د ټولو دښمنه روح یوازي یو وار په سترگو کيږي ، ددې دین په باور انگره مینو او ډیر شیطانان وجود لري، چې دخیر له ملایکو سره په شخړه کې دي . دهغوی دا شیطانان دا دي : د وړي شیطان ، د تږي شیطان ، دخبنم شیطان ، دکرکي شیطان ، د حسد شیطان ، د درواغو شیطان ، دوچکالي شیطان ، د ژمي شیطان اود بدکار شیطان ...

د اوستا به گاته (پخواني ټکست کې) په یو شعر کې د خدای د دښمن په اړه راغلي دي :

دلته اهورامزدا دربنډتیا خالق دی، او اهریمن درواغجن او هرج او مرج غونډې یوشی دی یانې شاعر شیطان د خدای دبنمن نه بولي .

په کلاسیک زرتشت کې ښه خدای ته « اهورامزدا » او شریر سیال ته یې « انگره مینو » او « زمان » یا (زوروان) یې زمان بلل سوي دي .

دهندیا په پارس کې د (۱۹ پیړۍ) په یوه ژباړه کې « انگره مینو » د « اهورامزدا » ویجاړونکي تجلي بلل سوي ده، او مزدا (پنځوونکي تجلي) بلل سوي ده او وایي انگره مینو د سپینتا مینو سره په شخړه کې دي .

شیطان په بودایرم کې

بودایان شیطان ته « مارا » وایي او هغه د آسماني شیطانانو رییس بولي او دریاست قلمرو یې د هوس حس دی .

بودایان باور لري، چې « سیدهارتا » چې بیا وروسته « بودا » وبلل سو ، د پیغامبري د دعوا تر مخې د « مارا » لخوا وسوسه سو؛ یانې مارا بودا وسوسه کړ چې د هغې ښکلې لور ته وگوري، مگر هغه یې دخپلې لارې ونه ښویئ .

« مارا » د غوښتونو او بدو لارو سپمبول دی او وایي مارا د انسان په معنوي او روحي ژوند بده اغیزه لري یانې انسان له معنوي کارونو څخه باسي او پام یې دیني کړو وړو ته اړوي، او بد ښه ورته مالوموي یا په بله مانا « مارا » د یو سړي غوښته ده چې دانسان په ذهن کې ده ، انسان نه پریردي رښتیا ویني، نو « مارا » مستقل نه دی د انسان یوه برخه ده .

د بودا په ورځني ژوند کې د شیطان رول « دیواداتا » ته ورکول سوی دی ، چې دشيطان د اکا زوی ورته ویل سوی دی .

د بودایرم په آرت او لیکونو کې یو بل موجود د « راهو » په نامه سته، چې د ترور او وحشت د الهی په نوم یادسوی دی .

شیطان په هندویزم کې

هندوان باور لري، چې په دنیا کې بدې سته، مگر هغوی د شیطان غوندې کوم مرکزي نهاد نه لري، هغوی په «اسورا» یا بدو اروا باور لري مگر وایي بدې ارواوي د تل لپاره بدې نه پاته کیږي. هغه د «نارکا» څخه بولي او باور لري کیدای سي بڼې او نیکی سي، په هر حال بد (اسوراس) ځینې وختونه د خدای د غوښتونو ضد عمل کوي او انسانان د رپرونو سره مخامخ وي، دهغه کرکتر شیطان ته نژدې دی او تر ټولو وتلی یې «اسورا» «راهو» بلل سوي دی.

په هندي افسانو کې «راهو» مار دی، چې لمر او سپوږمۍ بڼوی تیروي او د ترندې (خسوف) سبب ګرځي.

د افسانو په اساس «راهو» له الهی شاتو (د ژوند غسل) څخه څه څښي او مخکې له دې، چې شات د هغه له ستوني تیر سي، موهیني (د ویشنو بڼه) د هغه سر پرې کوي نو د راهو سر ابدې ژوندی پاته کیږي.

د هندوانو په فلسفې کې «اسوراس» لکه په ابراهیمي دینونو کې شیطان دومره واک نه لري،

د هغه واک لږ دی، هغه لکه په مغز کې یو خیال غوندې دی، اسوراس په موقت ډول بدنیته انسان هم کیدای سي.

په «ویشنو پورانا» کې راغلي چې «اسورس» له خپلي ټوله بدې کورنۍ سره د «ویشنو» منفي مظهر دی او مدام د نړۍ د ویجاړولو لامل ګرځي.

په «اوایزي» کې د شیطان ورته انځور «کروني» راغلی دی، هغه یو وری دیب (دیو) چې اندامونه یې د غرونو په اندازه دي، چې د بدې تجلي بلل سوي ده، او په ډول ډول شکلونو او عمرونو لیدل کیږي لکه: «راونا» او «دورادهانه» او داسې نور.

د هندوانو په کتاب «باګاواد گیتا» کې د «ارجون» او له شر او بد غوښتونکو سره د جنګونو نکلونه راغلي دي او هم شیطان هغه چا ته ویل کیده چې سوچ یې کوی ډیر واک لري، شر پیدا کوي او انسان وسوسه کوي.

نو ویلای سو په هندویزم کې هم دوګوني سته یو بڼه اوبل بد.

په ډیر گمان اسورا راهو دی، چې کره وړه یې شیطان ته پاته کیږي او د هندوانو په باور ویشنو پر هغه بریالی کیږي.

د تبت د «راهون» یا شیطان انځور د یهودیت، مسیحیت، اسلام او زرتشت د شیطان ضد دی .

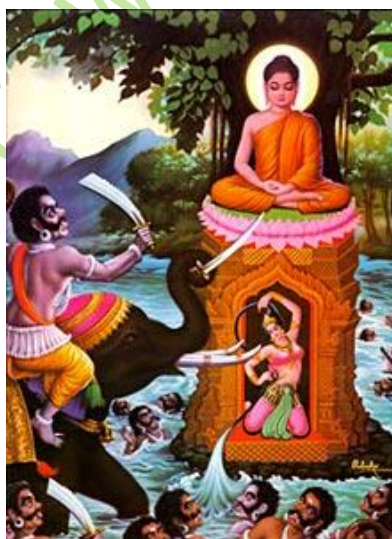

راهو

د تبتیانو راهو

اھریمن

مارا

Angra Mainyu

asura

شیطان په یهودیت کې

په یهودیت کې لکه مسیحیت او اسلام د «دیول» او د شیطان په مفهوم کوم موجود نسته. په عبرو کې د «بابلي» کلمې «سیتان» مانا د بنمن یا خنډ او تعقیب وونکی یا مدعي دی. د یهودو په لرغونو کتابونو کې د «سیتان» کره د مسیحیت د «دیول» او د اسلام د شیطان ته ورته دي.

د حکمت په کتاب (۲:۲۴) کې سیتان د ټولو بدیو لیکونکی بلل سوی دی، چې د نیاته مړینه راوړي، هغه د بې حوا ختا ایستونکی بولي چې د شرارت په وجه له جنته له نورو ملایکو سره ایستل سوی دی.

(دا د یونخ دویم کتاب ۲۴) کې راغلي دي، چې مخکې د هغه نوم «ستانیل» و، بیا دهغه نوم په «سیتان» بدل سوی دی، چې د بابلی کلمې «ستانیل» رینه لري، چې له «سپیل» څخه اخیستل سوی دی چې مانا یې ملایکه وه. دهغه ملایکې ورونو لکه: مکایل، رافیل، اوریل او گابریل دي.

(د اشعیا د شهادت ۲:۲؛ او د آدم او حوا ژوند ۱۶) کې راغلی چې «سیتان» پر ټولو ملایکو پاچاهي کوله.

(د جوبلی کتاب ۱۸:۱۷) کې راغلي، هغه خدای (ج) وهڅوی چې له ابراهیم (ع) څخه د هغه د زوی اسحق د قرباني امتحان واخلي (دلته قران کریم ضد د اسمعیل (ع) پر خای اسحق (ع) راغلی دی)

د «توبت» په کتاب کې «اسمودیوس» د «سیتان» ورته بلل سوی دی په ځانگړي ډول د هغه شر او بدې، هغه ته د شر پاچا یا (سمویل) هم ویل سوی دی.

د یهود و په کتاب «تلمود» کې یې سیتان ته ځانگړي مفاهیم ورکړي دي لکه:

سمویل: چې د سیتان پاچا دی، مخکې د جنت د ملایکو لوی شهزاده و.

سمویل لکه نور آسماني موجودات و، لکه الوتونکي الوتلاي سو، غرڅه غوندي و، بنځه وه، گدا و، یو ځوان سړی و. پورته پورته غورځید، په خیال کې دبزي (وزي) په ډول ظاهریدی.

د هغه د ټول شرر تجسم (بهرنی ډول) دی، هغه ټول خپل سوچ او کره د انسان د بې لارې کولو لپاره په کارول.

سیتان : سیتان په یهوو کې دبنمن یا (تهمت کونکی) مانا لري هغه دخدای دبنمن نه بلکې د هغه یو خادم راغلی دی، چې د بشر ایمان امتحانوي .سیتان شرر خپروي ، او د مړینې ملایکې ته ورته شخصیت لري .

سیتان مار د انسان د ختایستلو یو فعال استازی دی . چې د قابیل پلار بلل سوی دی ، د موسی (ع) د مړینې او له بت شیوا سره د داود (ع) دگناه وسیله و .

که سیتان خپلې موخې ته ونه رسیري ډیرپه غوسه کیږي؛ اسراییلو ته د تورات ورکول هغه ډیر خواشیني کړ نو د اسراییل یې ختا ایستله ، چې د زرو دخوسي عبادت وکړي .

سیتان پليدي زیاتوي، د زېږېدو په مهال مور ملامتوي، هغه دمسیح دبنمن او دجال دی .

ها سیتان: په اتلسمه پېړۍ کې چاسیدیک یهودانو « هاسیتان » بعل داور (دبنمن) بللی دی .

په عبري انجیل کې (ها سیتان) ته دبنمن ویل سوی دی ، وایي هغه لکه یوه ملایکه بشر امتحانوي .

ها سیتان د متهم یا دبنمن په مانا هم راغلی دی – (سام ۱۰۹:۶)، لومړی سمویل (۴:۲۹) او اعداد (۲۲:۲۲)

ها سیتان (۱۳) واري د ماسوراتیک ټیکست د عبري بائیل په دوو کتابونو کې راغلی دی .

لوسیفر: په مسیحیت کې ځینې ځایونه سیتان ته لوسیفر هم ویل سوی دی ، چې په یهودیت کې هم راغلی دی . لکه :

په اشعیا ۱۴:۱۲ کې راغلي چې لوسیفریا د سهار زوی د بابولي پاچا یو ریفرنس دی .

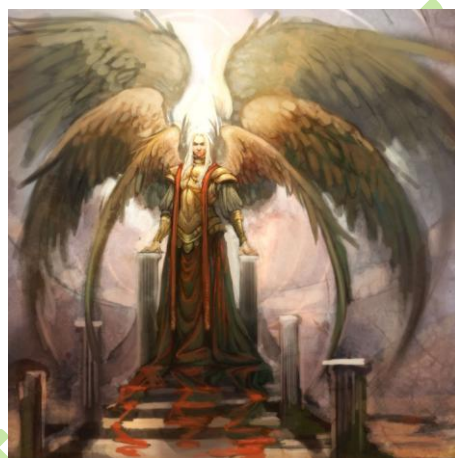
شیطان ودرید د اسراییلو په مقابل کې – (سام ۱۰۹:۶ دویمه برخه)

او خدای هغه د « ریزن» د « یلیاد» زوی پرضد وهڅوی (ریزن داسراییلو دبنمن و چې د سلیمان (ع) په وخت کې اوسیده)- لومړی گینگ ۲۳:۱۱

دسامیانو په اند مار د پورته نړۍ سره اړیکې لري . د تورات په اساسآدم (ع) شیطان د مار په ډول ولید.

لوسفیر

دیول

ها سیتان

سمویل

شیطان په مسیحیت کی

په ابراهیمي دینونو کې «دیول» یوه یاغي ملایکه راغلي ده، چې انسانان وسوسه کوي او گناه ته یې اړ باسي. د مسیحیت په اصلي مسیر کې معمولاً خدای او «دیول» داسې انځور سوي دي، چې گواکې هغوی د انسان په روح کې سره مبارزه کوي؛ نو «دیول» خلک ختاباسي او گناه ته یې اړ باسي.

وايي «دیول» یوه ملایکه ده چې دشر دواک دومین (پلیده روح) «لارد» یا خدای دی، چې ژوندی دی او انسانان خوړوي. دیول یو پیداسوی موجود دی، خدا نه دی.

په عمومي ډول شیطان په زور تسمنت کې دولس واري راغلی دی، چې لس واري یې «دیول» یو وار «دیابالس» او یو وار «سیتان» راغلی دی.

د «دیول» ریښه د «سیتان» او «ها سیتان» سره مترادفه ده، منځینی انگریزي هغه ته «دیول» او زری انگریزي هغه «دی افل» بللی دی، چې وایي هغه لرغوني لاتیني جرمني د «دیابالس» ریښه لري چې اصلي کلمه یې لرغوني یوناني دیابالس (مفتري) کلمه ده.

په نوی تسمنت کې «سیتان» تر دیرش واري زیات راغلی دی، چې د یوناني دیابالس دیول (سره دواړه یو موجود دی).

په مسیحیت کې راغلي دي ، چې سیتان د ملایکو کوربه و، خدای تعالی یې وهڅوی ، چې ابراهیم (ع) د خپل زوی اسحق په قرباني کولو امتحان کړي .

دمسیحیت په ډیرو څانگو کې شیطان (لوسیفر) راغلی دی ، چې په اصل کې یو روحاني موجود یا ملایکه وه ،مگر خدای (ج) هغه د غرور له کبله له خپله دره وشری.

وايي :سیتان ویل انسان خدای کیدای سي، نو ځکه له جنت څخه ویستل سو.

سیتان په انجیل کې دبنمن یا د بشر خنډ په مانا راغلی دی ،په عبرو کې « ها سیتان »

راغلی دی ، چې هغه ته په مسیحیت کې «دیول» او په قرانکریم کې شیطان ویل سوی دی .

«بلیزیوب» په اصل کې د فلسطین خدای دی (چې یو ډول بعل و، لکه بعل زیبوب)

په نوی ټسټمنت کې هغه د مچانو لارډ (خدای) لکه سیتان راغلی دی .

دځینو عیسویانو په باور سیتان یو موجود نه دی ، هر دبنمن یا دانسان گناه او وسوسې ته ویل سوی دی .

کاتولیکان وایي سیتانان مخکې ملایکې وې چې خدای پیدا کړي مگر هغو ی دخدای دبنمنان سول .

وايي : دیول د ملحد ، کافر او جادوگر سره ملگری کیږي اود دیول اوسني مفاهیم د انسان کبنته طبیعت ، گناه او بی سده سړي انرژي ته وایي .

په انجیل کې د شیطان نوم او دهغه معادل :

سیتان : متی (۴:۱۰)، مارک (۳۰:۱) ، لوقا (۸:۱۰) راغلی دی

دیول : متی (۱:۴) راغلی دی

دبنمن : لومړی پطروس (۸:۵)، متی (۱۳:۳۹) راغلی دی

متهم : مکاشفه (۱۰:۱۲) راغلی دی

لرغونی مار : مکاشفه (۲:۲۰) راغلی دی

لوی بنامار : مکاشفه(۹:۱۲) راغلی دی
 بیلزیبوب او بیلبل : متی(۲۵:۱۰) راغلی دی
 حوایی ختا استل : قرنننیا(۳:۱۱) راغلی دی
 هغه دنیا ته مرینه راولي : عبرانیان(۱۳:۲) راغلی دی
 غولونکی دی : لومری پطروس(۸:۵) راغلی دی
 هغه ان عیسی و سوسه کولای سي : متی(۴) راغلی دی
 لوسیفر : اشعیا(۱۴:۱۲) راغلی دی
 -د شوخو ماشومانو روح: افسسیان(۲:۲) راغلی دی

په انجیل کې د یول ته ورکړسوی القاب

- ۱-دیول د نړۍ شهزاده راغلی دی
 (مکاشفه۱۲:۱۹ او ۲۰:۲۲) - شیطان د نړۍ شهزاده دی .
 - ۲-دیول د هوا شهزاده راغلی دی
 (یوحنا۱۲:۳۱ او ۱۴:۳۰)- هغه د هوا د واک شاهزاده راغلی دی او هم « میریریم» بلل سوی دی
 - ۳-هغه د دنیا خدای بلل سوی دی
 دویم قرنننیا(۴:۴)-ددی دنیا خدای دی
 - ۴-شیطان ددی جهان حاکم او هوا د واک ریس سو
 یوحنا ۱۲:۳۱، قرنننیا ۴:۴، افسسیان ۲:۲
- په عبري بابیل کې د انسان د بنمن ته : حداد، ایدمایت او د سوري ریزن راغلی دی

خو دا نومونه بي ژباړې پاته سوي دي، ليکن د سيتان کلمه په يوناني ژباړل سوي ده. په نوي تسمنت کې خدای (ج) عیسی (ع) ملامت وي، چې د بيلزوبیب استازی سوی دی . عصري عیسویان باور لري «دیول» یوه ملايکه وه چې د یو پر دريو ټولو ملايکو کوربه و. (دومین) چې د خدای ضد و ، په پایله کې د اور سیندته اچول کيږي ځکه هغه د انسانو په روح کې درواغ ، غچ او ويجاری خپره کوي، ځینې عیسویان « دیول» دانسان ته د گناه او وسوسې اچولو مسؤل بولي .

د شیطان دزوال دلیونه

- شیطان دملایکو تر منځ لوی مقام درلود، دی مقام هغه مغرور کړ او غوښتل یې خپل تخت د خدا د تخت پورته کښیږدي - (حزقیال ۲۸ : ۱۲-۱۴)
- د شیطان غرور د هغه سقوط لامل سو - اشعیا ۱۴ : ۱۳-۱۴ ، حزقیال ۲۸ : ۱ ، ۱۵ ، تیموتاوس ۳ : ۶ .
- دې ملايکه یاني سيتان د یو مار په وسیله له حوا سره خبرې وکړې او هغه یې په درواغو دخدای نافرمانی ته وهڅوله؛ نو سيتان په داسې شي برید وکړ چې دخدای سلطنت نومیري نو سيتان په دې دلیل ابلیس سو- (پیدایش ۳ : ۵-۱ ؛ ایوب ۱ : ۱۱-۸ ؛ مکاشفه ۹ : ۱۲)

د شیطان سزاوي

د شیطان اخير ځای د اور په سیند کې دی - (مکاشفه ۲ : ۱۰)

د شیطان کارونه

- هغه د ورونو مدعي دی - (مکاشفه ۱۲ : ۱۰).
- وسوسه کوونکی دی - (متی ۴ : ۳ ، ۱ تسالونیکیان ۳ : ۵)

- سیتان هڅه کوي خلک ختا باسي چي د هغه عبادت وکړي .

دهغه يوه لاره د کاذب دين راوړل دي - (۲ قرننیاں ۳:۱۱، ۱۴)

- سیتان په خلکو کاذب دين مني هغوی داسې باور ي کوي ، چي دحقيقي خداى عبادت کوي اماپه واقعيت کي هغو د سیتان عبادت کوي(يوحنا ۸:۴۴)

ځيني خلک ممکن ستاسو وغواړي چي په دي کارونوکي له هغو سره يو ځای سي خو په ياد ولري ، چي دا سیتان دی چي له تاسو غواړي، چي دا کارونه وکړي . (۱ قرننیاں ۶:۹، ۱۰؛ ۱۵:۳۳)

-سیتان غواړي تاسو وويروي ، چي د« يهوه» په هکله زده کړه مه کوئ، اجازه مه ورکوئ سیتان بريالی سي .(متی ۱۰:۳۹-۳۴؛ ۱ پطرس ۵:۸، ۹)

د شیطان امر نه منل

-که غواړئ خداى خوشاله کړئ نوباید له ارواحو سره له اړیکو نیولو څخه ډډه وکړئ .

همدا علت دی، چي خلک له اروا حو څخه غواړي چي وړاندوينه ورته وکړي — (تثنیه ۱۸:-۱۰، ۱۲؛ اعمال ۱۹:۱۸، ۱۹)

-ځيني نور انتظار لري، چي سياسي سازمانونه د بشربرونه حل کړي هغوی په دي کار د خداى (ج) ملکوت ردوي ؛د خداى ملکوت مور ته د مشکلاتو يوازينی د حل لاره ده .(اعمال ۱۰:۳۴، ۳۵)

-د يهودوپه زده کړي سره د سیتان په مقابل کي مقاومت وکړئ . (دانیال ۲:۴۴)

-يهوه مور ته وايي، چي د بدو کارو ځان وساتئ ځکه هغه پوهيږي، چي هغه مور ته زیان رسوي (غلاطیان ۶:۷، ۸)

-که د ابليس په مقابل کي « يهوه» خوشالوئ وبنیئ چي د هغه له سلطنت څخه ساتنه او ملاتړ کوئ(امثال ۲۷: ۱۱)

د شیطان دندې

د جاب په کتاب کې راغلي دي «ها سیتان» د الهی شورا غړی و ، « دخدای زوی و» او دخدای فرمانبرداره و، او څو واري د قاضي په نامه هم ژباړل سوی دی ، خدای هغه په دی متهم کری دی ، چي انسان ته وسوسه وراچوي .

The Devil as Baphomet

شیطان په اسلام کې

ابلیس

ابلیس له «بلس» څخه مشق سوی دی، چې مانا یې ناهیلې او ناامیدي ده. ابن منظور او زمخشري ابلیس یو عجمي لغت (ويي) بللی دی. لويديځوال ابلیس له «دياپلوس» څخه اخیستل سوی کلمه بولي .

ځینې پوهان وايي ابلیس په اصل کې له پېریانو څخه و، هغه د پېریانو یو لوی عالم او عابد و، چې د خدای د امر د نه منلو په سبب ملعون سو. ځینې پوهان وایي ابلیس د جان زوی دی .

ابلیس په مکې سورتونو کې شیطان ته کارول سوی دی او په مدني سورتونو کې یوازې شیطان یادسوی دی، په قرانکریم کې یوولس واري ابلیس راغلی دی چې نهه واري د آدم (ع) په داستان کې راغلی دی .

(سوره بقره آیت: ۳۴؛ سوره اعراف آیت: ۱۱؛ سوره حجر آیاتونه ۳۱ او ۳۲؛ سوره اسراء آیت: ۶۱؛ سوره کهف آیت: ۵۰؛ سوره طه آیت: ۱۱۶؛ سوره ص آیات: ۷۵، ۷۶) راغلي او دوه واري چې د خلقت په اړه نه دی لکه: (سوره شعراء آیت ۹۵؛ سوره سبا آیت ۲۰) چې یوځای د ابلیس لويدل جهنم ته اوبل ځای د ډيرو خلکو ختايستل راغلي دي .
ابلیس شیطان دی خو هر شیطان ابلیس نه دی .

په قرانکریم کې د شیطان کلمه د ابلیس مترادف بلل سوی دی او کله هم په ژباړه کې د ابلیس پر ځای د هغه غلطه ژباړه شیطان راغلی دی .

ابلیس د خدای تعالی یو موجود و، چې د آدم (ع) د خلقت مخکې د ملايکې په ډله کې اوسیده، ابلیس له اړه د جن له ذاته دی، هغه له اوره پیدا سوی دی . د هغه کار دا دی، چې خلک گمراه او زیانمن کړي ، هغه آدم (ع) ته له سجدي څخه د سرغړونې له امله د الله له حکم څخه انکار وکړ نو ځکه د

الهی لعنت وړ وگرځېد . ابلیس د انسان ازلي او فطري دښمن دی، هیڅوک باید د هغه پیروي او په خوله و نه کړي .

الحجر دسوري په (۳۲-۳۸) مبارکو آیتونو کې د ابلیس نکل داسې راغلی دی :

خدای وپوښتل : ای ابلیسه! ولي دی سجده ونه کړه!؟

وویل (ابلیس): ماته نه ښايي بشر ته چې تاله وچو بوی لرونکو کړنډونکیو تورو ختو څخه جوړ کړی دی سجده وکړم!

وویل (ابلیس): خدایه !ماته تر قیامت وخت راکړه .

وبي فرمایل : تانه مې مهلت درکړ تر ورځې معینې پورې .

هم دا مطلب د الاعراف د سوري په (۱۲-۱۷) مبارکو آیتونو کې هم راغلی دی :

خدای (ج) ابلیس ته وویل : ولي دی زما امر ونه مانه او انسان ته دي سجده ونه کړه؟

هغه ویل زه له هغه ښه یم، زه دي له اوږه او هغه دي له ختو پیدا کړی دی .

وویل (الله (ج)): کښته سه! له آسمانه، نه ده لایق تا ته چې تکبر وکړي په دي ځای کې نو ووځه ته له ذلیلانو څخه یې ...

ابلیس دا نامناسب قیاس وکړ ځکه آدم (ع) یوازي خاوره نه وه، بلکې د الله روح هم ورسره وه.

اوبل داچې شیطان ځان ته حاکمیت او آزادي قایل سو؛ نود خدای (ج) لخواپر هغه لعنت وسو؛ نو هغه د انسان سره دښمني پیل کړه او قسم یې واخیسته چې په هره لاره چې کړي انسانان به گمراه کړي .

الکھف د سوري په (۵۰) مبارک آیت شریف کې راغلي دي :

«هغه وخت په یاد کړئ، چې مور ملایکو ته وویل : آدم ته سجده وکړئ، هغو ټولو سجده وکړه

مگر ابلیس چې له پیریانو له ډلې څخه و د خدای (ج) فرمان یې ونه مانه ،نو آیا تاسو هغه او

اولاده یې زما پر ځای خپل اولیا غوره کوئ، په داسې حال کې چې هغوی ستاسو دښمنان دي او دا بد

غوراوی دی د ستمکارانو لپاره»

چه تلبیس ابلیس منظور شد
 ملائک پس سجده ماعمر شد
 یکایک بدین سجده اقرار کرد
 جز ابلیس کز سجده انکار کرد
 به خود گفت من ز آتشم او ز خاک
 گر از سجده روی از تو تا بم چه باک
 تکبر به سویش چه آورد روی
 بشد طوقی از لعنتش در گلوی

قران کریم د تفسیرونو او احادثو په اساس، ابلیس یو له پیریانو څخه دی، چې له ډیر ی تقوا یې د ملایکو درجه پیدا کړه. مجمع البحرین د ابلیس د لغت په هکله لیکي:

هغه وخت چې خدای (ج) اراده وکړه شیطان ته بنځه ورپیدا کړي دهغه له غضبه یوه ټوټه انگا رپیدا سو او هغه انگار هغه ته بنځه جوړه کړه.

بل روایت وایي د ابلیس نوم عزازیل و، هغه د یوې انجلی د « روحا » د لور « لهبا » سره واده وکړ، چې د پیری له تیره وه، دهغو ډیر اولاد ونه پیدا سول، چې مځکه پر ډکه سوه، په ټولو کې یې ابلیس ډیر عبادت کوی، بیا د جن او نسناس (د انسان تر مخه یو طایفه) په جگړه کې دواړې طایفې مړې سوې او یوازې ابلیس پاته سو، ملایکو هغه آسمان ته بوت او هلته یې آدم (ع) ته د سجده نه کولو په سبب د خدای (ج) لخوا ورتل سو.

شیطان

شیطان په عربي کې «الشیطان» ختا کار، تیری کوونکی او دښمن په مانا راغلی دی، شیطان عربي لفظ دي چې له «شطن» څخه اخیستل سوی دي او شطن دلیری والي او نا فرماني په مانا دی. ځینې یې ریښه «شیط» بولي او ځینې یې «شیطن، تشیطن» بولي، چې هغه اوږدې رسی ته هم وايي او هم هغه آس ته وايي چې د خاوند نا فرماني کوي، او «غزوه شطون» یانې اوږد کار او بار او «نیه شطون» اوږدې هیلي ته وايي.

شیطان ته الغرور، ابلیس، شیطان، الخناس او وسواس ویل سوی دی، د شیعیه مذهبو به باور د شیطان نوم «حارث» یا «حرث» و ددې عبادت له کبله یې هغه ته عزازیل یانې عزیز باله چې له تکبر وروسته ابلیس ونومید.

پیغامبر (ص) وايي: غلي (چوپ) سوي خلک د شیطان د حق ویلو گونگیان دي.

د شیطان صفت یو بل موجود ابلیس ته ورکړ سوی دی، ابلیس یو پیری دی، چې دخدای (ج) له امره یې سر وغړوی او خدای (ج) هغه ورتی، چې د انس او جنس د تیر ایستلویو منبع سو.

د شیطان بله مانا «خبیث او پست» ده، شیطان سرکینه او متمرّد موجود ته ویل سوی دی او هم شریره (روح) او له حق څخه لیري والي ته وايي.

په قرانکریم کې د شیطان کلمه (۶۴) واري مفرد او معرفه او (۶) واري مفرد او نکره او (۱۸) واري جمع راغلي ده، یانې شیطان په مفرد ډول (۷۰) واري او د جمع په ډول یانې شیطین (۱۸) واري راغلی دی.

په اسلام کې شیطان د انسان دازمایینت عامل سوی، د قرانکریم په اساس شیطان په دوه ډوله دی یو انس او بل جنس او هر پیغامبر انسي او جنسي شیطاني دښمنان لري، شیطان او دهغه کام دهغه ځایه چې تاسو هغه نه وینئ تاسو وینئ او خدای (ج) وایي آیا تاسو شیطان او اولادونه یې زما پر ځای خپل دوستان نیسی؟

شیطان عام نوم (دجنس نوم) دی او ابلیس خاص نوم دی ، په بله مانا شیطان هر موذي او منحرف سرکښ او یاغي ته ویل سوی دی .

د شیطان خبائت یوازي په دعوت ، تلقین او وسوسې که نه خلاصه کيږي داچې انسان دننه درې قوی غرایز لکه خبتم، شهوت او غضب لري نو شیطان په دعوت ، تلقین او وسوسې سره انسان بې لارې کوي . دا درې قوی غریزي انسان له روحي او رواني تعادل څخه بهر وي او له خطر سره یې مخامخوي .

شیطان دقرانکریم په ډیرو آیاتونو کې د اخلاق ضد سپمبول بلل سوی دی .

دیس شریف دسورې په (۶۱-۶۲) آیاتونو کې راغلي چې انسان دوي لارې لري یوه د خدای لاره او بله د شیطان لاره .

د شیطان د نفوذ مهمې لارې

د شیطان د نفوذ مهمې لارې دا دي

- ۱- خبتم او شهوت.
- ۲- بخيلي، حرص او طمع.
- ۳- ډیر خوړل که څه حلال وي
- ۴- کور د سینگارولو خیال
- ۵- په کارو کې عجله کول
- ۶- بخل او ویره له فقیره
- ۷- مذهبي تعصبات
- ۸- شخړه او مجادله
- ۹- په مسلمانانو بد خیال کول
- ۱۰- د خلکو په زړه کې ناميدي پیدا کول
- ۱۱- کورنی له یو بل ليري کول.
- ۱۲- په مسخرو او ټوکو کې افراط کول

۱۳- دیو بل سره پټ راز لرل

۱۴- د یوبل غیبت کول

۱۵- دیوبل عیب پلټل

۱۶- د منکراتو په ضد چپه خوله پاته کیدل

۱۷- انسان له صدقي څخه منع کول

۱۸- انسان هڅول چې له نا پوهي د خدای (ج) په هکله څه ووایي

۱۹- بدو کارو ته خلک هڅول

۲۰- انسان شرک ډوله کړو ته هڅول

د شیطان خوښی

په یوه روایت کې راغلي چې یوه ورځ موسی (علیه السلام) په لاره کې له شیطان سره مخامخ سو او پوښتنه یې ترې وکړه:

هغه کومه گناه ده چې انسان یې وکړي او ته ورباندې بیا داسې برلاسي سي، چې هغه په آساني سره هره خوا کښولای سي؟

شیطان ځواب ورکړ:

هغه انسان چې له خپلو نېکو اعمالو څخه خوشحاله سي او هغه ورته ډېر لوی ښکاره سي، مگر خپل لوی گناهونه ورته ډېر وړوکي ښکاره سي. پر هغه انسان زه زیات برلاسه يم.

که دغه مکالمې ته ځیر سو نو شیطان دوو ډېرو مهمو ټکو ته اشاره کړې ده، چې زموږ لپاره دژوند یو لوی درس کېدای سي.

دا د هغو کسانو په باره کې دی چې کله کوم نېک کار سرته ورسوي، له هغې څخه زیات خوشحاله وي او ډېر لوی یې شمېري، نو طبیعي خبره ده چې په یوه داسې وران فکر سره انسان دخیر او

برکت له قافلې پاتې کيږي ، ځان خدای (ج) او نورو په وړاندې بې مسولیته گڼي، مثبت او نېک کارونه بې کمږي او دا په حقیقت کې هغه څه دي چې شیطان یې له مور ه هیله لري .

Copyright: www.tanzona.com

دشیطان نومونه

۱- ابلیس: مفرد دی ، چې دوه جمع (ابالیس و بالسه) لري، چې دهغه مانا ده د خدای (ج) له رحمته ناهیلې او مایوس سوي .

۲- وسواس: وسوسه اچوونکی، وسوسه کوونکی، یانې هغه کلام چې د انسان په باطن کې تیریري، اود انسان له دننه راپورته کیږي . وسواس په اصل کې کرار رغ ته وایي ، چې د زینتي شیانو له یوبل سره له مینتلو څخه راپورته کیږي اوبله مانا یې بد فکرونه او سوچونه دي ، چې دانسان په ذهن کې تیریري او څوک په کرار رغ یو کار ته اړ باسي.

وسواس په قرانکریم کې پېنځه واري راغلی دی

((من شر الوسواس الخناس ، الذی یوسوس فی صدور الناس))

((فوسوس لهما الشیطان))

((فوسوس الیه الشیطان))

((و لقد خلقنا الانسان و نعلم ما یوسوس به نفسه))

۳-خناس: بیرته را گرځېدل، یو اړخ ته کیدل، پتیدل ، هر وخت چې انسان د خدای (ج) یادوي او د هغه نوم واخلي شیطان پتیري ، چې انسان خدای (ج) هیر کړی شیطان دهغه وسوسه او اغوا کولو ته راځي.

۴-رجیم- د سنگسار ول ، دبرې وینتل، اود گمان له رویه خبرې کول او رڼل سوي مانا لري .

۵-عزازیل : یانې د ملایکو تر منځ عزیز و

۶-حارث-شيعیه گان د شیطان نوم حارث بولي

۷- صاغر:د شیطان یو صفت دی د پست او ذلیل مانا لري

شیطان چې آدم (ع) ته سجده ونه کړه خدا ی(ج) وویل :

فاخرج انک من الصاغرین) له جنته ووځه ته له ذلیل سویو څخه یې)

۸ ، ۹-مذئوم و مدموره - په خواری رتل سوی یا په غوسه شړل سوی مانا لري .

۱۰-مذموم: رتل سوی

۱۱-غوی: د مړیني لاره نیول ، د خدای له رحمت څخه رتل کیدل دی

۱۲-عفریت : قوی زورور، ځیرک، اوخبیث

سلیمان (ع) ته د بلقس تخت عفریت پیری راوړی دی .

۱۳ او ۱۴-مارد او مرید-متمرد شیطان مانا لري.(شیطان مارد و شیطانا مریدا)

۱۵-شیصبان : د شیطان یو بل نوم دی

۱۶-ابومره: ۱۷، -ابوخلاف، ۱۸، -ابولین، ۱۹-۱ بیض (خینم راوړنکی) ، ۲۰، -وهار (په خوب کي

مؤمن خوروی) ، ۲۱، -ابولیني (د ابلیس یوه لور ده) ، ۲۲-نائل، ۲۳- ابوالجان

۲۴-دشر ملک -شیطان عام نوم دی

د شیطان کارونه

دشیطان ختا ایستل دوه ډوله دي

۱- اغوا: انسانان گمراه کوي مگر نه مخلصین

د النجم دسوري په (۲) مبارک آیت شریف کي راغلي دي :

«ما ضل صاحبکم و ما غوي»

نه دی گمراه سوی پیغامبر او نه یې لاره ورکه کړې ده (موخه یې مالومه ده، لاره ورته مالومه ده او موخه یې هم مالومه ده)

۲- اضلال: په ختا ایستلو کي استثنا نسته هر څوک ختا باسي .

د النسا دسوري په (۱۱۹) مبارک آیت شریف کي راغلي دي :

«و لاضلنهم ولامنينهم ولامرئهم»

ژباړه : (اوزه به گمراه کړم دوی او په باطلو امیدونو کي به یې واچوم)

دمحمد دسوري په (۲۵) مبارک آیت کي راغلي دي :

«... الشيطان سول لهم وأملی لهم»

ژباړه : (شیطان بنایسته کړي دي (گناهونه) او مهلت دوی ته)

دشیطان مهمه موخه د انسان دورخي کول دي هغه ددې کار لپاره له ډول ډول وسایلو او چمونو څخه کار اخلي.

د قرانکریم د مخی باید چیري د ملعون له شره د خدای څخه پناه وغواړو

۱- دقرانکریم ویلو په وخت کې

۲- دلمانځه په وخت کې

۳- د شیطان د وسوسی په وخت کې

۴- د لمرختلو او لویدولو په وخت کې

۵- هغه وخت چی سپي او خره رغ لور سي

Copyright: www.tanzona.com

دشیطان مهمې موخې

- ۱- شرک
 - ۲- بدعت
 - ۳- لویې گناه وي
 - ۴- کوشنی گناه وي
 - ۵- دمباح کارونولومه :
- په دې سره دانسان وخت زیانوي اوله عباداتوڅخه یې راگرځوي .
- ۶- دکمزورواعمالولومه ده :

په دې سره انسان له بنواوغوره عملو څخه راگرځوي . داسې کارو یې اخته کوي چې لږ ثواب لري ، اوپه . له داسې عبادت څخه راوگرځوي چې ثواب یې تردې زیات وي اوددې پرځای یې دمصبیتونواوتکلیفونولومه ده:۷

کې څوک له ټولوشیطاني کارونو راتپرسو، نوبیا خامخا ورباندې امتحانونه راځي، په داسې حالت که الله پاک ترې بیاشیطان ته موقع په لاس ورځي او هڅه کوي چې داسې خبره یې ترخولې وباسي چې له عبادتونوڅخه راگرځوي . ناراضه کړي اویاورباندې دبی صبری خبري کوي اویایې

شیطان پرچا بر لاسی کیری

الزخرف دسوري (۳۶) مبارک آیت شریف کي راغلي دي
 «ومن يعيش عن ذكر الرحمن نقيض له شيطانا فهو له قرين»
 ژباړه : څوک چې ذکر دالله نه کوي مسلط به کړو پر هغه شيطان .
 المجادله دسوري (۱۹) مبارک آیت شریف کي راغلي دي :
 «استحوذ عليهم الشيطان فأنسأهم ذكر الله أولئك حزب الشيطان ألا إن حزب الشيطان هم الخاسرون»
 ژباړه : شيطان پر هغوی مسلط دی له هغوی دالله ذکر کړی دی دغه کسان دشیطان گوند جوړوي
 دشیطان گوند په زیان کي دی .
 دشیطان رابلل د انسان په اختیار کي دی، شيطان خپله وایي، چې پر خالصو بندگانو واک نه لري
 د «ص» د سوري په (۸۲ او ۸۳) مبارکو آیاتو نو کي راغلي دي
 «قال فبعزتك لأغوينهم أجمعين إلا عبادك منهم المخلصين»
 ژباړه : ټوله بندگان اغوا کوم مگر مخلص بندگان
 د الاعراف دسوري په (۲۷) مبارک ایت کي راغلي دي
 «إنا جعلنا الشياطين أولياء للذين لا يؤمنون»
 ژباړه : شيطانان د هغو اولیا دي چې ایمان نه راوړي
 دزخرف د سوري په (۳۶) مبارک آیت کي راغلي دي
 «ومن يعيش عن ذكر الرحمن نقيض له شيطانا فهو له قرين»

ژباړه : هغه څوک چې د خدای د یادولو سترگې پټې کړي د هغه لپاره شیطان نژدې کوم .

او نحل دسورې په (۱۰۰) مبارک آیت کې راغلي دي

«إنما سلطانه على الذین یتولونه والذین هم به مشرکون»

ژباړه : دهغه واک پر هغو کسانو دی چې د هغه سلطنت مني

د الشعرا د سورې په (۲۲۲) مبارک آیت کې راغلي دي

«تنزل على کل أفاک أئیم»

ژباړه : شیطانان په هر فریب کار گناهکار نازلیري

شیطان ضعیف الایمانہ سړي وسوسه کوي ، ورسره تماس نیسي ، دهغه سره ملگری کیږي او دهغه میلمه پال کیږي .

دشیطان جزاوي

د ډول ډول شیطانانو لپاره ډول ډول جزا وي ټاکل سوي دي

د یاغي شیطان چې(د کاینانو په اړه مالومات غواړي) د سزا لپاره د الجن دسورې په (۹)

مبارک آیت کې راغلي دي

«یجد له شهابا رسدا»

ژباړه : هغه په شهاب ولو

د النحل دسورې په (۶۳) مبارک آیت کې راغلي دي

«لهم الشیطان أعمالهم فهو ولیهم الیوم ولهم عذاب ألیم»

ژباړه : مگر شیطان او پلویانو ته یې نن دردناک مجازات دي .

د النسا دسورې په (۱۱۸) مبارک آیت کې راغلي دي

«لعنه الله...»

ژباړه: لعنت د خدای پر هغو دی .

د النسا دسورې په (۱۲۱) مبارک آیت کې راغلي دي

«أولئك مأواهم جهنم»

ژباړه: د هغه ځای دورخ دی .

د الانعام دسورې په (۱۲۸) مبارک آیت کې راغلي دي

«قال النار متواکم خالدين فیها»

ژباړه: ویل د هغه ځای اور دی دابد لپاره .

شرک

سره په شیطان دانسان اصلي دښمن دی، په دې لټه کې دی چې انسان هم دځان په څېر د الله پاک در سپډولپاره له هر ممکنې دښمنۍ کې اخته کړي اوله تل لپاره یې په عذابونو اخته کړي، دې موخې ته هڅي

سره خلک د الله پاک له لارې اوري او په گناهونو کې یې ډوب څخه کار اخلي او هر هغه کار چې په هغه وي تر سره کوي .

رحمه الله تعالی او هر طریقې بیان کړې دي چې په هغوسره شیطان انسان د الله علامه ابن قیم جوزي لارې اروي او په خپلولو موکې یې راگېروي، پاک له هغه دادي :

شیطان انسان کفر او شرک ته هڅوي، دا د هغه خورا مهم کار دی .: ۱
د شیطان یوه اصلي موخه شرک دی ځکه خدای (ج) وایي هر شی ښم مگر شرک

النسا د سوري په (۱۱۶) مبارک آیت کې راغلي دي

« إن الله لا یغفر أن یشرك به ویغفر ما دون ذلك لمن یشاء... »

ژباړه : (بیشکه الله نه ښيي شرک او ښيي هغه (گناه) چې له هغه کښته وي هغه چا ته چې اراده وفرمایي)

دتوحید ضد یاد خدای (ج) سره ملگري پیدا کولو ته شرک وایي .

دانسانانو په تاریخ کې مشریکینو د شیطان په خوله په څومعبودانو اتفاق کړی دی .

هر تېر به بیل بیل معبود ته عبادت کاوه، همدارنگه هرې زمانې بیل معبودان لرله، په یوه زمانه کې به دیوه معبود عبادت کیده، ولي په بله زمانه کې به دهغه معبود عبادت کوونکي نه پیدا کیدل . نه دا چې شرک انسانان د عقیدې له لحاظه بیلوي بلکې په شرک کې ددې صلاحیت نه وي چې انسانان سره متحد او یوځای کړي . همدا علت دی، چې ډیر دینونه منځ ته راغلي دي ، چې په دې ډول شیطان شرک ته لاره پرانیستي ده ځکه شرک د شیطان لومړی موخه ده .

دالزخرف دسوري په (۳۷) آیت شریف کي راغلي دي

«وانهم ليصدونهم عن السبيل ويحسبون أنهم مهتدون»

ژباړه : (شیطان اروی ملگری له لاري (حق) گمان کوي چې دوی د سمي لاري موندونکي دي)

همدا علت دی چې غیرتوحیدي دینونه یې خلکو ته بنکلی کړي دي او هغوی په هغه ټینگ ولاړ دي او سوچ کوي د هغو لاره سمه او راسته ده.

د ابلیس یو مهم کار چې دبشر د ختا ایستلو لپاره یې تر سره کړی دی هغه د غیر توحیدي دینونه منځ ته راوړل دي .

دین په روحاني موجوداتو باندې اعتقاد ته وایي یا دین په روحاني موجوداتو باور ته وایي .

شرکي دینونه

بت پرستان

عربود جاهلیت په دوران کې د بتانو عبادت کوي، چې ځینې مهم بتان یې دا دي :

ازر-اساف-اسحم-اشهل-اقیصر-اوال-باجر-بجه-بس-بعل-بعیم-بلج-جبت-جبهه-جریش-جهار-خلصه-ذوالخلصه-دار-دوار-ذات الودع-ذو الرجل-ذو الخلصه-ذریح-ذو الشری-ذو الکعبات-ذو الکفین-ذو اللب(المرصع)-رئام-ربه-رضی-رضای-زور-زون-سجه-شارق-شمس-صدا-صمودا-ضمار-ضیزن(ضیزنان)-طاغوت-عائم-ععب-عتر-عزی-عمیانس-عوض-عوف-فلس(معجم البلدان) قلیس-قراض-کثری-کسع-کعبه-نجران-محرق-مدان-مرحب-منات-منهب-لات-نائله-نسر-نصبمذهب مغان

صایبان

صایبان په لغت کې له یو دین څخه بل ته اوښتل مانا لري ،ځینې خلک د یونان فلاسفه صایبان بولي،صایبانو هر ورځ د یو ستوري په نامه نومولي ده ، دساري په ډول شنبه په زحل پوري اړه بولي، هغوی دستور و عبادت کوي .

قرامطه او زناقه

قرامطه د قرمط له نامه او زناقه د زندک له نامه څخه اخیستل سوي دي ، چې پیروان یې هغوی پیغامبران بولي او ددی دین پیروانو ته زندق ویل سوي دي، هغوی په خدای او اخیریت باور نه لري .

السوفستائیه

ددې دین پیروان باور لري ، هغه څه چې ویني اصلي نه دی، هغه څه چې په ویننه ویني هغه څه دی چې په خوب کې یې ویني.

زرتشت

د زرتشت دین پیروان د اور عبادت کوي .

مزدک: دقباد فیروزان په وخت کې یو سړی د مزدک په نامه پیدا سو او د زرتشت احکامو ته یې بدلون ورکړ ، چې زند د هغه کتاب و.

ماني

ماني د شاپور بن آردشیر په وخت کې و ، چې د پیغامبري دعوی یې وکړه هغه بڼه رسمونه ایستله او دهغه عبادت یې کاوه .

فتیشسم (روح پرستي)

ځېنې خلک دادین د بشر عمومي دین بولي وايي دا دین د غیر الهي دینونه تادو (بنیاد) دی .

فتیش: متبرکه شیانوته لکه : کوشنی ډبرې ، مری ، اوطبوعي شیانو په تقدس باور ته وايي د هغوی معابدونه د غرونو په سوریو کې وه ، چې هغوی د تبرک لپاره هغه مسح کول یا مچول .

توتمیسم

ددې دین پیروان چې په افریقا ، شمالي امریکا او استرلیا کې ژوند کوي یو دیوشي یا یوحیوان عبادت کوي .

آنیمسیم (م قبيله ای)

دا دینونه قومي بڼه لرله، ددې دین پلویان په سختو جغرافیایي سیمو کې ژوند کوي .

د «انیم» کلمه د هڅونې په مانا ده، هغوی د روح عبادت کوي او په نامرېي ارواحو او تناسخ يي باور درلود.

هندويزم (برهمني)

په دې دين كې د توتم پرستي اثار ليدل كيږي او هغوی خپل لوی نيکه په غوا كې تجسموي غوا هندوانو ته مقدسه ده هغوی په تناسخ باور لري ، يوگايي رياضت دی ، او خواړه يي سبزيجات دي، او بودا خپل خدای بولي .

۲- د شيطان دويم مهم كار په دين كې بدعت دی

بدعت

هر هغه نوی کار چې نظیر او مثال یې په اسلامي شریعت، سنتو او د صحابو په آثارو کې نه وي هغه بدعت بلل کېږي. لیکن هر بدعت نا پسندیده، ناجایز او حرام نه وي بلکه هغه بدعت حرام او ناجایز ه وي چې د کتاب او سنت د احکاماتو سره ښکاره متعارض او متناقض وي.

یا بدعت سیئه او بدعت ضلاله هغه بدعت ته وايي، چې په واضحه توګه سره د کوم متعین سنت د ترک باعث وګرځي. په هغه عمل سره چې سنت نه ترک کېږي نو بیا هغه ناجایز نه دی بلکې مباح دی.

د بدعت لغوی مفهوم:

د بدعت لفظ له بدع نه مشتق سوی دی، چې لغوی مانا یې له کوم پخواني مثال څخه پرته نویو کړو ته وايي.

الله جل جلاله دقرآن عظیم الشان په مختلفو ځایونو کې د بدعت د لفظ مشتقات بیان کړي دي. له کومو نه چې ددې مانا توثیق کېږي. لکه

له بدعت نه مراد هغه کارونه دي، چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم په وخت کې نه وه.

که بدعت داسې یو کار وي، چې د شریعت په امورو کې مستحسن و شمارل سي نو دا ښه بدعت دی او که د شریعت په امورو کې بد و شمارل سي نو دا بیا قبیحه بدعت دی.

له دې تعریفونو نه دا څرګندیږي، چې په اسلام کې هر نوی کار باید بد ونه ګڼل سي او هر نوی کار مطلقاً حرام یا ممنوع نه ده. بلکې هر نوی کار ولیدل سي که ښه و او د نورو سنتو د ترک کیدلو باعث نه وو نو روا او ښه بدعت دی او که نه نو ناروا او بد بدعت دی.

بد یا قبیحه بدعت د شیطان کار دی، په دې توګه په اسلام کې درزونه او فرقي جوړي وي.

کومي ډلې چې له شرک نه پیدا کړي هغه بیا ورو ورو په قبیلو، قومونو، ژبو، رنگونو، هیوادونو، ډولونو او اختلافونو اوږي. بیا دهمدې توپيرونو له زیاتیدوله وجي دانسانانو په مینځ کې تعصبي

جنگونه پیدا کیری. تردې پورې چې اخیری کار یې په دنیا کې وینه توبولوو ته رسیږي. که چېرې تاسې دهمدې تعصب موخې او ریښې ته ځان ورسوی نو تاسې ته به مالومه سي چې تادو (بنیاد) یې شیطان ایښي دی.

بدعت دوي مانا وي لري

۱- بدع یانې نوی شی: د اصطلاح له مخې هغه تازه شی ته وایي چې په قران او سنت کې ځای نلري

۲- کم یا زیاتول: د دین په نامه یا هر هغه کار چې د دینداري په نوم تر سره کیري حال دا چې دین هغه نه وي ویلی.

د اسلام په لومړي پېړۍ کې په دین کې بدعت پیل سو او هر یو به بل په بدعت محکوم ول

ابن تیمیه" چې د دې فکري جریان مشر دی وایي شيعي، معتزلي، جهمي، اشعري او خوارج ویاندان ټوله بدعت کاران دي، ان فارابي او ابن سینا د بدعت په دام کې راگیر سوي دي د هغو دجشنونو لمانځل یو بدعت دی.

اهل سنت بيله ځانه، ټولي فرقي دبدعت اهل بولي او اشعري بيله خپل مذهب معتزله، مرجئه او اشاعره دبدعت اهل بولي.

شيعه اماميه بيا اهل سنت، غلات، معتزله، خوارج او صوفيه د بدعت اهل بولي.

وهايان د شيعيانو کارونه بدعت او حرام گڼي لکه: ټکی په لمانځه کې، زیارت ته تگ، امامان حرم، کربلا ته تگ، د ترحيم جشنونه او داسې نور

شيعيه گان وایي د اهلي سنتو په لمانځه کې د الحمد وروسته امين ويل، لاسونه تړل، بدعت دی. دويم ډول بدعت د روښانا ندي په نامه په دین کې کمول او زیاتول دي.

بدعة ضلالة وكل ضلالة سبيلها الى النار» «كل: حضرت محمد (ص) فرمائي

هر بدعت ختا ایستونکی دی او هر ختا ایستل اور ته لار ده (سنن ابن ماجه) او (سنن ابی داود).

سليمان بن سحمان النجدی وایي په مسجد کې څلور محرابه چې د څلور و مذهبو لپاره جوړیږي بدعت دی، په لور او از د قران تلاوت، پر پیغامبر درود ويل، له اذان وروسته دعا، په لور برع پر مولود بوللي ويل، د جمعي د شپې روژې، د اختر و د شپې دعاوي، د زوی په زېږېدو راټولیدنه،

د شعر او دورد گډول ، د ذکر په وخت کې تسبیح په لاس کې نیول ، په لور آواز «لا اله الا الله» ویل ، په قبر اوبه شنډل ، د غونډو په ځایو کې دتورو اوبیرغونو ځړول ، تنبور او دایره وهل ، د خدای د نورو نومونو سره د جلاله لفظ تکرار ول ، بدعت دی .

Copyright: www.tanzona.com

له توحیدی دینونوڅخه جلا سوي مذهبونه او فرقي

دابلیس بل مهم کار په توحیدي دینونو کې مذهبونه او فرقي جوړول دي .
مذهب : د دین څانگې دي، چې په غلطه دین ته هم ویل سوی دی .

یهودیت

یهودیت د بشر یو پخوانی توحیدي دین دی او دهغه پیروان د بني اسرائیل کام دی .

اوس ډیرو یهودانو د دین اصلي لارښوونې او قوانین پرېښي او په هغه کې یې ډیر تغیرات راوستي دي ، چې داتغیرات په دین کې دډول ډول مذهبونو او فرقو لامل سوي دي، په عمومي ډول څلور لاري اوهر یوه لاره بیا لسگونو ډلو او فرقو ویشل سوي دي .

۱- ارتدوکس (سنتي)

په درو ډلو ویشل سوی دی

الف : حاردي یا افراطي یهودان

ب : حسدي یهودان

ج : مدرن ارتدکس

۲. اصلاح طلب (یهودان)

۳. محافظه کار (یهودان)

۴. قراییم

له یهودیته جلا سوی مذهبونه او فرقی :

په ټولو دینونو کې له لږې مدې وروسته ډیرې فرقی او مذهبونه پیدا سوي دي یانې په هغه کې بدعت راغلی دی، ځینې د دې فرقو غټې او ځینې یې کوشنې دي او په هر زمان کې ځینې نوی فرقی منځ ته راځي او ځینې یې هیریري همدا کار ادامه لري .

۱- فریسیان: فریسیان د یهودانو د کاهنانو فرقه ده چې په قیامت باور لري اود موسی (ع) شریعت مني، دې فرقی تر (۱۳۵ میلادي) پورې دوام درلود اوس یې پیروان نسته.

۲- صدوقیان: صدوقیان یو ه یهودي روحاني فرقه ده چې «صدوق» نومي ته منسوب ده ، د رومناندو او یوناني غوښتونکو گډه یوه فرقه ده چې معاد نه مني .

۳- اینسیان: اینسیان د یهودانو د فقیرانو او خوارانو فرقه ده ، هغوی د خصوصي مالکیت ضد وه او د زرو زیرمه یې حرامه بلله . ددې فرقی پیروانو خصوصي مالکیت نه لره او په دسته جمعي ډول یې ژوند کوی .

ددې فرقی اساس اینسونکی «یوسف او قیلون» یهودان وه ، ددې فرقی پیروانو په غارو اوسوریو کې ژوند کاوه اوبیله عبادت یې بل کار نه لره چې په (۶۸ میلادي) کال کې قتل عام سول .

۴- هرویان: د هرویان فرقی سیاسي رنگ درلود ، په فلسطین کې پیدا سوه ، هغوی دتل لپاره یهودانو ته سلطنت غواري .

۵- زیلوتان : دزیلوتان فرقی مذهبي رنگ درلود او سیاسي غوښتنې یې درلودې، هغوی د رومیانو مخالف وه، دجلیل په ښار کې اوسیده چې د «جلیل یهوای» په نامه هم یادیري .

۶- قرائون : قرائون په (۷۶۷ میلادي) کې د ((عنان بن داود)) لخوا تاسیس سوه، هغو تلمود ته اعتبار نه ورکاوه او یوازي یې تورات منی، دشیپي یې شمع لگول منسوخته بلله، غوښه یې نه خوړله او طبیب ته یې تگ مکروه باله .

۷- عنانیه: عنانیه د فرقی مؤسس ((عنان بن داود)) دی ،چې په ((راس الجات) منسوب و ، هغوی دشنبې په ورځ د چرگ ، کب ، هوسی او ملخ غوښه نه خوړل . هغوی عیسی (ع) مني او هغه یې د موسی (ع) پیرو بلی .

- ۸- کاتبان: دکاتبان ډلې ته «رېبي» هم ويل سوي دي، هغوی تجارت کوی او مقدس کتابونه يې کاپي کوله
- 9- عيسويه: عيسويه فرقه عيسى بن يعقوب اصفهاني ته منسوب ده او ځيني عوقيد الوهيم ياني عبدالله چې د منصور عباسي په وخت کې يې ژوند کوی د هغه مشر بولي، هغوی په يوه ډايره کې دريدل او باور يې درلوده هغوی د دېنمن وسله کار نه کوي
- ۱۰- ربانيون: ربانيون دا ديهودانو دروحيانو فرقه وه، دهغو کار د تورات او نورو يهودي مقدسو کتابونه ژباړه او تفسير و، هغو خلکو ته په کنيسه کې موعظه کوله، هغوی ته بنوونکي هم ويل سوي دي .
- ۱۱- تناسخيه: تناسخيه فرقه په تناسخ باور لري هغوی وايي د دانيال په کتاب کې خدای (ج) بخت نصر مسخ کړ او د اوو ژويو په شکل يې وروئ .
- ۱۲- راعيه: راعيه يو يهودي فرقه ده چې مشر يې د بزرگي دعوا کوله .
- ۱۳- سامره: دسامره ډلې د موسی (ع)، هارون (ع) او يوشع (ع) رسالت نه مانه .
- ۱۴- دوستانيه: دوستانيه د سامري فرقي انشعاب دی، چې ددنيا په عذاب باندي باور لري .
- ۱۵- کوسانويه: کوسانويه هم لکه دوستانيه ده، هغوی بيت المقدس (جبل نابلس) خپله قبله مني .
- تاريخ پوهان وايي دا فرقه همدغه دسامره فرقه ده چې دنيا د ثواب او عذاب ځای بولي .
- ابورحان البیروني وايي: دسامره قوم له بابل څخه شام ته هجرت کړی دی، دا مذهب د يهودي دين او مجوس دين ترکیب دی، چې اوس يې اکثريت په فلسطين کې ژوند کوي او کنيسه يې هملته ده، ځيني هغوی هم هغه صدوقيان او فريسيان بولي .
- ۱۶- مقاربه: مقاربه فرقه په خدای باور لري چې خدای (ج) له رسولانو سره د ملايکو په واسطه خبرې کوي، خدای بايد وصف نسي، دا اوصاف د ملايکو دي خدای (ج) له دي صفاتو لوړ دی .
- ۱۷- يورغانيه: يورغانيه و يورغان تو منسوبه فرقه ده ځينو دهغه نوم يهودا بللی دی، هغوی زاهدان او لمونځ کوونکي دي او د حيواناتو غوښې نه خوري .
- ۱۸- موشکاتيه: موشکاتيه له مقاربه څخه منشعبه فرقه ده هغوی داسلام پيغامبر مني او وايي هغه د ټولي دنیونولپاره راغلی دی بيله يهودانو.
- ۱۹- الکسانويه: الکسانويه په درې سوه ميلادي کال کې په اردن کې منځ ته راغلي ده هغوی ستوري مقدس گڼي او د ثنويت عقايد لري .
- همداسې تاريخي فرقي په کې رامنځ ته سوي دي . لکه :
- ۲۰- سمپسان
- ۲۱- ابيونيان

- ۲۲- ماسیونان
- ۲۳- اوسان
- ۲۴- نزاریان
- ۲۵- ناصورائان
- اوداسی نور

دمسیحیت مذهبونه او فرقی

مسیحیت ، عیسوییت یا نصرانیت درې مذهبونه او (۵۰) فعاله فرقی لري چې مهمي يې دا دي :

(کاتولیک (عمومی) مذهب، ارتدوکس (سنتي) مذهب، پروتستان (معترض) مذهب

کاتولیک؛ کاتولیکان دپاپ پلویان دي ، مرکزي په روم کې دی، کشیشان يې واده نه کوي، هغوی پاپ بي گناه بولي، مقدسه ژبه يې لاتيني ده ، اوپه لاتينه ژبه عبادت کوي .

ارتدوکس: ارتدوکسان اصلاح طلبان دي ،دقسطنطنيې د امپراطور پلویان دي ، مرکزي په یونان کې دی . کشیشان يې واده کوي، پاپ بي گناه اوخطا نه بولي، مقدسه ژبه يې يوناني ده، په خپله ژبه عبادت کوي .

پروتستان : د کاتولیک مذهب کې د« مارتن لوتر »لخوا انشعاب راغی اود پروتستانو مذهب را منځ ته سو ،هغوی په کلیسا نیوکې کوي چې هغه له اصل سره توپیر لري ،هغوی د کلیسا په تکفیر او

دجنت په رسمي قوالو ورکولو نیوکي کوي ، هغوی په دنیا کې په نیکو کارونو باور لري او وایي له خدای (ج) سره په اړیکو کې کشیش او پاپ څه اغیزه نه لري او هم برزخ نه مني.

د میسحت د مذهبو او فرقو باندې :

د پطرس پلویان: د پطرس پلویان په لومړی میلادي پیړۍ کې اوسیدل .

د پولس پلویان : د پولس پلویان (۱ - ۴) پیړیو پورې منځ ته راغله او بیا هغوی په دوو مذهبونو ویشل سول .

الف : ارتدکس

ب: کاتولیک

الف : په ارتدکس کې هم انشعابات راغلل هغه په فرعي څانگو ویشل سو

لومړی : هغه فرقي چې (۴ - ۱۶) پیړیو پورې منځ ته راغلي دي

قبطیه، ۵- کلدانیه، ۶- مارونیه ۴- نساطره، ۲- ارمنیه، ۳- سریانیه، ۱-

دویم : هغه فرقي چې (۱۶ - ۲۰) پیړیو پورې منځ ته راغلي دي

ارتدکس په هر سیمه کې په مستقل ډول (اسقف) ایجاد کړ چې دهغو تعداد (۱۵) ته رسیدی .

ب: کاتولیک

هغه په درو برخو انشعاب وکړ

لومړی : هغه کاتولیکي فرقي چې (۲ - ۶) پیړیو پورې منځ ته راغلي دي :

یعقوبیه: هغه عیسی (ع) یو واحد طبیعت بولي، نن هغو ته بطریکیه سریان کاتولیک هم وایي چې په لسو فرعي څانگو یې انشعاب کړی دی .

۱- یعقوبه، ۲- الیانیه، ۳- الیلبارسیه، ۴- مقدانوسیه، ۵- سبالیوسیه، ۶- نونتوسیه، ۷- بولسیه، ۸- موارنه، ۹- ملکانیه (تثلیث پرستان دي)، ۱۰- مونوفیزیه (عیسی (ع) خدای بولي

دویم: هغه کاتولیکي فرقي، چې (۶- ۱۶) پېړيو پورې منځ ته راغلي دي

۱- مونوتولیه- (په واحد خدای باور لري)

۲- یسوعیون- (هغه ته با ببولس ثالث هم وايي)

۳- الکاتاد- د هغه بل نوم انقیاء دی په دولسمه دیرلسمه پېړۍ کې منځ ته راغلي دي، هغو خدای د خیر اله او شیطان د شر اله بولي او باور لري دواړه په انسان کې را ټول سوي دي .

درېیم : هغه کاتولیکي فرقي، چې (۱۶- ۲۰) پېړيو تر منځ ته راغلي دي .

په دې وخت کې ددیني اصلاح نهضت منځ ته راغی او کاتولیکان یې په دوو برخو وویشل

۱- کاتولیکان .

۲- پروتستان

مگر دا انشعاب دلته هم ختم نه سو په دواړو کې نور انشعابات راغله

الف : دکاتولیکانو فرقي

مورمونان - دهغه اساس جوزف اسمیت (۱۸۰۵-۱۸۴۴ م) کال کې کینیود هغوی خپل پلویان دیهودیت اصلي کتاب ته دعوت ول .

هغوی باور لري، چې خدای د انسان په شکل دی غوښي او هډوکي لري .

ب : پروتستانو فرقي

(هغوی پاپ نه مني)

- ۱- لوتريه - مارتين لوتر (۱۴۸۳-۱۵۴۶ م) کال کي د هغه اساس ايښی دی .
۲. جيش الخلاص - ويليام بوث (۱۸۷۵م) کال په لندن کي د هغه اساس ايښی دی .
- ۳- میتوديه-(۱۸۷۶ ميلادي) کال په امریکا کي تأسيس سوي ده .
- ۴-عنصريه -(۱۹۰۱ ميلادي) کال په امریکا کي منځ ته راغلي ده او فقرانو ددين په نامه ياد سوي دی
- ۵- شهود يهوه-(۱۸۷۴ ميلادي) کال په امریکا کي منځ ته راغلي ده هغوی پلويان يي د مقدس کتاب د شاگردانو په نامه مشهور دي او په کال (۱۹۳۱ م)کي د شهوديهوه په نوم مشهوره سوه .
- هغوی وايي د امتونو دوران پای ته ورسيد ژر به د ملکوت دوران پيل سي او عیسی (ع) به په روهي ډول رجعت وکړي .

د اسلام د دين مذهبونه او فرقي

حديث کي راغلي دي (۳۹۸۱) «سنن ابي داود»

«دخدای پيغامبر (ص) پورته سو او وي ويل: ستا سو څخه مخکي داهل کتابو ډير تر ۷۲ فرقو وويشل سول دا امت به هم ژر په (۷۳) فرقو وويشل سي له هغو څخه به (۷۲) فرقي په اور کي اويوه به يي په جنت کي وي .»

دين څه شی دی :

دين په روحاني موجوداتو اعتقاد يا باور ته وايي يا په بله مانا دين دحقيقت اطاعت ، فرمان منل او تسليميدل دي .

ځيني علماوايي دين دخدای تعالی وضع سوي قوانين دي، چي د عقل خاوندان په خپل اختيار هغه مني .

د قران کریم د کافرون دسوري د شیرم مبارک آیت په اساس «لکم دینکم ولي دین» د مشرکانو مسلک ته هم دین ویل سوی دی .

پولویدیخواال پوه «دورکیم» وایي دین دمقدساتو د باورونو او ادابو دستگانه ده چي خلک په ټولنیزو ډلو کي راغونډوي .

په قران کریم کي دین ته ډیري ماناوي لکه : جزا او عوض ورکول [د دفاتحه د سوري ۴ مبارک آیت] ؛ اطاعت و بنده گي [د زمر دسوري یولسم مبارک آیت] ؛ ملک او سلطنت [دبقرې دسوري ۱۹۳ مبارک آیت] ؛ شریعت او قانون [د کافرون دسوري ۶ مبارک آیت] ؛ ملت [د انعام دسوري ۱۶۱ مبارک آیت] ؛ تسلیم [العمران دسوري ۱۹ مبارک آیت] ؛ اعتقادات [دالبقرې د سوري ۲۵۶ مبارک آیت شریف] ... راغلي دي . او په روایاتو کي هم «دین» ته ډیری ماناوي ورکړ سوي دي

مذهب : علما ددین خانگي ته مذهب وایي ځیني بیا همدا دین ته مذهب وایي

د اسلام دین د فقهې ، شرعي ، مادي ، سیاسي ... مسایلو په اساس په څو ډلو ویشل سوي دي

یاني مذهبنه د یو بله په فقهې مسایلو ، شرعي مسایلو (اودس ، لمونځ...) ، مادي مسایلو (د دځان د گټې لپاره حدیثونه) ، سیاسي مسایلو (رسول الله (ص) دځای ناستي موضوع) او (قبیلوي تعصباتو) داسلام وسعت د نورو دینونو پیروانو عقایدلکه دعباسیسانو او امویانو په وخت کي تر اغیزې لاندې راوست) ، کي سره اختلافات لري یاني مذاهب د یو بل سره په اعتقاداتو ، فقهه احکامو ، اخلاقو او عرفان کي سره توپیرونه لري .

مذهبنه په څو ډولو ویشل سوي دي لکه :

فقهې مذاهب چي په فقهې مسایلو کي سره توپیر لري .

کلامي مذاهب چي په اعتقادي مسایلو کي سره توپیر لري .

او صوفي مذاهب چي په اخلاقي مسایلو کي سره توپیر لري .

فرقه : فرقه په لغت کي دخلکو یوي ډلې ته وایي ، چي په اعتقادي مسایلو کي یونظر ولري او له مذهب جلا سي له هغه مذهب څه مني اوڅه یي نه مني .

د مذاهبو او فرقو د راتلو علتونه

ډیرو د نورو دینونو او مشریکانو اغیزه او د مسلمانانو له پاک زروڅخه گټه اخیستنې، داچې قرانکریم په عربي دی په هغه نه پوهیدل، د اسلام ضد خلکو له دینه بده استفاده کول، له دین څخه د ملایانو مقدماتي او لږه پوهه، له دین څخه سیاسي گټه پورته کول، د شهرت ، منافقت دپاره له دینه کا راخیستل، د مسلمانانو د تفرقي لپاره دهغه تحریفول، دغیر مسولو علما واک ته رسیدل، د امویانو او عباسیانو کینه او رخه له اهل بیت سره ، د خلکو ساده توب، جعلی حدیثونه، غلط سیرت النبي ، د قران غلطه ژباړه ، جهالت ، د نوي حدیثونو واریدل ، د نبي (ص) هیروول، د یو اوبل خلیفه نه منل او داسې نور .

په اسلام کې دډیرو فرقو د منځ ته راتلولو لامل دا دي :

د پیغامبر اکرم (ص) په وخت کې یو واحد اسلام دین و د شیطان بدعت هغه په دو برخو بیا په څو مذهبونو او ۷۳ فرقو ویشی .

په لومړی سر کې یو داسلام دین و، بیا دوه مذهبونه سنی اوشیعه منځ ته راغله .

او دا مذهبونه په ډیرو فرقو او ډلو وویشل سول

1- سني مذهب (اهل تسنن) : داهل سنت اصطلاح به دویمه هجری پیری کې رامنځ سوه هغوی ځان دقران او نبوی حدیثونوپیرو بولي، تر ټولو لوی مذهب دی چې دنړی د مسلمانانو اکثریت جوړوي .

اهل سنت فرقي :

1. اهل حدیث (خنبلیه) 2. سلفیه 3. مذهب اشعریه (اشعري) 4. مذهب ماتریدیه 5. مذهب طحاویه
6. مذهب معتزله 7. فرقه مرجئه 8. فرقه اباضیه 9. حشویه 10. فرقه جهمیة 11. خوارج

12. قدریه

دا مذاهب په درې ډلو فقهي ، کلا مي او صوفي فرقو ویشلي سوي دي له فقهي نظره د اهل سنت دین مذهبونه:

اهل حدیث

هغوی وايي محمد(ص) خپل ځایناستی نه دی تعیین کړی ، هغوی د مسلمانانو دشورا په اساس خپل خلیفه ټاکي ، اهل سنت د پیغامبر ځایناستی ياني امام یا خلیفه یو انتخابي مسله بولي چي باید حل او عقد شورا هغه وټاکي بر عکس شعیان باور لري امامت یو الهی منسب دی .

په لومړی سر کې یوازی یو دین و ، چي بیا په مذهبونو وویشل سو لکه :

-الداودیه ، - الحنفیه ، -المالکیه ، -الحنبلیه ، -العشریه او شافعه مذهبونو وویشل سو

۱- شافعي مذهب : شافعي مذهب بنیاد ایبسونکی محمد ادریس الشافعي (۲۰۴-۱۵۰ هجري قمري) و چي لقب يي ابو عبدالله دی دا مذهب دحنفي او مالکي څخه یوه گډه لاره ده چي څلور اصله قرآنکریم ,سنت ,اجماع او قیاس منی او استدلال قبلوي .

هغوی درې عمده شرطونه لري :

لومړی - اقرار په ژبه

دویم - په زړه تصدیق

درېیم - عمل کول

اهل حدیث اهل حدیث د سلفیه یا حشویه یا حنابله په نامه هم نومیدل چي اوس حنبلي ، شافعي ، مالکي او حنفي دي .

۲ - حنفي مذهب : ابوحنيفه نعمان بن ثابت يي اساس ایبسونکی دی(۱۵۰-۸۰) هجري دکوفي په ښار کې اوسیده ،چي د افغانستان دپروان ولایت د چاریکار و

حنفیان پر اووه اصولو ولاړ دی : قران ، درسول الله سنت ، د صحا به قول ، قیاس اورای ، استحسان ، اجماع ، عرف .

۳- مالکي مذهب : ابو عبدالله مالک ابن انس (۹۳-۱۷۹ هجري قمري) کې يې اساس ايښي دی، داستنباط منابع يې قرآنکریم ، سنت، اجماع، قیاس، استحسان ، استصحاب مصالح مرسله ، سد ذرایع، عرف، قول صحابي جوړوي هغوی انعطاف پذيري لري .

۴- حنبلي مذهب : د حنبلي مذهب موسس ابو عبدالرحمان احمد بن حنبل (۲۴۱-۱۶۴) اهل سنت او اهل د حدیث دی او رای ته پام نه کوي ،

دهغه استنادیوازي په قرآنکریم او حدیث نبوي دي

پنځه اصله ورته معتبر دي : کتاب، سنت، د پیغامبر دصابه فتوا، د ځینو صحابه قول منل چې د قران مطابق وي او ټول مرسل اوضعیف حدیثونه.

۵- داودیه د (ظاهریه) مذهب : موسس يې داود بن محمد علي دی ، چې په کال (۲۰۲) په کوفي کې زیږیدلی دی .

دهغوپه اند یوازي حقیقت اوسعادت لاره د خدای کلام اود پیغامر حدیثونه دي هغوی (قرآن، حدیث اواجماع) قبلي خو قیاس، رای، استحسان اوتقلیدر دوي .

په دیني مسایلو کې عقل اصلي عامل گڼي د هغه پیروان په هسپانیه کې دي .

۶- دیوبندی مذهب : مؤسس يې شاه ولي الله دهلوي دی ، دهغه پیروان په هندوستان ، سویلي افریقا او بریتانیا کې دي ، مذهب يې حنفي دی او طریقه يې چشتي ده ، هغوی د صوفي او طریقت ټولې څانگې مني.

د اعتقاد له نظره د اهل سنت فرقي

اشاعره (جبريون) : د اشاعره ډير اهل سنت دي، چي د ابوالحسن علي بن اسماعيل اشعري (۲۶۰- ۳۲۴) پيروان دي ، هغوی د دين په اصولو کي استدلال او منطق جايز گڼي. له اشعري وروسته امام غزالي ددې فرقي پايي ټينگي کړي مگر دې فرقي کرار کرار خپل کلامي رنگ بايلود او عرفاني رنگ يې ونيوی او د امام فخررازي په وخت کي يې بيا فلسفي رنگ ونيوی .

معتزله (اختياريون):- د معتزله فرقي مؤسس واصل بن اعطا دی .

معتزله په دوو عمده ډلو، د بغداد معتزله او د بصري معتزله وویشل سوه اوبيا په نورو شلو ډلو وویشل سوه لکه ۱- الحسنيه ، ۲- الواصيله ، ۳- هذيليه ، ۴- نظاميه، ۵- بشریه ، ۶- الکعبيه ، ۷- هشاميه ، ۸- حبايه ، ۹- حاحظيه ، ۱۰- معمریه ، ۱۱- خياطيه ، ۱۲- مداريه ، ۱۳- شماميه ، ۱۴- خابطيه، ۱۵- هاشميه ، ۱۶- اسکافيه ، ۱۷- اسوريه ، ۱۸- جعفريه ، ۱۹- حماریه او ۲۰- عمرويه.

ماتريديه : د ختيخ حنفي مذهبه مسلمانان په دي مذهب دی، مؤسس يې ابومنصور ماتريدي

سمرقندي (۳۳۳ هـ ق کي وفات کړی) دی ، هغوی وايي عقل په ظاهر غالب دی

خوارج(مارفه) : خوارج په کوفي کي د صفين له جنگ (د حضرت علي ا وحضرت معاويه) وروسته منخ ته راغله ، هغوی په درېيم اوڅلورم خليفه گانو بد وايي، هغوی علی (رض) څلورم خليفه نه مني ، هغوی باور لري څوک ، چي په فرضو عمل نه کوي کافر دی بايد مړ سي دا فرقه په (۲۵) کوشنيو فرقو او ډلو ويشل سوي ده :

الزرقه، النجدات، العجارد، البدعيه، الخازميه، الثعالبه، الحروريه، الصفريه، الاباضيه، الحفصيه،
اليزيديه، البيهسيه، الشمراخيه، الفضليه، الضحاكيه

مرجنه: مرجئه فرقه يوازي ايمان كافي گني عمل ته دومره اهميت نه ورکوي هغه په شپږو نور
و فرقه ويشل سوي ده.

الزاميه، الغيلانيه، التومنيه، الصالحيه، الشمریه، او الجهميه

وهابيه : دوهابيه مؤسس محمد بن عبد الوهاب (۱۱۱۵ د نجد په بنار کي زيږيدلی او په ۱۲۰۶ م
سوی دی) پلويان يي په عربستان کي دي .

وهابيان د اهل سنت څلور مذهبونه په رسميت پيژني مگر جعفري او زيدي مذهبونه نه مني .

دوهابيانو په باور بيله خدای (ج) له بل چا څخه شفاعت نه غوښتل کيږي ، د رسول الله د زيارت
په قصد سفر کول گناه لري ، د قبر ونو جوړول گناه لري ، دخدای دا ولياو اثاروته تبرک ورکول
گناه لري هغوی ځان ته سلفيه وايي .

محمد بن عبد الوهاب

تصوفي فرقي : د سني مذهبو تصوفي فرقي دا دي :

قادريه، يکتاشيه، چشتيه، حروفيه، دستوقيه، سهرورديه، شاذليه ءصوفيه ، ملامتیه ، مولويه

نعمت اللهيه، نقشبنديه ، نقطويه اونوربخشيه

چې مشهوره یې قادریه ده ، هغوی د عبدالقادر گیلاني پلویان دي، چې د ایران په لویديځ او اندونیزیا کې ژوند کوي .

نقشبندیه فرقه یې دویمه لویه فرقه ده چې هغوی دخواجه بهاءالدین نقش بندپلویان دي ،چې په اتمه او نهمه پیړیو کې په هندوستان کې اوسیده.

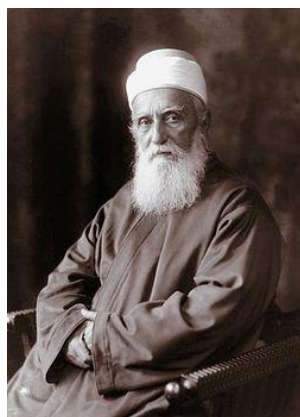
اسلامی مذاهبتو ته ورته فرقي

یزیدیان : یزیدیان دبشریت اصلي دبنمن شیطان نه بولي شیطان ملک طاووس او مقربه ملا یکه بولي او باور لري خدای (ج) د دنیا اداره هغه ته سپارلي ده

دیزیدیانو قبله ده « شیخ عدي» مقبره ده چې د عراق په موصل کې ده او دهغو حج هم دشېخ عدي زیارت ته په عمر کې یو وار تگ دی .

پارسان : پارسان خان خدای پرستان بولي خو اور اونور ته درناوی کوي دا چې هغوی له ایران څخه هندوستان ته تېنډېلي دي دهندو دین په هغو اغیزه کړې ده ، هغوی په تناسخ باور لري د گناه جزا په دنیا کې بولي ، د نوروز جشن لمانځي ، د اور عبادت ځایو ته ځي او فقرانو ته خیرات ورکوي .

بهائیان : بهائیان یو خدای مني هغوی وايي دینونه د بشري ټولني نیازونه پوره کولای نسي نو نوی لارو ته اړتیا سته، هغوی د عقل منلي شیان مني ، سود بنه بولي، روحاني طبقه نه مني، جهاد رد وي، مورثي دین نه مني، د بنځو او نارینو حق په ارث کې مساوی بولي، دهغو لمونځ دسهار ، گرمي او ماښام لخوا(۹) رکعته دی قبله یې د «عکا» ښار دی ، هغوی وايي په هر زرو کالو کې دین بدلیري تربهایي دین مخکي اسلام حق و بیا تر زرو کالو پوری بهایي دین حق دی د هغوی موسس عباس افندی د بهاءالله زوی چې په عبدالبهاء مشهور دی دی

عبدالبهاء

احمدیه (قادیانیه): - احمدیه د میرزا غلام احمد (۱۲۵۵ - ۱۳۲۶ هجری) پیروان دی هغه په هندوستان کې زیږیدلی دی .

احمدلومړی اهل تسنن و، بیا یې ادعا وکړه چې پیغامبر دی. احمدیان هغه مسیح موعود بولي ، هغوی وايي اخير پیغامبر حضرت محمد (ص) نه بلکې غلام احمد دی. احمدیان خپل مشر ته خلیفه وايي تر اوسه پېنځه خلیفه گان لري پېنځم خلیفه یې میرزا منصور احمد دی .

میرزا غلام احمد

۲ - شیعیه مذهب

شیعیه په لغت کې د دوونفرو هماهنگي یا د یوې ډلې ډلې پلوي له بلې ډلې څخه ته وايي، هغوی د حضرت علی (رض) په امامت او خلافت باور لري .

شیعیه مذهب ډیرې مهمې فرقې اوډلې

شیعیه مذهب په پینځو فرقو ویشل سوی دی :

۱- زیدیه ، ۲- کیسانیه ، ۳- امامیه (اثني عشریه) ، ۴- اسماعیلیه ، ۵- مبارکیه

چې اوس زیدیه ، اسماعیلیه او امامیه پاته دي

۱- اثني عشری یا جعفري یا امامیه

اثني عشری په لغت کې د دولسو مانا لري، هغوی په دولسو امامانو باور لري .

- ۱ - علی دابوطالب زوی
- ۲ - حسن دعلی زوی
- ۳ - حسین دعلی زوی
- ۴ - علی دحسین(سجاد) زوی
- ۵- محمد دعلی(باقر) زوی
- ۶- جعفر دمحمد (صادق) زوی
- ۷- موسی دجعفر(کاظم) زوی
- ۸- علی دموسی(رضا) زوی
- ۹- محمد دعلی(جواد) زوی
- ۱۰- علی دمحمد (هادی) زوی
- ۱۱- حسن دعلی (عسکری) زوی
- ۱۲- حجت دحسن(مهدی) زوی .

ټول شیعیه مذهب پلویان اټکلې د نړۍ د مسلمانانو (۱۶) په سلو کې جوړوي چې لویه فرقه یې شیعه جعفري یا شیعه اثنا عشری یا شیعه امامیه ده چې د ایران، عراق، آذربایجان، لبنان، افغانستان، پاکستان او د فارس په خلیج په ځنډو کې ژوند کوي

۲- اسماعیلیه یا(الدعوه الهادیه)

اهل سنت اسماعلیه باطنیان بولي. هغوی اسماعیل دامام جعفر صادق زوی امام بولي او اووه امامان مني او په اووه امامه ډلې هم مشهوره ده .

هغه په دوو ډلو مستعلوي اونزاري ویشل سو ي ده .

دایران اوشام اسماعلیان نزاری دي او د مصر ، افریقاد شمال هغي مستعلوي دي .

د اسماعیله د شیعیه مذهب دوهمه غټه فرقه ده چې اقلیت دي ، هغوی ډیر په ایران ، عراق ، شام، یمن ، بحرین، افغانستان او شمالي آفریقا کې ژوند کوي
کریم آقاخان یې حاضر امام دی .

اسماعیلیه ته یې باطنیه، سبعیه، تعلیمیه، ملحده، مزدکیه هم ویل سوي ده
فاطمیان، نزاریه مستعلیه او آقاخانیه هم اسماعیلیه فرعي فرقي دي .
د اسماعیلیه ځینې فرعي فرقي یا ډلې دا دي.

خالصه اسماعیلیه: د هغوی په باور اسماعیل نه دی مړ بلکې پټ دی او یو ورځ ظهور کوي .
مبارکيه: هغه وایي چې امانت له امام صادق څخه وروسته د اسماعیل زوی محمد ته رسېږي .
قرمطیه دا له مبارکيه څخه جلا سوي ډله ده، هغوی وایي محمد بن اسماعیل نه دی مړ سوی هغه اووم او اخیرین خلیفه دی.

۳ - زیدیه: د شیعیه درېیمه فرقي ده چې په پېنځو امامانو (علی، حسن، حسین، علی بن حسین وزیدبن علی) باور لري .

زیدیه فرقه څلورم امام زیدبن علی (د امام سجاد زوی) بولي او خپله امام سجاد د علم او معرفت
پېشووا بولي او وایي داچې امام سجاد وسله وال قیام نه دی کړی هغه امام نه دی ددې فرقي پلویان
په خلیج فارس او یمن کې ژوند کوي .

د زیدیه فرقي ډلې : جارودیه، سلمانیه یا جریریه، صالحیه او ابتریه دي .

د غلات فرقي:

۱-دروزیان: د دروزیان له اسماعیلیه فرقي څخه جلا سوي یوه فرقه ده، هغوی وایي دخدای روح د
الحاکم په جسم کې دی له الحکیم څخه د هغو موخه خلیفه فاطمي دی .

۲- نصیرییه: نصیرییه فرقه حضرت علی (رض) خدای، سلمان فارس (رض) پیغامبربولی ، شراب نور گنی

۳- شیخیه : شیخیه فرقه امامان خدای بولی

فرقی: شیعه صوفیه

الحولیه : چې د شیعیه گنابادیانو صوفیه فرقه یې هم بولی، چې شاه نعمت الله ولي له هغې فرقی څخه منشعب سوی دی چې د شاه نعمت الله شیعیه صوفیه فرقه نومیري چې په پیروان یې په کرمان کې اوسیري .

النوریه : یانوربخشیه فرقه چې د سید محمد نوربخش چې په اتمه پیړۍ کې اوسیده جوړه کړې ده ، چې پیروان یې د پاکستان په شمال او تهران کې اوسیري .

ځیني علما د شیعیه مذهب د فرقو د پلندي داسي کوي

شیعیه مذهب په شپږو مذهبونه ویشل سوي دي لکه: رافضیه، خارجیه، جبریه، قدریه، جهمیة، مرجیه او هر یو په دولسو فرقو وویشل سوي دي

ابوالقاسم رازي د اووه نوري فرقی نوم اخلي لکه : کرامیه، هریه، حالیه، باطنیه، اباحیه، براهمیة، اشعریه.

په ځینو متونو کې دنورو فرقو نومونه هم راغلي دي لکه : سوفسطائیه، فلاسفه، سمنیه، و مجوسیه

مذهب فرقی او دلی

علویه، ابدیه، شیعیه، اسحاقیه، زیدیه، عباسیه، امامیه، ناسییه، تناسخیه،

رافضیه

لاعنیه، راجعیه، مرتضیه

ازرقیه، ریاضیه، ثعلبیه، جازمیة، خلفیه، کوزیه، کنزیه، معتزله، میمونیه،

خارجیه

محکمیه، سراجیه، اخنسیه

مضطریه، افعالیه، معیه، تارکیه، بحثیه، متمنیه، کسلانیه، حبیبیه، خوفیه،

جبریه

حسبیه، حجتیه فکریه،

قدره	احديه، ثنويه، كيانيه، شیطانيه، شريكه، وهميه، رویديه، ناكسيه، متبريه، قاسطيه، نظاميه، متولفيه
جهميه	معطليه، مترابصيه، متراقبيه، وارديه، حرقيه، مخلوقيه، عبريه، فانيه، لفظيه، قبريه، واقفيه زنادقيه،
مرجنه	تاركيه، شائيه، راجيه، شاكيه، نهميه، عمليه، منقوصيه، مستثنيه، اثريه، مشبهه، حشويه مدعيه،
اووه فرقي	كراميه، هريه، حالیه، باطنیه، اباحیه، براهمیه، اشعريه
متفرقه	سوفسطائيه، فلاسفه، سمنيه، و مجوسيه

Copyright: WWW.TANZONA.COM

شیطان پرستان

شیطان پرستان شیطان د عالم هستي مخکي طرح یا سېمبول بولي، شیطان پرستان د شیطان عبادت کوي، هغوی شیطان پر مخکه د قدرت او حاکمیت سېمبول بولي. په دنیا کې دوه ډوله شیطان پرستان سته چې له یو بل سره اړیکې نه لري .

الف : دختیځ شیطان پرستان

په نړۍ کې شیطان پرستي لرغوني ریښه لري، چې یوه پخوانۍ بیلگه یې د «یزیدي» فرقه وه ، د دغه فرقي بنسټ ایښودنکی "عدي ابن مسافر اموي" و چې په دیرلسمې میلادي پیړۍ کې اوسیده . ځینې تاریخپوهان هغه یوه زرتشتي فرقه بولي مگر «یزیدیان» دا ردوي هغوی دا فرقه له زرتشتي ، میترائي او صوفي څخه منځ ته راغلي یو دین بولي.

یزیدیان وايي : خدا (ج) یو مروارید جوړ کړ چې د څلویښتو زرو کالو وروسته یې هغه مات کړ او ملک طاووس (شیطان)، دخدای نژدې ملایکې له همدې مروارید له ټوټو څخه مادي جهان جوړ کړ ، بیا د خدای (ج) لخوا نورې ملایکې پیدا سوې .

یزیدان وايي شیطان دخدای (ج) دښمن نه بلکې د هغه شریک دی (العیاذبالله)، شیطان یوه شرل سوې ملایکه نه ده بلکې انسان ته د پوهې ښودونکی دی .

یزیدیان شیطان د دنیا مطلق واکمن او د تیاري واکمن بولي ، له پیریانو او پلیدو ارواحو څخه د خپلو موخو لپاره گټه اخلي یانې د ټولو پلیدو واکونو عبادت کوي .

دې دین ته «داسنی» هم ویل کیږي، چې شیطان ته ملک طاووس وايي .

ب : دلویديځ شیطان پرستان:

دلویديځو شیطان پرستانو څرک له میلاد څخه مخکې لیدل کیږي له جنوبي امریکا ، مرکزي افریقا او لاتیني امریکا څخه ځینې پیداسوي آثار دا ادعا ثابتوي ، چې هغوی انسانان شیطان ته ډالی کوله دهغو د انسانانو د قرباني کولو ځایونه ښي تر اوسه سته او قرباني سوي پیدا سوي موميالي اجساد دا ښيي چې ډیر قربانيان یې ښځې وې .

په مرکز یې افریقا کې د « اوکاچا » تېر شیطان دمخکې او آسمان واکمن باله .
دشیطان پرستي د ژبې او لیک دود د ماديانو، سومریانو، بابليانو په وخت کې ادامه لرله .

نوی شیطان پرستان

نوی شیطان پرستي په کال (۱۵۱۴ م) کې په انگلستان کې منځ ته راغله او د شیطان لومړی رسمي عبادت د نجیب زادگانو لخوا پیل سو، ددی لپاره چې د شیطان د واک او د تیاری له واک څخه گټه پورته کړي نو د شیطان پرستي مراسم تر سره کیدل، چې له پخواني شیطان پرستي څخه ډیر توپیر لري .

پخوانیو شیطان پرستانو په زیان لرونکو کارونو کې لکه ، په جنگونو کې له شیطان څخه مرسته غوښتل ان په ډیر لسمه پېړۍ کې د فرانسې ملکې د پاچا له مړینې څخه د ژغورلو لپاره دشیطان پرستي مراسم تر سره کړه .

شیطان پرستان جنسي ارضا یو مهم عامل بولي ، هغوی په دورخ باور نه لري او دورخ همدا دنیا بولي ، هغوی د مسحیت ضد دي، نجوني یې شیطان ته قرباني کولي .

«آنتوان شزاندرا لای» د هغه مؤسس دی . دا دین د هغه د فلسفې په اساس جوړ سوی دی، هغوی خدای نه مني د عالم هستي مرکزیت او محور انسان بولي، په اخیرت باور نه لري ، وایي روح اوجسم لیدل کیږي ، انسان خپله خدای دی، هغو ته شیطان یو مثبت موجود دی، هغوی له اخلاقي اړخه تر نورو ځان لوړ بولي ، هغوی شیطان په هر وجود کې بولي ، هغوی وایي شیطان په وجود کې سته چې په جنسي اعمالو ارام او ارضا کیږي، هغوی جسم پرستان دي هر شی داله تناسلي مديون بولي، په مراسمو کې انساني بولي د سپرم سره په خلکو پاشي خوانساني قربا نی نه لري .

انتون لای په کال (۱۹۶۶ م) کې د شیطان کلیسا جوړه کړه ، شیطاني انجیل د هغو کتاب دی د هغه له مړینې وروسته د هغه میرمنې « بلانش بارتون » ددی دین مشره سوه چې اوس د هغه یو زور پلوی « پیتر گیل مور » د هغه مشر دی .

د هغو انجیل څلور چپرکي لري لکه : د شیطان کتاب ، دلوسيفر کتاب ، دبليل کتاب ، او د لویتان کتاب چې لومړی کتاب یې د شیطان پرستي نه احکامه لري

شیطان د افراط استازی دی نه ریاضت ۱-

شیطان د مادي ژوند استازی دی ۲-

- ۳- شیطان دپاک عقل بنودونکی دی نه د ختا ایستونکو ځان غولونکو
- ۴- شیطان هغه ته چې لیاقت لري دمینی نښه ده نه نمک نا پیژندونکو ته .
- ۵- شیطان مور ته غچ اخیستل را ښیي هغوی د ظلم په مقابل کې کرار نه کښیني .
- ۶- شیطان مور ته دمسؤل په برابرکي او د ویرونکو خیالي موجوداتو په مقابل کې مسؤلیت
- راښیي .
- ۷- شیطان وایي انسان یو بل حیوان دی کله ډیر ښه او ډیر وخت د خدایي روح او د ذهن له ودې له
- کبله له هغه بد طبیته انسان یا ډیر بد حیوان جوړیږي .
- ۸- شیطان گناه د فیزیکی ، حسی او ذهني اړتیاو د بشپړ ولوعامل بولي .
- ۹- شیطان دکلیسا ښه ملگری دی ځکه هغه یې کلونوکلونه بوخت ساتلی دی .
- دهغوی په باور شیطان د طبیعت ، تیاري ، شهواني طبیعت ، مړیني، د واک سپمبول او د مذهب ضد دی .

آنتوان شزاندرا لوی

Peter H. Gilmore

بی دینان

Atheism بی دینان: دا ډله په اتلسمه پیړۍ کې منځ ته راغې ده، د هغوی په باور خدای وجود نه لري، هغوی خدای نه مني، د نننۍ نړۍ په سلو کې (۲،۳) وگړي بی دینان دي، چې ډیر یې په جاپان او اروپا کې ژوندکوي.

Not dualistic: دا بی دینه ډله باور لري، چې روح او جسم لیدل کېږي او د عالم د خیر او شر تر منځ شخړه نسته.

Autodeists خان پرستان: دا ډله خدا نه مني، وایي هر انسان خپله خدای دی.

Materialistic ماده پرستان: ماده پرستان خدای نه مني هغوی یوازې ماده مني.

اگنوستیسیم: دا ډله د خدای (ج) په موجودیت باور نلري.

د شیطان درېیم او څلورم مهم کره انسانان گناه ته هڅول دی

گناه

گناه دخلاف په مانا ده ، هر هغه کار چې د لوی خدای (ج) د امر او فرمان خلاف وي گناه شمېرل کېږي . د اسلام ستر پیغامبر (ص) ابوذر (رض) ته داسې وفرمایل :

ژباړه : « د گناه کوشني والي ته مه گوره بلکې دې ته گوره چې له چا سر غرونه کوي»

په قران شریف کې گناه په لاندې کلمو یاده سوي ده :

۱ - ذنب : ذنب د پایلي په مانا ده چې (۳۵) ځله په قران عظیم الشان کې تکرار سوي ده.

۲ - معصیت : د سرغړونې مانا لري چې (۳۳) ځله په قران عظیم الشان کې تکرار سوي ده.

۳ - اثم : د سستي او پخوالي په مانا ده . چې (۴۸) ځله په قران عظیم الشان کې تکرار سوي ده.

۴ - سیه : د ناوړه او قبیح کار په مانا ده . چې (۱۶۵) ځله په قران عظیم الشان کې راغلي ده . د سؤ کلمه له همدې کلمې څخه اخیستل سوي ده ، چې (۴۴) ځله په قران عظیم الشان کې راغلي ده.

۵ - جرم : په اصل کې له ونې څخه د میوې د جلاکیدو او یا د پست په مانا ده . جرمه او جرایم له همدې لفظ څخه دی . جرم هغه عمل دی چې انسان له حقیقت ، سعادت ، ودې او هدف څخه جلا کوي . داکلمه (۶۱) ځله په قران عظیم الشان کې راغلي ده.

۶ - حرام : د منع کړل سوي په مانا ده چې نژدې (۷۵) ځله په قران عظیم الشان کې ذکر سوي ده.

۷ - خطیه : په اغلب گمان کې د غیر عمدې گناه په مانا ده او هم دستري گناه په مانا راغلي ده داکلمه (۲۲) ځله په قران عظیم الشان کې راغلي ده.

۸ - فسق : په اصل کې دا کلمه له خرما څخه د زړې د وتو په مانا ده او د بندگۍ او اطاعت له مدار څخه د گناهکار کس د وتلو څرگندونه کوي چې دالهي فرمان برید مات کړي او په پایله کې له کلا او ساتونکي (دیوال) څخه پرته پاتي سوي وي . دا کلمه (۵۳) ځله په قران عظیم الشان کې ذکر سوي ده.

- ۹-فساد : دا اعتدال له حد څخه دوتلو په مانا ده دا کلمه (۵۰) ځله په قران عظیم الشان کې راغلي ده .
- ۱۰-فجور : د آبرو ، حیا او دین د پردې دڅیرې کېدو او شلیدو په مانا ده چې (۶) ځله په قران عظیم الشان کې راغلي ده .
- ۱۱-منکر : دا کلمه د ناآشنا په مانا ده . چې (۱۶) ځله په قران عظیم الشان کې راغلي ده .
- ۱۲-فاحشه : پیر ناوړه ، دشرم وړ او دکرکې وړ کار ته کارول کېږي ، دا کلمه (۲۴) ځله په قران عظیم الشان راغلي ده .
- ۱۳-خبیث : هر ناوړه او بد امر ته خبیث وایي چې (۱۶) ځله په قران عظیم الشان کې راغلي ده .
- ۱۴-شر : د هری بدی او ناوړې کار په مانا ده چې خلک ترې کرکه لري .
- ۱۵-لمم : گناه ته د نژدې کېدو او دلبر څیز په مانا ده او د ورو یا صغیره گناهونو له پاره کارول کېږي دا کلمه په قران عظیم الشان کې یو ځل راغلي ده .
- ۱۶-وزر : د دروند په مانا ده او تر ډیره بریده د نورو کسانو دگناه وړلو له پاره کارول کېږي دا کلمه په قران عظیم الشان کې (۲۶) ځله تکرار سوي ده .
- ۱۷-خنث : د باطل او باز خواست ته د تمایل په مانا راغلي ده او تر ډیره بریده د پیمان ماتونې او له گناه څخه وروسته د تعهد په مانا راغلي ده ، دا کلمه دوه ځله په قران عظیم الشان کې راغلي ده .
- دا اوولس گوني کلمې هر یو په خپل وار سره دناوړو او کرغیرو گناهونو څخه پرده اوچتوي او رابنيي چې گناه هم بیلابیل ډولونه لري او هر یو یې په خپل وار سره انسان ته د گناه خیرداری ورکوي .
- په اسلامي روایاتو کې د گناه په هکله ځینې نورې کلمې هم په کار وړل سوي دي لکه : جریره، جنایت، زلت، عثرت، عیب او نور چې هر یو یې د یو ډول گناه څرگندونه کوي .

په گناه لعنت سوی ډلي

«لعن» په اصل کې په غوسې سره له رحمت څخه دلیري کولو او شړلو په مانا دی ، په قران عظیم الشان کې اتلس ډلي د بیلابیلو گناهونو په خاطر لعنت کرل سوي دي لکه :

کافران ، مشرکان ، یهودان ، مرتدان ، قانون ماتونکي ، حيله گران ، وعده ماتونکي ، دحق پټونکي ، خاینان ، منافقان ، د خدای (ج) د رسول خورونکي ، ظالمان ، قاتلان ، ابلیس ، په پاک لمنو بنځو باندې تور لگونکي ، د ریښتینو رهبرانو مخالفان ، درواغجن پروپاگنډچیان ، دناپاکه زرونه لرونکي او درواغجنان ...

دگناه ډولونه

د اسلام علماوو گناه پر دوه ډوله ویشله ده

۱- لویي گناهوي

۲- وړي گناهوي

دغه ډلبندي له قران عظیم الشان او روایاتو څخه سرچینه اخیستي ده.

لویي گناه وي

لویي گناهوي هغه دي چې قران کریم یا حدیثونو هغه ته عذاب، حد (شرعي سزا) ټاکلي او یایي لعنت پرویلي وي . د ټولولو یو گناهوو دوام کفر لازمي خو د ځینو لویو گناهونو یو وار کول هم کفر دی او هره لویه گناه ددورخ دواجبیدولو سبب کیدای سي. باید یادونه وسي چې پر له پسې دورو گناهونو تکرارول هم لویه گناه ده.

۱- د خدای (ج) سره شریک نیول

۲- بیگناه مؤمن وژل

- ۳- سحر او جادو کول
- ۴- په قصدسره لمونځ قضا کول
- ۵- زکات نه ورکول
- ۶- بيله عذره روژه خوړل
- ۷- د قدرت په وخت کې حج نه کول
- ۸- د مور او پلار سره بدسلوک کول
- ۹- د مؤمنو دوستانوسره اړیکې پرېښوول
- ۱۰- زنا کول
- ۱۱- لواطت کول
- ۱۲- سود خوړل
- ۱۳- دیتیم مال خوړل
- ۱۴- په خدای (ج) یا رسول (ص) پورې درواغ تړل
- ۱۵- د جهاد له میدان څخه تښتیدل
- ۱۶- دحاکم لخوا پر رعیت ظلم کول
- ۱۷- ځانمني، غرور او تکبر کول
- ۱۸- په درواغوشاهدي اداکول
- ۱۹- شراب څښل
- ۲۰- خمار کول
- ۲۱- پرپاک لمنوښځو د زنا تور لگول
- ۲۲- گاونډیان خورول
- ۲۳- غلا کول

- ۲۴- لاره وهل (شوکماری)
- ۲۵- ناحقه قسم اخیستل
- ۲۶- ظلم کول
- ۲۷- له مسلمانانو څخه ججه اخیستل
- ۲۸- حرام مال خورل
- ۲۹- ځان وژل
- ۳۰- درواغ ویل
- ۳۱- غیر عادلانه قضاوت کول
- ۳۲- بدې اخیستل
- ۳۳- پرمسلمان لعنت ویل
- ۳۴- یو چاته د نسب پیغورورکول
- ۳۵- مسلمان د هغه د بنمن ته بنوول
- ۳۶- کالی او بدن له بولو څخه نه ساتل
- ۳۷- له شهرت لپاره عبادت او بڼه کارونه کول
- ۳۸- په وزن او پیماننه کې کمی کول
- ۳۹- په امانت کې خیانت کول
- ۴۰- له نیکی وروسته پرچالسان اچول
- ۴۱- قضا او قدردرواغ بلل
- ۴۲- د مسلمانانو پټ رازونه اشوا کول
- ۴۳- د مسلمانوپه منځ کې فساد اچول
- ۴۴- نارینه د بنځي یا بنځه د نارینه په څیر ځان جوړول

- ۴۵- وعده نه ماتول
- ۴۶- د نجومی او کاهن غیبی ویناوی منل
- ۴۷- له میره څخه د میرمنی نافرمانی کول
- ۴۸- پردیوال، کاغذ، ډبره، وسپنه اونوروشیانو انځورکینل
- ۴۹- د تکلیف په وخت کې په ځان حملي یا چغې اونارې وهل
- ۵۰- پر میرمن او ترلاس لاندې کسانو باندې ظلم کول
- ۵۱- د کامل اسلامي حکومت پر ضد بغاوت کول
- ۵۲- د بیت المال، غنیمت اوزکات په مال کې خیانت کول
- ۵۳- د مسلمان ځورول یا ټنکنځل ورته کول
- ۵۴- د خدای (ج) دوستانوته ضرر رسول
- ۵۵- د کبر اوزینت لپاره پایڅې کښته کول (نارینه)
- ۵۶- سره زریا ورپښم استعمالول (نارینه)
- ۵۷- له بادار څخه د مریې ټنټیدل
- ۵۸- د خدای (ج) له نامه څخه پرته دبل چاپه نامه ذبح کول
- ۵۹- له پلار څخه پرته بل څوک نسبي پلار بلل
- ۶۰- حیرانوونکي خبرې او جنجالونه کول
- ۶۱- له خلکو څخه او به منع کول
- ۶۲- دیني علم ددنیوي گټو لپاره حاصلول او علم پټول
- ۶۳- د خدای تعالی (ج) د عذاب او سزا څخه بیغمي کول
- ۶۴- د خدای تعالی (ج) له رحمت څخه ناامیدي کول
- ۶۵- بيله عذره د جماعت لمونځ پرېښوول

- ۶۶- څو جمعې پرله پسې د جمعې لمونځ پرېښوول
- ۶۷- په وصیت سره وارثانو ته ضرر رسول (پردي خلک په میراث کې شریکول)
- ۶۸- دوکه اوچم کول
- ۶۹- در رسول علیه السلام اصحاب (رض) په بدونومونو یادول
- ۷۰- د مسلمانانو په حال دهغوي د بنمنان خبرول
- ۷۱- په کورنۍ کې اخلاقي فساد زغمل (دیوټي)
- ۷۲- په گناه اخته مؤمن کافر ، بي ایمانه ، دخدای دبنمن یا خدای و هلي بلل
- ۷۳- دلارو لوجې اونینې بدلول
- ۷۴- بدکړوته خلک بلل یا نا رواشيان جوړول او عامول
- ۷۵- طلاقه سوي بنځه تر نکاح وروسته لمړي میزه ته طلاقول
- ۷۶- حیوانات د نښاني کولو لپاره داغول
- ۷۷- د سرویاسپیونوزرولوبني استعمالول
- ۷۸- تهمت، غیبت، او بهتان ویل
- ۷۹- د مسجد او اسلامي مدرسې نړول
- ۸۰- د قران یادکړي آیتونه هیروول
- ۸۱- د خدای د ذات یا صفتونو پرته په بل شي قسم اخیستل
- ۸۲- د د خوړونکو ټوکو په گراني خوشحاله کیدل
- ۸۳- کفري رواجونه خوښول
- ۸۴- حلال بد یا حرام بڼه گنل
- ۸۵- سازاونځاه خوښول

وړې گناهوی

هغه موارد چې وړه گناه په لویه گناه بدلیری :

له قرانی آیاتونو او نبوی روایاتو څخه څرگندیږي چې په څو مواردو کې وړه گناه په لویه گناه باندې بدلون مومي :

۱- په وړه گناه باندې اصرار او تینگار

۲- دگناهونو واړه شمېرل

دگناه دکولو پرمهال خوشالی کول ۳-

۴- د بغاوت او تمرد له امله گناه کول

۵- دخدای (ج) په مهلت باندې مغروریدل

۶- د گناه څرگندول او په هغه فخر کول

۷- د شخصیتونو گناه

د سترو شخصیتونو گناه له ټولنیز پلوه کولای سي چې د ټولني د اوبنتون ، غولولو او په دین کې د خلکو دستتې لامل وگرځي .

د گناهونو کیلی

هم هغه شان چې زور والي او بوډاتوب د راز راز ناروغیو او کسالت لامل گرځي همدغه شان یو عیب یا یوه گناه دنورو گناهونو ته کېلی گرځي او ورته لاره هواروي .

۱- حسادت انسان بیلابیلو گناهونو ته لکه د ژمنې ماتول ، تور ، درواغ ویلواو نورو ته اړباسي

۲- بخیلی او وړسترگی: بخیلی د زکات ، خیرات او نفقاتو د نه ورکولو سبب کیږي او برسیره خلک له بخیل کس څخه نارامه او خواشینی وي او همدا ډول دبدویلو او بدگمانی لامل گرځي همدارنگه دورسترگی لږ لگښت ، گراني ته خورونکي توکي ساتل، د بدو اخیستل ، غوره مالي او نورو گناهونو لامل گرځي.

۳- درواغ: انسان ددرواغو په مرسته خپلو گناهونو ته توجیه جوړوي او ددروغو توجیهاتو تر پردې لاندې په سل گوني نوري گناوي رامینځ ته کيږي .

۴- خبیم او بد اخلاقي: دا هغه عیب دی چې دښکنځلو، غیبتونو، دښمنۍ او نورو بدیو لامل گرځي، ځیني نورو عیبونه او گناوي هم سته چې نورو گناهونو ته لاره هواروي لکه بدگماني، حرام خوړل، ډار، کبر او داسي نور.

څلورم- د شیطان بل مهم کره، انسان ورو گناهونو ته هڅول دی

. هغه څوک چې له لویو گناهونو څخه ځان ساتي شیطان هغه ورو گناهونو ته هڅوي دا وړې گناهي په لمانځه هم بښل کيږي مگر د هغوله تکرار څخه دا وړې گناهي په لویو گناهو بدليږي .

شیطان انسان هڅوي خپله گناه وړه وبولي او دهغه په کولو ونه شرميږي او توبه ونه باسي، په دې ډول دا وړه گناه هم په لویه گناه بدليږي.

وايي چې: ((أشد الذنوب ما استهان به صاحبه)) تر ټولو سخته گناه هغه ده چې کونکي يې هغه تر ټولو وړوکي وبولي، له دې نه پرته دگناهونو وړوکي گڼل انسان نورو گناهونو ته هڅوي بېله دې چې دهغي له بدو پایلو څخه ووېرېږي .

نو ښه خبره داده چې هېڅکله کومه گناه وړوکي ونه گڼو، دخدای (ج) په وړاندې دشرم احساس وکړو او له هغه څخه دزره له کومي بښنه وغواړو

له شرک، بدعت، لویو گناهو او کوشنیو گناهونو وروسته د شیطان بل کار د انسان وخت په مباح شیانو زیانول دي .

پېنځم- د شیطان بل کار د انسان وخت په مباح کارونو زیانول دی

شیطان په مباح کارونو سره د انسان وخت زیانوي او هغوی له عبادت څخه غافلوي

په اسلام کې پنځه ډوله کارونه سته

۱- حلال: ځیني کارونه په اسلام کې واجب دی واجب کارونه دوه ډوله دی

الف : عیني واجب - په شخص اړه لري باید تر سره سي، نه کونکي يې ملعون دی لکه لمونځ .

ب: کفایي واجب- په ټولو مسلمانانو واجب دی که يې ځیني اجراکړي د نورو غاړه هم په خلاصیږي لکه د جنازې لمونځ .

۲-حرام : هغه کړه چې کول يې گناه لري لکه : غلا، سود، جادوگري .

۳- مستحب: هغه کړه چې عامه گټه ولري، کول يې بڼه دی لکه د روغتون جوړول د یتیمانو سره مرسته

۴- مکروه: هغه کړه چې نه کول يې بڼه دي لکه د قران په بڼوونه مزد نه غوښتل .

۵- مباح: چې د هغه کول او نه کول سره یو شی وي لکه د شتو لپاره زیار ایستل .

شپږم- دشیطان بل کار انسان کمزور و اعمالو ته هڅول دی
شیطان انسان له غوره کړو څخه راگرځوي او په داسي کړو وړو يې بوخت وي، چې که څه هم
ثواب لري خو ثواب يې لږ وي .

اووم- دشیطان بل کار انسان ته دکړاونو اود رېږونولومه ایښول ده .
شیطان هڅه کوي انسان دامتحانونه سره مخامخ کړي او داسي خبره يې ترخولي وباسي چې الله تري
ناراضه سي .

د شیطان کره

شیطان خپلي موخي ته د رسيدو لپاره د ډيرو لاروچارو څخه کار اخلي چې له دې لارو او کړو څخه په قرانکریم او نبوي حديثونو کې يادونه سوي ده .

۱- وسوسه اچول : وسوسه هغه خبره ده چې د انسان په باطن کې تيريږي او دانسان له دننه پيدا کيږي او شیطان يا واسوس (ياني وسوسه کوونکی) له بهره د هغه عامل سي .

د وسوسي لغوي مانا زړه ته دضرر رسولو لپاره ديو شی القاء ده، وسوسه له اړه کرار ږغ ته وايي او بله مانا يې بد ، خراب او ناوړه سوچونه دي ، چې دانسان په مغز کې گرځي يا کرار ږغ دی چې څوک يو کار ته هڅوي او پټ د چا په زړه کې گرځي .
وسوسه دنفس خبرې دي .

په قرانکریم کې پېنځه واري وسوسه راغلي ده

وسوسه د طه دسوري (۱۲۰) مبارک آيت شريف کې داسې راغلي ده :

« فوسوس إليه الشيطان... »

ژباړه : شیطان هغه (آدم) ته وسوسه واچوله

دمؤمنون دسوري (۹۷) مبارک آيت شريف کې راغلي دي :

«وقل رب أعوذ بك من همزات الشياطين»

ژباړه :ووايه: «پروردگار!» زه ستا څخه د شیطان له هڅولو فنا غواړم .

همزات انسان هڅولو ته وايي .

دسوره ناس په (۴) مبارک آيت شريف کې راغلي دي

«من شر الوسواس الخناس»

ژباړه- پناه غواړم دشيطان له وسوسي څخه .

د الاعراف دسوري(۲۰۰-۲۰۲)مبارکو آيتونو کې «نزع» راغلي چې هغه د فشار راوړولو مانا لري .

«وإما ينزغك من الشيطان نزع فاستعذ بالله إنه سميع عليم ...»

ژباړه: (که تاته ورسیري له شیطانه ضرر نو پناه وغواړه له الله بیشکه چې الله ښه اوریدونکی اوبښه عالم دی) .

د المجادلي دسوري(۱۰)مبارک آیت شریف کې نجوا راغلي ده ، چې هغه هم د وسوسي او پټو خبرو په مانا ده.

«إنما النجوى من الشيطان ليحزن الذين آمنوا ...»

ژباړه :بیشکه چې پټي خبرې(نجوا) دشيطان کار دی لپاره ددې چې ایمان لرونکي کسان خپه کړي .

له دې ټولو مبارکو آیتونو څخه مالومیري چې دشيطان یو مهم کار انسان ته وسوسه اچول دي، چې لومړی وسوسه له آدم (ع) څخه پیل کیري، هیڅ انسان له هغه خلاصون نه لري مگر یوازینی لاره یې له خدای (ج) څخه فنا غوښتل یا خدای(ج) ته پناه وړل دي .

وسوسه هغه مرموز شعور دی، چې یو ناپیژندونکی خیال له شیطانه یا له هوا څخه د انسان وجود ته ننوځي اوکله هم د غفلت په ډول وي .

۲- غلطي وعدې كول: شيطان دانسان د ختا ايستلو لپاره له هغه سره د درواغو وعدې كوي .

د النسا دسوري(۱۲۰) مبارک آیت شریف کې راغلي دي

«يعدهم ويمنيهم وما يعدهم الشيطان إلا غرورا»

ژباړه «وعدده كوي (شيطان) له دوی سره، په باطلو امیدونو کېني غورځوي دوی اونه كوي له دوی سره وعده شيطان مگر په فریب»

شیطان انسانانو ته وعدي ورکوي او په دې ډول هغوی ختاباسي .

۳- دبدو عملونو بنایسته کول او تزین: د بدو اعمالو بڼه بڼول دي، شیطان انسانانو ته بد کارونه اوکره بڼه بڼیي .

د نمل دسوري (۲۴) مبارک آیت شریف کي راغلي دي

« وزین لهم الشیطان أعمالهم ... »

ژباړه : او بنایسته کړي وه دغو (امتونو) ته شیطان د هغو عملونه

د محمد دسوري (۲۵) مبارک آیت شریف کي راغلي دي

« ... لهم الهدی الشیطان سول لهم وأملی لهم »

ژباړه : (هغو ته چي دسمي لاري له بڼولو وروسته هغه ونه مني شیطان د هغو بد کړه هغوي ته بنایسته کوي او په اوږدو وعدو يي ختاباسي)

د البقره دسوري (۲۶۸) مبارک آیت شریف کي راغلي دي

« الشیطان یعدکم الفقر ویأمرکم بالفحشاء »

ژباړه : شیطان تاسي د فقر او غریبي وعدي درکوي او حکم کوي تاسو ته په ناوړو کارونو

۴: ویره اچول

العمران دسوري (۱۷۵) مبارک آیت شریف کي راغلي دي

«إنما ذلکم الشیطان یخوف أولیاءه »

ژباړه : شیطان خپل پلویان ویروي .

۵- دانسان احاطه کول

اعراف دسوري (۱۶-۱۷) مبارکو آیتونو کي راغلي دي

«قال فيما اغويتني لاقعدن لهم صراطك المستقيم ثم لآتينهم من بين ايديهم و من خلفهم و عن ايمانهم و عن شمائلهم و لاتجد اكثرهم شاكرين»

ژباړه: (وويل ابليس نو قسم دی خامخا کښېنم دوی ته په لاره ستا کې چې سمه لاره ده او راځم دوی ته له وړاندې ددوی له وروسته د دوی له بنیو (خاوا) او کینو (خاوا) ددوی اونه به مومي دوی اکثره شکر ایستونکي).

۶- دښمني کول

د الانعام دسورې په «۱۱۲» مبارک آیت کې راغلي دي

«وكذلك جعلنا لكل نبي عدوا شياطين الإنس والجن...»

ژباړه: هر پیغامبر انسي او جني دښمنان لري.

د البقرې دسورې په (۱۶۸-۱۶۹) مبارکو آیتونو کې راغلي دي:

«...ولا تتبعوا خطوات الشيطان إنه لكم عدو مبين»

ژباړه: مه تابع کیرئ د شیطان پړاونو (گامونه) هغه ستا ښکاره دښمن دی.

شیطان لومړی له کوشنیو گناه څخه پیل کوي او کرار کرار سړی لویو گناهونو ته اړ باس.

د بیلگې په ډول:

برصیصاي عابد یو لوی پیر و، یو چا یوه ناروغه انجلی هغه ته راوستله چې دعا ورته وکړي، شیطان هغه عابد وسوسه کړ. هغه یې بې عزته او بیا د شیطان په مشوره مړه کړه، بیا یې تر مسلي لاندې بنځه کړه. وروسته یې د هغې د احوال لپاره پیر ته راغله. هغه ورته ویل: هغې ته مې دعا وکړه جوړه سوه او ولاړه.

شیطان هغو ته ویل هغه یې تر مسلي لاندې بنځه کړې ده، هغو دخپلې خور مړی پیدا کړ، په پیر یې دعوا وکړه، دولت هغه ته ددار ځړولو سزا ورکړه، کله چې یې هغه په دار ځړوی، شیطان ورته راغی او هغه ته یې ویل: ته ماته سجده وکړه زه دي خلاصوم.

هغه ورته ویل: زما لاسونه اوپښې ترلي دي.

شیطان ورته ویل: د سترگو په اشاره یې راته وکړه.

هغه پیر د سترگو په اشاره شیطان ته سجده وکړه

شیطان ورته وویل: کفر، تالوی خدای (ج) پرېښود او ماته دي سجده وکړه ، څه !

ستا څخه مې بد راځي، ستا په پستي مې انسان نه دی لیدلی، زه چې شیطان یم د خدای (ج) ویرېږم
تا شرم ونه کړ خدای (ج) دې پرېښود او ماته دي سجده وکړه. یانې شیطان انسان پړاو په پړاو
کفر ته رسوي

د فاطر دسورې (۶) مبارک آیت کې راغلي دي :

«ان الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا»

ژباړه :البته شیطان ستاسو دښمن دی ؛نو هغه دښمن وگڼئ .

دیوسف دسورې په (۵) مبارک آیت کې راغلي دي :

«إن الشيطان للإنسان عدو مبين»

ژباړه : شیطان د انسان ښکاره دښمن دی .

د بني اسراييل دسورې په (۵۳) مبارک آیت کې راغلي دي :

«إن الشيطان كان للإنسان عدوا مبينا»

ژباړه : تل شیطان د انسان ښکاره دښمن دی .

۷- دانسان غولول

شیطان انسان په غلطه لارې رهي کوي، چې کله مرسته وغواړي، مرسته نه ورسره کوي .

او هغه یوازې پریردي .

الفرقان دسورې (۲۹) مبارک آیت کې راغلي دي :

«وكان الشيطان للإنسان خذولا»

ژباړه :بیشکه شیطان د انسان خوارونکی دی .

دحشر دسوري په (۱۶) مبارک آیت کي راغلي دي :

«کمثل الشيطان اذ قال للانسان اکفر فلما کفر قال بري منك اني اخاف الله رب العالمين»

ژباړه : لکه شیطان چې چا ته وايي کفر وکړه چې هغه کافرسي وايي زه ستا څخه بيزاره يم زه د رب العالمين څخه ویرېرم .

۸-موقت هیرو

د يوسف دسوري (۴۲) مبارک آیت شریف کي راغلي دي

«فأنساه الشيطان ذکر»

ژباړه : و هیر کړل ترې شیطان یادول

انعام دسوري (۶۸) مبارک آیت کي راغلي دي

«وإما ينسینک الشيطان فلا تقعد بعد الذکری مع القوم الظالمین»

ژباړه : اوکه هیر کړ له تانه شیطان نو مه کښېنه له ظالمانو سره وروسته د یادیدو .

د شیطان شکلونه

د علامه آلوسی په تفسیر روح المعانی په پاڼه ۱۴۲ توک ۱۵ کې راغلي دي کله دغه شیطانان له خپلو شکلونو څخه ماسیوا په نورو شکلونو هم لیدل کیږي .

د شیطان د نفوذ مهمي لاري

د شیطان د نفوذ مهمي لاري دا دي

۱- خبیم او شهوت.

۲- بخيلي، حرص او طمع.

۳- ډیر خوړل که څه حلال وي

۴- کور د تزین خیال

۵- په کارو کې عجله کول

۶- بخل او ویره له فقیره

۷- مذهبي تعصبات

۸- شخړه او مجادله

۹- په مسلمانانو بد خیال کول

۱۰- د خلکو په زړه کې نامیدی پیدا کول

۱۱- کورنی له یو بله لیري کول

- ۱۲- په مسخرو اوتوکو کې افراط کول
- ۱۳- دیو بل سره پټ راز لرل
- ۱۴- د یو بل غیبت کول
- ۱۵- دیو بل عیب پلټل
- ۱۶- د منکراتو په ضد چپه خوله پاته کیدل
- ۱۷- انسان له صدقې څخه منع کول
- ۱۸- انسان هڅول چې له نا پوهې د خدای (ج) په هکله څه ووايي
- ۱۹- بدو کارو ته خلک هڅول
- ۲۰- انسان شرک ډوله کړو ته هڅول

په بدن کې د شیطان حای

۱- د نفس یا هوایا نفس اماره

شیطان ته د نفس هوا یا نفس اماره هم ویل سوی دی کله چې انسان د شیطان د وسوسې تر اغیزې لاندې راسې پام یې د مادیاتو او خوندونو د نیا ته گرځي نو د خدای (ج) له ذکره غافل کیږي ، نو انسان نفس د هواپه برابر کې وجودي استقلال نلري خو عملي استقلال لري .

ځینې پوهان وایي شیطان بیله نفس اماره بل شی نه دی چې د غرور اوسرکشي عامل دی .

نو ویلای سو د شیطان لفظ ډیر مفهومونه لري لکه نفس اماره، د واهمی واک. نفساني تخیل، دنیاوي لذات، ریاسات او وهیمه، مودی حشرات، فاسد انسانان، د شیطان لښکر او داسې نور

یاني هر چا ته لکه ،جن ، انس ، خزندی ته چې یاغي،طاغي، شریر او داسې نور وي هغه ته شیطان ویل سوی دی .

پیغامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم وایي که غوړی خدای (ج) وپیژنی خپل نفس وپیژنی چې دا دخدای (ج) مقابل تکی دی یاني د نفسه لیري سی ځکه انسان دوي لاری لري یوه دخدای (ج) لاره اوبله د شیطان یا نفس او هوا لاره ده .

رسول الله (ص) فرمایي :

«اعداء عدوک نفسک التی بین جنبیک»

تر ټولو ستا دښمن ستا نفس دی چې ستا ټول وجود یې نیولی دی .

انسان درې ډوله نفسونه لري : اماره ، لوامه او مطمینه .

اماره نفس:

اماره نفس یوه حیواني لایه ده دا د زړه میل او یو نفساني حالت دی ، چي په شهوت، غضب او نفساني کړو خلاصه کيږي په قرانکریم کې اماره نفس په بد کړو تعبیريږي ځکه هغه بدې ته امر کوي او انسان بدې ته هڅوي او انسان د خدای (ج) له لوري راگرځوي او گناه ته یې هڅوي .

د یوسف دسورې په ۵۳ مبارک آیت کې راغلي دي :

« وما أبرئ نفسي إن النفس لأمارة بالسوء إلا ما رحم ربي ... »

ژباړه : زه خپل نفس نه تبریه کوم اماره نفس بدې ته امر کوي مگر داچې پروردگار پر ما رحم وکړي .

لوامه نفس

لوامه نفس انسان بڼه کارونو ته هڅوي

دقیامت دسورې په دویم مبارک آیت کې راغلي دي

« لا اقسام بالنفس اللوامة »

ژباړه: قسم په لوامه نفس (وینښ وجدان او ملامت کوونکی)

لوامه کړه د عقل په فرمان نه دي ، کله چې انسان بد کار وکړي نو لوامه نفس انسان ملامتوي ،

نو نفس خپله هم قاضي دی هم مدعي

مطمینه نفس

دا یوه کامله بڼوونه ده ځکه انسان په مطمینه نفس کې بد کارونه نه کوي .

دنفس اماره او شیطان اړیکې

اماره نفس د شیطان ابزار او د نفوذ لاره ده د نفس فوځ د شیطان سپاهیان دي .
 د شیطان د نفوذ لاره دانسان اند اوسوچ دی خو دشیطاني خیال محور اماره نفس دی .
 نفس اوشیطان دواړه دانسان دوجود دننه دښمنان دي .

د قرآن کریم لخوا دانسان پیژندل سوي دښمنان

۱- د بدن دننه دښمنان

الف - اماره نفس

ب - شیطان

۲- د بدن بهر دښمنان

الف- کافران

ب- منافقان

ج- مرجفان او مجرمان

د- دوستانو دښمن

ه- تیری کونکي مسلمانان

و- محاربان

دطه د سوري په (۹۶) مبارک آیت کې ر اغلي دي

« وکذلك سولت لي نفسي »

ژباړه : نفس دا ختا ایستل رازده کړه

دا د موسی (ع) کیسه ده چې کله هغه دطور غره ته ولاړ ، یو تن سامري چې له سینده د تیریدولو په وخت کې یې حضرت جبریل (ع) پیژندلی و اود هغه دآس دپینو خاوره یې اخیستی وه هغه یې له زرو اوگانو جوړسوي خوسي په کالبد کې واچوله او هغه په خبرو راغی ،کله چې موسی (ع) له هغه

پوښتنه کوي چې ولي دی دا کار وکړ هغه ورته وايي نفس زه ختايستم هغه د شيطان پر ځای نفس يادوي چې د شيطان معادل دی .

دطه د سوری په (۱۶) مبارک آیت کې راغلي دي :

«فلا یصدنک عنها من لا یؤمن بها واتبع هواه فتردی»

ژباړه: نو څوک چې ایمان نه لري او له خپلو هوسونو څخه پیروي کوي، ته له هغه گوښه سه چې خوار به سي .

دص دسوری په (۲۶) مبارک آیت کې راغلي دي :

«یا داوود انا جعلناک خلیفة فی الأرض فاحکم بین الناس بالحق ولا تتبع الهوی»

ژباړه : ای داوود ! ما ته پرمخکې خلیفه کړې نو دخلکو تر منځ عدالت وکړه اودخپل هوا نفس پیروي مه کوه چې تا دخدای (ج) دلاری کور کړي .

د محمد د سوري په (۱۶) مبارک آیت کې راغلي دي :

«أولئک الذین طبع الله علی قلوبهم واتبعوا أهواءهم»

ژباړه : هغوی هغه دي چې خداي (ج) د هغو په زړونو مهر ايښي دی او دخپل د هوا نفس پیروي کوي .

دق دسوری (۱۶-۱۷) مبارک آیتونو کې راغلي دي :

«ولقد خلقنا الإنسان ونعلم ما توسوس به نفسه ۰»

ژباړه : مور انسان پیدا کړی دی او پوهیږو دهغه د نفس په وسوسو .

دلته بیا هم وسوسه نفس ته راغلي ده چې بیا هم دشيطان معادل دی .

د المایدي سوري په (۳۰) مبارک آیت کې راغلي دي :

فطوت له نفسه قتل أخيه فقتله فأصبح من الخاسرين

ژباړه : نوبنايسته کړ دغه (قابيل) ته نفس دده وژل د ورور د ده (هابيل) .

شیطان دوي اغيزي لري يوه باندينی او بله دنننی چې دنننی يې هوای نفس او دانسان اميال دي او باندينی يې وسوسي دي .

هغه وخت چې ابليس انسان ته سجده ونه کړه نو له خدای (ج) څخه يې وغوښتل هغه ته دانسان د ختا ايستلو واک ورکړي او خدای (ج) دا واک ورکړ چې انسانان ختا باسي مگر هغه چې نيکوکاران دي ،نو شیطان ته په مغزکي يوه برخه ورکړ سوه چې ناصيه نوميري چې د نفس اماره مرکز دی چې له هغه ځايه انسان خرابو لارو ته وهڅوي .

۲- ناصيه

دناصيه دسر مخکنی برخي ياني دتندي پورته ويښتانو د راوتلو ځای ته وايي .

«نصاه» د تندي ويښتان او «وايل ناصية» ياني اوښ په وړينو کې پورته ولاړ دی .

«المنتصی» لوري مخکي « نواصي الناس» اشرف او پورته ناستي مانا لري ،دا مالوميري ، چې عربو ناصيه لور او مخکي ته ويل چې همدا تندی د سر مخکنی او پورته خواده.

قران کریم دا برخه د درواغو ويلو، گناه کولو لارښود او رهبري برخه بللي ده .

په غياث اللغات کې ناصيه د تندي ويښته اود سر مخکي ويښتو ته ويل سوي ده .

ناصيه هغه برخه ده چې د درواغو په وخت کې ډير فعاليت کوي . قرانکریم لومړی منبع ده چې د دي برخي په هکله يې ويلي دي ، چې دا ساحه دد رواغو سره اړيکي لري .

دالعلق دسوري په (۹-۱۹) مبارکو آياتونو کې راغلي دي :

«ناصية كاذبة خاطئة»

ژباړه :ناصيه درواغجنه ده

دهود د سوري په (۵۶) مبارک آيت کې راغلي دي چې هود (ع) خپل کام ته وايي :

«إني توكلت على الله ربي وربكم ما من دابة إلا هو آخذ بناصيتها إن ربي على صراط مستقيم»

ژباړه: ما یوازې په الله توکل کړی دی هغه زما او ستاسو پروردگار دی او هیڅ موجود نسته مگر دا چې الله د هغه د تندې وپښتان نیسي زما رب په مستقم لار دی .

نبي اکرم (صلی الله علیه وسلم) په پوه دعا کې وایي (ناصیتي بیدک) زما د تندې وپښتان ستا په واک کې دي، یانې دا د ناصیه اهمیت ښيي چې دا برخه تصمیم نیسي انسان هدایت وي او مشکلاتو ته حل پیدا کوي .

قرانکریم درواغجن له سپي سره چې سا شري پرته کوي چې ژبه باسي او راباسي یانې انرژي مصرفوي .

د انسان مغز د صداقت او رښتیا ویلو لپاره جوړ سوی دی مگر درواغجن پر ځان فشار راوړي چې درواغ وایي .

د النسا دسورې د (۱۱۸) مبارک آیت کې راغلي دي :

«وقال لأتخذن من عبادك نصيبا مفروضا»

ژباړه : (وویل) شیطان) زه نیسم ستا د بندگانو یو برخه مقرر سوي (ورکړسوي جسم) .

دلته دا برخه په مغز کې هغه برخه ده چې انسان گناه ته هڅوي او په ورپسې آیت شریف کې راغلي دي :

ژباړه : (او زه به هغو په باطلو امیدونو ختا باسم)

یانې په هغه برخه چې زه په انسان کې لرم د هغو ی په زړونو کې به د دنیاوي ژوند مینه واچوم .

نو ځکه دا ډول شیطان ته مرید یانې یاغي یا شاگرد ویل سوی دی .

ناصیه د مغز فعاله اوحساسه برخه ده ، چې په سړي تړلي ځانگړتیا وي لري هغه د یو کار د پلان او تصمیم نیولو دنده لري یانې د مغز مشاوره برخه ده

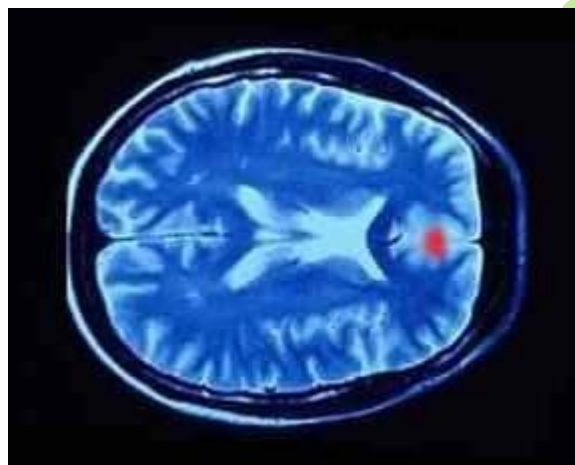
ساینس پوهان وایي انسان په ډیره لویه گناه ډیره انرژي دلایسه ورکوي، هغوی د ماغزو د غبرگون لپاره مقناطیسي څپې کاروي ، چې په هغه کې د وینو جریان اوسرعت ښيي یانې په هغه ځایونو کې چې د وینو سرعت ډیر وي هلته فعالیت ډیر وي، یانې ناصیه درهبري ، کنترول او لارښوونې د عمل ځای دی، دا برخه د ماغز دهمه برخه ده چې تصمیم نیسي .

نویو څیرونو بنسولې ده، چې د تندي مخکنی برخې دماغزو فعالیت د احساساتو د کنترول او عواطفو او دتصمیم نیولو په مهال ډیر پری .

ساینسپوهان دې پایلې ته رسیدلي دي، چې دا برخه د کنترول او لارښود برخه ده، نو دا برخه نخبه، پلان، د ربرونو د حل او نویو اندونو ځای دی .

ساینس پوهان وایي رښتیا ویل په مغز هیڅ فشار نه واردوي خو درواغ ډیره انرژي مصرفوي .

په کال (۲۰۰۳) پوهانو یوه دستگاه کشف کړه چې درواغ یې کشفول هغه بنیې چې د درواغ ویلو په مهال د ماغزو ځېنې برخې فعالیت ډیر پری نو دابنېې چې دا برخه د درواغو مسوله ده .

دا سره لکه په درواغ ویلو په وخت کې فعالیت بنیې.

«اسکات فارو» وایي هغه وخت چې انسان رښتیا وایي د مغز لاندې برخه یې فعالیت کوي له دې څخه دا پایله اخلو چې دا برخه د رښتیا اودروغو مسوله برخه ده .

له نویو څیرونو څخه دا جوته سوي ده چې ماغزه د درواغو په وخت کې نسبت هغه وخت ته چې رښتیا وایو ډیره انرژي لگوي نو رښتیا ویل د ماغزو واک او انرژي ډیروي .

دا هم جوته سوي ده چې د انسان مغز د صداقت او رښتیا تصمیم نیسي .

(سره یوشی بولي چې د درواغو په وخت کې ډیر فعالیت کوي RACC ساینس پوهان ناصیه د) هر څه چې گناه لویه وي د هغه فعالیت ډیر وي او ډیره انرژي مصرفوي او وینه په هغه برخه کې

ډیر جریان پیدا کوي، دا برخه د هدایت او کنترول برخه ده پلان جوړوي ، د مشکلاتو د حل دندې او دنورو افکارو دنده لري .

Copyright: www.tanzona.com

دشیطان ډولونه

په قرانکریم کې دشیطان کلمه جن او انسان ته راغلي ده چې جن یې هغه ذره بڼې یا په سترگو نه لیدل سوي شیطانان (دناورغیو میکروب) دي او انس یې انسانان دي .

الف : ذره بڼې (جن) شیطانان

دا میکروب دی چې دانسان د ناروغی سبب گرځي

په قرانکریم کې شیطان میکروب او نارغیو په نوم هم راغلی دی .

د ص سوره (۴۱) مبارک آیت کې ایوب (ع) خدای ته وایي زه شیطان لمس کړی يم

«واذکر عبدنا ایوب إذ نادى ربه أنى مسنى الشيطان بنصب وعذاب»

ژباړه : یاد کړه بنده زموږ ایوب کله چې یې رخ وکړ رب خپل ته چې بیشکه زه مس کړی يم شیطان (میکروب) په ایذاء او تکلیف سره .

لکه چې مخکې مو وویل یو ډول شیطان د انسان د ناروغیو لامل کيږي لکه دایوب (ع) کیسه چې ویل یې زه شیطان مس کړی يم مانا داچې هغه د جلدې په ناروغی اخته و بیا یې دخدای (ج) په امر د تودو اوبو په چینه کې ولامل او جوړ سو.

په ډیرو نبوي حدیثونو کې شیطان میکروب ته ویل سوی دی . لکه

په یو حدیث کې راغلي، چې بریتونه لنډوئ ځکه شیطان هلته ځای نیسي .

یا داچې په غوښو لرلي دسمال په کور کې مه پریردئ چې د شیطان ځای کيږي .

دبخاری مسلم په (۳۲۹۵) حدیث کې راغلي دي

شیطان شپه په خیثوم(د پزې په اخیر کې) تیروي

همداسې په نورو حدیثونو کې راغلي دي ، لکه :

شیطان په خخلوکې اوسیري ، د بریتو، د بغل لاندې او نس لاندې وپښتان مه اړدوئ ځکه هغه دشيطان پناه ځایونه دي ، نوکان پرې کړئ د هغه لاندې دشيطان پټن ځای دی، د غني ځاله ستاسو په کور کې دشيطان ځاله ده ...

داچې شیطان د پیریانو له جنسه دی په یو حدیث کې راغلی دی چې پیریان په مردارو او چټلو ځایوکې ژوند کوي او دانسان پاته سوي خواره خوري او ځینې نور یې له انسانانو سره په کور وکې ژوند کوي ، په حمامو او تښابو کې ژوند کوي چې البته دا کافر پیریان دي او پیریانو د مشک له بویه یې بد راځي او په سوریو او چاکونو کې ژوند کوي

ابوداود (۲۹) نسایي (۳۴) واحمد (۸۲/۵) کې راغلی په سوریو کې ادرار مه کوئ ځکه هلته پیریان ژوند کوي .

صحيح مسلم (۳۶۰) اوسنن ابوداود (۱۸۴) کې راغلی چې پیریان د اوبښ د پریوتو پر ځای کې ژوند کوي .

په یو بل حدیث شریف کې راغلي دي ، چې رسول الله (ص) وفرمايل هډوکي او خوشایي د پیریانو خواره دی .

د بقرې د سوری په ۲۷۵ مبارک آیت شریف کې راغلی دی

« الذين يأكلون الربوا لا يقومون إلا كما الذي يتخبطه الشيطان من المس »

هغه کسان چې سود خوري راپورته به نسي مگر لکه هغه کسان چې دشيطان له مسه لیوني سوي دي

په اسلامي روایاتو کې شیطان د ناروغیو سبب بلل سوی دی، ډیري عفوني ناروغی چې له بکتریاوو، قارچونو او ویروسونو څخه منځ ته راځي ته دشیطانو فوځ ویل سوی دی .

ان دا هم ویل سوي چې گناهوي له ناروغیو څخه پیدا کیږي . ځینې ناروغی د کمیایوي موادو له تغیر او تحولاتو څخه پیدا کیږي .

اسکیزوفرنی یوه روحي ناروغي ده ، چې پخوانیو خلکو هغه دشيطان او پیري برید باله .

لمونځ د عفونیت، وسواس او روحي ناروغيو له منځ وړولو سبب گرځي .
پیغامبر (ص) فرمایلي دي :

شیطان د وینو د لارې په انسان کې نفوذ کوي او هغوی په رنځ اخته کوي .

دوه ډوله عضوی ناروغي شیطاني منشا لري چې مادي سبب نه غواړي ددې ناروغي علت مستقیم شیطان دی .

دا دوه ډوله راغلي دي

ساري طاعون : چې وبا ده ددې ناروغي علت گناه ده پیغامبر (ص) د هغه په هکله وايي (طاعون یو پلید شوی دی چې د بني اسراييلو ځينو ډلو ته او ځينو پخوانيو ته نازل سوی دی، که مو واوریدل طاعون مو بنار ته راغلی دی ، بنار ته مه ځئ، که په هغه بنار کې یاست بهر مه راوځئ، له هغه وتبنتئ).

غیري ساري طاعون : دا یوه فردي بلا ده ،چې نن هغه ته سرطان وايي، چې تر اوسه ډاکتران د هغه په علت نه پوهیږي پیغامبر (ص) ویل هغه د پیری نینس یا چیچل دي . (د امام احمد په روایت)

ابن سینا په دې هکله وايي هر کله چې د بدن په پستو ځایونو کې لکه ورونونو، دغور شا کې یو پرسوب ولیدل سي هغه ته طاعون وايي چې دا بدبویه اوگاته ویني دي، کله دا ویني زړه ته ځي نو انسان ته قی، نفس تنگي پیدا کیږي، ددې پرسوب رنگ سور بیا ژیر او خطرناک یې تور رنگ لري، چې نه ښه کیږي (الطب النبوی، ذهبی، ص ۱۶۷).

په ابوسبي کې راغلي ،چې پیغامبر(ص) وویل زما د امت له منځه وړولو اسباب یا نیزه ده یا طاعون .

پارانوی وپوښتل : په نیزه پوهیږو خو طاعون څه شی دی؟

ویل یې : ستاسو د پيري ورور ضرر دی او په دواړو شاهدي سته (امام احمد په روایت)

په بل روایت کې چې بي بي عایشي (رض) کړی دی وايي ددې حدیث په هکله مې له پیغامبر(ص) څخه وپوښتل: نیزه اوخنجر پیژنم مگر دا طاعون څخه مو موخه څه ده ؟

هغه وفرمایل :یوه غده ده لکه د اوبس غده چې دپنس اود بغل لاندې راوځي (زاد المعاد، ابن قیم)

دا هغه ځایونه دي ، چې خوله کوي او د شیطان د نفوذ ځای هم بلل سوی دی .

هغه ځایونه چې خوله کوي هغه د شیطان د اروحو لپاره ځانگړي سوی دی (پیری او شیطان عجایب او غرایب ، شبلی)

کله چې پیری و غواړي د نس خوله وڅښي د هغه د نیش و هلو له ځایه غده راوځي (صحیح سنن ترمذی، آلبانی،)

حیض د شیطان یو حرکت له حرکتو څخه دی (زاد المعاد، ابن قیم)

امام ابن قیم وايي: د جادو یو درمان د هغه ځای پاکول دي، چې هلته جادو نفوذ کړی دی.

ابوعبید په «غریب الحدیث» کتاب کې د عبدالرحمن بن ابی لیلی په سند وايي:

کله چې پیغامبر جادو سوی و د حیوان دینکر په سر یې حجامت وکړ (بخاری، ۱۰/۱۲۶، ۱۲۷ او مسلم حدیث نمبر ۱۵۷۷) - دا حدیث ضعیف دی

پیغامبر (ص) د احرام په وخت کې د سر دردي لپاره حجامت وکړ (صحیح حدیث)

په هر اندازه چې انسان بدن پاک وي شیطان هغه ته نه نژدې کیږي هر څه چې روح یې ناپاکه وي ناروغي ورته مخه کوي ځکه شیطان خپله وايي په خالصو (پاکو) خلکو غلبه نه لرم.

د صافات د سوري (۶۵) مبارک آیت کې راغلي دي

(طلعها کانه رءوس الشیاطین)

د زقوم پاني لکه د شیطان سر غوندي دي

دناروغيو میکروب

د زقوم ډولونه

ناروغیو درملنه

د الاعراف دسورې په (۲۰۱) مبارک آیت کې د درملني په هکله راغلي دي :

«ذین اتقوا إذا مسهم طائف من الشیطان تذکروا فإذا هم مبصرون

وإخوانهم یمدونهم فی الغي ثم لا یقصرون»

ژباړه : هغه پرهیزگاران ، چې هغوی د شیطان (میکروب) دیوه طایفي (یو ډول) لخوا مس (ناروغه) سي ، راو غواړئ هغه چې دي مبصرون (بینایان ، پوه خلک ډاکتران) اود هغو ورونه (همداسی پوه خلک) چې مرسته ورسره وکړي د هغې (ناروغی) په منځ وړولو (درملنه) کې نو بیا به کسر (زیان) کوونکي نه یاست. والله واعلم

ددې مبارک آیت په اساس باید په هره خطرناکه ناروغي کې له پوه خلکو او ډاکترانو څخه مشوره وغوښتل سي او په علمي ډول د هغه درملنه وسي او په دې ډول دناورغ ژوند وژغورل سي .

نو د ناروغیو لپاره درملنه لازمی ده .

ډیر میکروبونه لکه بکتریاوي ، فنگسونه، ویروسونه ، ډیر کوشني دي چې په عادي سترگو نه لیدل کیږي، هغوی مور ويني او مور له هغه ځایه (حیث) چې کوشني دي هغه نه وینو .

الاعراف د سوری په (۲۷) مبارک آیت کې راغلي دي :

«إنه یراکم هو وقبيله من حیث لا ترونهم»

هغه او کام یې تاسو ویني (د کوشنوالی) له حیثه تاسو هغه نه وینئ .

یاني هغه ډیر کوشني دي .

تر هغه چې ذره بڼي موجودات نه وه لیدل سوي چا باور نه کوی، چې په یوې څاڅکي وینه کې زرگونو ژوندي موجودات چې انسان هغه نه ویني لري .

پوهان وایي دانسان سترگي لږ رنگونه ویني او غورونه یې یوه محدوده فریکوینسي رگونه اوري ،نو ځکه انسان کوشني موجودات نه ویني او د هغو رخ نه اوري .

په بدن کې ډیري ناورغی له بی نظمی یې نارملی څخه پیدا کیږي . لکه :

مغزي زیان، ککر تیا، ارثي متابولیکي گډوډی ، دجنین په دوره یاد زېږېدو په مهال پېښو، د اکسیجن له کمبوده ،له لوېدو، عفوني عللونو، مغزي انسفالیتونو، منژیتونو، دمغزي رگودناروغیو، د لوپوس ناروغیو ، دسر ټکانونو ، مېنټلو ، په وینو کې د قند کچه، د بدوډي بیماری، د ځکر ناروغی ... په بدن کې دگډوډیو لامل کیږي، چې دا هم درملني ته اړتیا لري .

د میرگي ناروغی

صرع (مرض خرابول) یوه نابیره د بی سدي او شین و الي ناروغی ده ، پخوا خلکو دا ناروغی دانسان بدن ته د پیري یا شیطان دننوتلو له امله گڼله او طبییانو هڅه کوله په ډول ډول چمونو شیطان د هغه له بدنه وباسي.

یونانیانو داسي بیمار ځوروی، ان د ناروغانو سر یې په تیرو او ډبرو سوری کوی یا یې هم جادو باندي کوی .

بقراط لومړی سړی و ،چې ددې نظر مخالفت یې وکړ ، هغه ویل : دا یو ډول مغزي ناروغی ده .

اوس ډاکتران داناروغی دمغزي سلولونوگډوډي بولي، چې « ابي لپسی» ورته وایي دا بیماری نه ده بلکه د مغز یوه برخه ښه کار نه کوي ، چې مغز په طبیعي ډول کار وکړي برښنایي څپي پیدا کوي او په مغز ی اعصابو کې تیریري او د څړپړ تیا په حال کې یوه برښنایي سپرغی(جرقه) پیدا کوي ، چې دا سپرغی د انسان دبی سده کیدو یا مرض خرابیدو لامل گرځي .

ب: انساني شیطانون

دا هغه انسانان دي چې انسان د خدای دلاري راگرځوي

۱- منافقان ، کافران، مشرکان.

- د بقره سوري ۱۴ مبارک آيت کي راغلي دي

: (و إذا خلوا إلى شياطينهم)

ژباړه (کله چې يوازي سي د شياطينو (مشرانو) خپلو سره)

دلته له منافقانو څخه موخه کعب بن اشرف او نور و مشرکانو ته ويل سوي دي .

(النفال دسوري په ۴۸ مبارک آيت کي راغلي دي

«وإذ زين لهم الشيطان أعمالهم وقال لا غالب لكم اليوم من الناس وإني جار لكم ○ ...»

ژباړه « بنایسته کړي دي شيطان (کفارو) عملونه ددوی او ويې ويل چې نسته هيڅ غالب پر تاسو نن ورځ له خلقو اوزه همسايه (پلوی) يم ستاسو...»

ددې آيت شريف په تفسير په هکله علما وايي ، چې شيطان د عربو ديوه کافر سردار سراقه بن مالک بن جعشم په شکل له يوشمير لښکر سره راغي او هغو ته يې د بري ډاډ ورکړ .

۲- ساينس پوهان او تيوريستان

هغه ساينس پوهان دي چې په غطو شيانو خلک ختا باسي ، آسمان ته د مالوماتو لپاره فضايي بېړۍ او شتونونه استوي ، چې يو نيم سم مالوت تر لاسه کړي بيا سل نور درواغ د رښتيا په نامه ورسره يوځای کوي او په هغه د خلکو عقيدې خرابي وي .

دالحجر دسوري په (۱۶-۱۸) مبارکوايتونو کي راغلي دي :

لِلنَّازِرِينَ وَحَفْظِنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ «وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزِينَةً

« استرق السمع فأتبعه شهاب مبين إلا من

کي مو برجونه جوړ کړي او هغه مو ليدونکو ته ښکلي کړي دي ژباړه : په تحقيق په آسمان

شیطان څخه ساتلي دي، مگر هغه څوک چې په پټه هغه ته غوږ نیسي او هغه مو له هر رتلي کيږي بنکاره شهاب د هغه پسي

هغه فضايي بیړی چې فضا ته توغول کيږي او مالومات راټولوي شهاب ثاقب پسي را غورځول کيږي .

د صافات دسوري په (۶-۱۰) مبارکو آیتونو کې راغلي دي:

«إنا زينا السماء الدنيا بزينة الكواكب وحفظا من كل شيطان وارد لا يسمعون إلى الملا الأعلى ويفذفون من كل جانب دحورا ولهم عذاب واصب إلا من خطف الخطفة فأتبعه شهاب ثاقب»
ژباړه : موږ آسمان د دنیا په ستورو بنکلی کړ او هغه مو د هر سرکین شيطان څخه وساتي، هغوی نسوای کولای ملک الاعلی ته غوږ ونیسي ، له هری خوا شهاب اوري، مگر هغه چې خبره اوږي له هر یخو او بینتل کيږي او (هغوی) په تيزي ليري کيږي او ورته دايم عذاب دی مگر هغه چې څه اوږي شهاب دهغه پسي غورځول کيږي .

په دې مبارک آیت کې « وارد » خبیث او نا خبره مانا لري، (مدحور) ياني رتل سوي او (واصب) د واجب او لازم مانا لري او (خطفة) د یوشی پټ غلا کولو ته وايي .

هغه ساینسپوهان فضايي بیړی چې غواړي دملک اعلی په اړه مالومات پیدا کړي په شهاب ویشتل کيږي هغو نسوای کولای د هغه په اړه مالومات تر لاسه کړي کله کله یو نیم مالومات تر لاسه کړي خو ژر له ویرې تېښتي .

دالجن دسوري (۹) مبارک آیت کې راغلي دي:

« الآن يجد له شهابا رصدا وأنا كنا نقعد منها مقاعد للسمع فمن يستمع»

لپاره پټ کښېناستو، مگر اوس هر څوک چې وغواړي غوږ ژباړه : په (آسمان) کې د اوریدولو وویني . ونیسي شهاب به د ځان پسي

شیطان وارد هغه گمراه الحاج دکتور محمدا مین نظری ددې مبارکو آیتونو په تفسیر کې وايي دلته مرسته) آسمان ته د مالوماتو د ساینس پوهانو ته ویل سوي دي ، چې دیو بل په اوږو (دیو بل په کایناتو د اسرارو ځان خبر کړي، نو کله چې یو راغونډولولپاره فضايي بیړی توغوي او غواړي د وي اوخلک په هغه بي لاري کوي . نوی شی وویني له هغه سره سل نور درواغ گډ شهابي ډبرو سره مېنلي کله کله دغه فضايي تو غندی اوپه هغه کې سپاره فضانوردان په فضا کې د یا ویشتل کيږي چې ښه بیلگه یې په فضا کې ددو فضايي بیړیو اور اخیستنه ده ، چې په ترڅ کې یې (۱۴) تنه فضا نوردانو مړه سوي دي .

دالشعرا د سوري (۲۲۳) مبارک آیت کې راغلي دي

السمع وأكثرهم كاذبون» «يلقون

. ژباړه : شیطان غوږ نیسي ډیر یې درواغجن دي

ستوری پیژندنکي چې یو ستوری کشف کړي له هغه سره سل درواغ له ځانه یوځای کوي. یاني یو رښتیا سل درواغ وایي .

کړي چې یو نوی شی رابرسیره کړي سل نور ساینسپوهان غواړي په پتو رازونو ځان خبر خرابیدو سبب گرځي یا هغه شیان وایي چې خلاف د غلط شیان ورسره گډوي او د خلکو د ذهنیت د سفیني چې آسمان ته توغول کیږي شهاب هغه تعقیب وي . هغه قران او اسلام وي. نو سوري کوونکي او اور اچوونکي ته وایي شهاب ثاقب

فضا ته فضايي شتونو په اړه لنډ مالومات

لومړی شوروي اتحاد د اسپوتنیک بیړۍ فضا ته له لومړی فضا نورد یوري گاگارین سره وتوغول هغه د مځکې په مدار وچورلید. بیا د کاینانو د اسرارو د افشا په خاطر د امریکا لخوا د مرکوري، جمیني او آپولو سفیني فضا ته وتوغول سوي، دامریکا په لومړی آپولو کي درې فضا نوردان مړه سول او کال (۱۹۶۹ م) کي یولسمه آپولو له درو فضا نوردانو سره په سپورمی ته ورسیده اولومړی سړی نیل آرمسترانگ وچي پر سپورمی یي گام کیښود . ولله عالم اوبیا په فضا کي (۱۸) آپولو د مځکې په مدار کي د سایوز-۱۹ سره یو ځای سوله او وروسته په کال (۱۹۸۱ م) کښي لومړی شاتل فضا ته وتوغول سو تر اوسه اوه شاتله: انترپرایز، لاره موندونکي (پت فاینډر (کلمبیا، چلنجر، دیسکاوري، آتلانتیس او اندور جور سوي دي چې دوه یي نامکمله پاته سوي او له پینځو شاتلو څخه دوه «چلنجر» او «کلمبیا» وچار سوي او درې یي په فضا کي په فعالیت بوخت دي. په دې دوو پېښو کي (۱۴) تنه فضا نوردان مړه سوي دیاو اوس روسي شاتل چې «بوران» نومیري په فضا کي په څېرونو بوخت دي . په آسمان کي په میلیونونه کوشني جرمونه په حرکت کي دي ، چې هغه ته شهاب ویل کیږي .

شهاب ثاقب

که چیري دا آسماني جرمونه یا ډبري د مځکې له جو سره ټکر وکړي مور هغه د یو شهاب په ډول وینو، شهاب د نور هغه ټوټي ته وایي چې مور یي د مځکې له جو سره دمېنډیدو په وخت د یوي سري غورځکي په ډول وینو، شهاب ته لویډلي ستوري هم وایي مگر په هیڅ ډول هغه ستوري نه دي.

دا ډبري (۷۰) کیلو متر په یو ساعت کي حرکت کوي ، مځکې له دې چې مځکې ته راورسیږي (۷۵- ۱۱۵) کیلومتر لیري واټن کي له مځکې سوځي دهغه له مېنډیدو څخه ډیره تودخه او روښنایي

پیدا کیری د هغه سوخل څو ثانيي دوام کوي .
که یو جرم ونه سوخي او مخکې ته راسي هغه د شهابي ډبرو په نامه یادیری چې ډیری داسې
ډبرې مخکې ته راغلي دي .

۳- د پلاستيکي طب ماهران اود تیتوانخورگران

هغه ډاکترانو ته هم شیطان ویل سوي دي . چې دانسانانو جنسیت تغیروي یا هغه خلک چې حیوانات
سینگار وي او یا دانسان په بدن عجب او غریب انځورونه باسي .

دالنسا دسوري په (۱۱۹) مبارک آیت شریف کې راغلي دي :

«وَأَضْلَنَهُمْ وَأَمْنِيَهُمْ وَأَمْرَهُمْ فَلْيَتَكَنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرْنَهُمْ فَلْيَغْيِرْنَ خَلْقَ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ
وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خَسْرًا مُبِينًا»

ژباړه : (شیطان وايي) اوزه به هر ورو هغوی گمراه کړم، زه به هغوی په باطلو امیدونو کې
واچوم او امر به وکړم دوی ته په څیرولو د غورونه د بوده گانو او امر به وکړم چې تغیر ورکړي
پیدا یست دخدای د مخلوقو او هر چا چې شیطان د خدای پر خای سر پرست او خپل یار و نیوی نو په
بنکاره زیان کې دی .

یاني هغه برخه چې زه په انسان کې لرم له هغه لاري به دانسانانو په زړونو کې دنیاوي ژوند مینه
واچوم د ځینو غورونه به څیري او د بتانو په نامه به یې خوشي کوي او دالله تعالی پیدا کړي
صورتونه او د هغو مقرر کړي څیري به وړوي چې په دې کې د بدن سوري کول ، پلاستيکي
عملیات، خالونه ایښول ، ډول ډول وینتان جوړول او مخونه رنگول او داسې نور راځي.

شیطان او ساینس

هر وخت چې دانسان د تندي ماغزه ستري سي انسان د ستريا احساس کوي، صبر او حوصله له لاسه ورکوي. اوس دا جوته سوي ده، چې انسان دوه ډوله يوشيطان صفته اوبل ملايک صفته ماغزه لري او دواړه په هم آهنگه شخړه کبني دي.

ملايک صفته ماغزه د ښه ژوند او شيطان صفته ماغزه دگناه برخه جوړوي. ملايک صفته ماغزه انسان سمې خواته او د شيطان صفته ماغزه انسان بدوکاروته هڅوي.

دځينو پوهانو په اند شيطان صفته ماغزه خپل ځانگړي صفتونه، ځانگړي اندونه اوکره، او خپل دستورات او قوانين لري، چې د شر او فساد اصلي منشا ده او د هغو له دخالته پرته انسان هيڅ د شر عمل نه کوي ځکه شيطان له زړه سره لاره لري چې انحرافي تصورات او سوچونه د مغز د کرکي له لاري دانسانانو فکرونو ته القا کوي او هغوی د حق له لاري کروي.

مغز اټکلا سل ميليارده «نورونونه» لري او يو کوادريليون «سینا پسونه» لري، چې کولای سي په يو ثاينه کې لس محرکي غريزي پر مخ بوځي، د نړۍ تر ټولو تيز ترين کمپوټر (۱,۷۵) پټافلاپونه په اوه ميلیون وات انرژي پر مخ بيولای سي خو مغز په شل واته انرژي سل پټا فلاپونه په مخ بيولای سي. نو مغزڅه کارونه چې کولای نسي!؟

صبر او تصمیم د تندي يا «فرونتال لوب» پر غاړه دی، دا د ماغزو ډیره پر مختللي برخه ده ، دښخو د ماغزو دا برخه دسړيو په پرتله لويه ده.

دکلفورنيا د تکنالوژي ډاکټر « انتونيو رنجيل » د ساينس په ژورنال کې ليکلي دي :

څيرونکي داڅيري چې ولي ځيني خلک دځان د کنترول واک لري او نور يې خطر مني

په کال (۱۹۸۳) کې د امريکا د طبي انجمن ژورنال وليکل :

د تندي ماغزه (فرونتال لوب) مور دهيجانانو د کنترول مرکز دی او زموږ د شخصيت کور دی

د مغز بله داسې برخه نسته چې دهغه خرابيدل دومره بد علايم ولري (کولب او وښيو

(Kolb & Wishaw, ۱۹۹۰.

د مغزدا برخه ډيري دندي لري لکه : د پرابلمونو حل، بي خودي ، حافظه ، دخبرو پيل، قضاوت، دټکان (ضربه) کنترول او اجتماعي او جنسي خويونه او داسې نور

دا چې دا برخه ډير ژر ضرر ويني ده نو ځکه د هغې مخې ته جمجه پرته ده ، اسفنوويد ور ته نژدې او هغه ساتي .

د دې برخې په تناظر کې توپير سته ،چپه برخه يې حرکت او راسته خوا يې دخبرو د کنترول دنده لري دې برخې ته په زيان رسولوسره په انسان کې ډير دراماتيک تغيرات راتلاي سي ،که چپه خوا زيان وويني يو کاډبه نټلی او غمجن حالت رامنځ ته کيږي اوکه راسته خوا زيان وويني يو کاډب سايکوپاتيک پيښيږي (۱۹۷۵ بلمر او بنسن)

(Blumer and Benson, 1975)

ددې برخې ماغزوته په ضرر رسيدوسره جنسي سلوک هم اغيزمن کيږي او جنسي کره غير نارمل کيږي يانې له سکس سره مينه کميږي .

دماغزو دا ځانگړې برخه دښه کړو او معنويت مسوله ده، په ايتاليا کې يوي څيړني بنولي ده چې د ماغزو داځانگړې برخه د ماغزو د دنننې ارامي احساس لوړ وي .

د «نيچر» د راپورت په اساس عصب پيژندونکي «کازيمو يورگسي» د «يودين» د پوهنتون استاد له خپلو ملگرو سره په هغه کسانو چې په مغزي ناروغيو اخته وه څيړنه وکړه اودعملياتو مخکې او وروسته يې د هغوی احساسات بررسي کړل،

د هغو کسانو چې د ماغزو د شا برخې یې جراحي سوي وې له درو تر اووه ورځو پورې بڼه احساس بنسټولی دی، مگر د هغوناروغانو چې د ماغزو مخکنی خوا یې جراحي سوي وه داسې احساس نه لیدل کیده. دهغه یو ملگری وایي داسې مالومیږي، چې دانسانیت جوهر د بشر یو جز دی .

د اناتومي په اساس مغز دغه لاندې برخې لري :

۱- د تندی ماغزه (Frontal Lobe)

۲- د نزلي ماغزه (Parietal Lobe)

۳- د سر د شا ماغزه (Occipital Lobe)

۴- موقت ماغزه (Temporal Lobe)

۵- اړخي ماغزه (marginal Lobe)

ددې څېړونو په اساس که د ماغزو لاندې دوي برخې له منځه ولاړي سي په انسان کې د معنویت احساس لوریري یو د نزلي د ماغزو په چپه خوا کې لاندې برخه اوبل راسته خوا د زوايي د ماتیدو برخه ده، دا دوي برخې زموږ د بدن د ادارک مسولي او له بهرنی نړی سره په اړیکې کې دي، چې دا د بدن د معنوي او عرفاني احساس ځای دی .

«یورگسی» وایي تر ټولو مهم یې په انسان کې دا ژر تغیر دی .

په (۸۸) مغزی تومور لرونکو ناروغانو څېړنه وسوه چې له هغو څخه دلسو نفرو تومور د عملیات وړ نه و، له هغو نورو څخه د عملیاتو مخکې ددیني عقایدو او مذهبي عاداتو پوښتنه و سوه،

له عملیاتو وروسته ډاکټر وویل ، چې دتندی ماغزه او دنزلي ماغزه له مذهبي باورنو سره اړیکې لري خو معنویت او تعالی احساس دقیقاً په هغو اړه نه لري .

Copyright: www.tanzona.com

د دعا او عبادت اغیز

د شیطان د دفع لپاره بل لاره د دعا او عبادت لاره ده که انسان خپل ځان تل پاک وساتي او ذهن د خداتعالی په یاد بوخت کړي پر هغه شیطان اغیزه نسوای کولای .

د النسا د سوري په (۸۳) مبارک آیت کي راغلي دي :

«...ولولا فضل الله عليكم ورحمته لاتبعتم الشيطان إلا قليلا»

ژباړه : (که د خدای (ج) فضل او رحمت نه وي پر تاسو د شیطان متابعت کوی مگر لږ)

له دې مبارک آیت څخه مالومیږي چې دعا او په خدای توکل او له خدا په پناه غوښتل انسان د مشکلاتو او ناروغیو ساتي .

طبي څیړنو اوس منلي ده چې هغه خلک چې په منظم ډول په پوره اخلاص او صداقت دعا او عبادت کوي له نورو په پرتله لږ ناروغیږي او د نورو په پرتله له ناروغیو سره په ښه ډول مقابله کولای سي ، دنورو په پرتله ېې د جراحي ټپونه ژر رغیږي، او ژر شفا کیږي .

دالاعراف سوري په (۲۰۰) مبارک آیت کي او دحم سوري په (۳۶) راغلي دي :

«وإما ينزغناك من الشيطان نزغ فاستعذ بالله ۝ إنه سمیع علیم»

ژباړه (که په تا باندې شیطان برید وکړي نو پناه وغواړه له الله بیشکه چې الله ښه اوریدونکی اوبښه عالم دی)

دلته نزغ د میکروب برید ته ویل سوی دی کله چې ناروغ سوی دخدای (ج) پناه وغواړه . والله علم

دالمومنون سوري په (۹۷) مبارک آیت کي راغلي دي

«وقل رب أعوذ بك من همزات الشياطين»

ژباړه: اووايه خدايه! د شيطانانو له هڅولو څخه ستا څخه پناه غواړم .

دلته همزات هڅول راغلی دی د هغو کسانو (کافرانو) چي تا هڅوی د خدايه پناه وغواړه

دالنحل سوری په (۹۸) مبارک آیت کې راغلي دي

«فإذا قرأت القرآن فاستعذ بالله من الشيطان الرجيم»

ژباړه: نو هغه وخت چي قران لولي د الله پناه وغواړه د رتل سوی شیطانه .

دالمجادله سوري په (۱۰) مبارک آیت کې راغلي دي :

إنما النجوى من الشيطان ليحزن الذين آمنوا وليس بضارهم شيئاً إلا بإذن الله ۝ وعلى الله فليتوكل المؤمنون

ژباړه :پټې خبرې د شيطان (منافقانو) غمجن وي هغه چي ايمان راوړی دی هغو ته ضرر رسولای نه سي مگر په اجازه د الله، مؤمنان بايد پر خدای توکل وکړي .

دلته له شيطان څخه مرادمناقان دي د هغو له ضرر ه بايد په خدای توکل وسي.

طبي څيړنو ثابته کړې ده ،چي عبادت او دعا د انسان دفاعي سيستم د پياوړتيا سبب گرځي.

په دې څيړونو کې يو ډول مواد پيژندل سوي چي د دعا په وخت کې دانسان په دماغ کې توليديږي او دا مواد په نيغه د انسان د دفاعي سيستم له حجراتو سره اړيکي لري، دا هم جوته سوي ، چي د دعا په وخت کې د انسان په دماغ کې يو ډول حجرات چي

دفاعي سيستم (د استروسايتس) په نامه ياديږي د« انټرلوکين-يو» په نامه يوه ماده چي د انسان په د ويني د سپينو اغيزه لري توليدوي . همدارنگه هغه کسان چي په منظمه توگه دعا کوي، د دوي حجراتو په يو ډول کې چي« لمفوسايتونه» نوميري او د انسان په دفاعي سيستم کې رول لري، د هغه کيمياوي موادو په مقابل کې چي د انسان له مرکزي عصبي سيستم څخه ترشح کيږي يو ډول اخذي موجودې وي، سربيره پر دې، د دعا ځيني رواني (روحياتي فکتورونه لکه آرامتيا، غوښتنه، تمه او هيله، د انديښني کموالی او د ژوند کولو لپاره) هيله او اراده يو ډول مواد چي د انسان د وجود دفاعي سيستم پياوړی کوي ترشح کوي، چي انسان د ناروغيو په مقابل کې وقايه کوي او د ناروغيو په مخنيوي او علاج کې رغنده رول لوبوي .

د امريکي د ډوک په پوهنتون کې د مذهبي څيړنو د مرکز مشر « هارولد کوننيک» په اند د دعا په نتيجه کې په وجود کې روجي آرامتيا د هغه هورمون د کمښت سبب گرځي چي په انسان کې د

روحي فشارونو په وخت کې په لوړه کچه څڅيري . دا هورمون له يوې غدې چې د پینتورگيو په پاسنی آخري برخه کې خای لري ترشح کيږي .

دعا کول دهغه هورمون د کمښت سبب گرځي چې په انسان کې د روحي فشارونو په وخت کې په لوړه کچه د عمليات مخکې د تشويش او خفگان سبب گرځي مخنيوی کوي .

دعا او عبادت هغه ناروغانو ته چې په ډول ډول ناروغيو اخته وي يوه ښه تگلاره ښودل سوي ده چې دې درملنې ته د لري لاري درملنه ويل کيږي . دنوروکسانو د دعا په وخت کې په ناروغ کې د سپيڅلتيا انگيرنه پيدا کيږي، او ناروغ د همدردۍ زړسوي او خواخوږۍ احساس پيدا کوي چې دا ټول فکتورنه د ناروغۍ په علاج کې مهم رول لوبوي . څيرونکي زياتوي، که چيري د ناروغ او روغو کسانو لپاره نور خلک په پوره صداقت او اخلاص دعا وکړي نو دا کار به د نويو ناروغيو په مخنيوي، کموالي، د ناروغيو د شدت په کموالي کې د ملاحظې وړ اغيزې ولري .

د دې څيرونو د مثبتو پايلو په نتيجه کې، د امريکې په ځينو طبي پوهنتونونو کې د عقيدې او طب تر منځ د مثبتې او نامه لاندې ځانگړي مضامين تدرسيږي تر څو ډاکترانو ته د دعا اودرملنې اغيزمنې اړيکې په باره کې مالومات ورکړي .

دناروغ پوښتنه او د ناروغ د شفا لپاره د دعا اهميت ته اسلام (۱۴۰۰) کاله پخوا نغوته کړې ده .

مبارک دين په اساس له ناروغيو څخه شفا د الله تعالی په بشپړ واک او قدرت کې ده. د اسلام دنړۍ پوهان او څيرونکي د پرمختللي ساينس پر مټ اوس اوس پر دې مسايلو څيړني کوي .

داچې شيطان (ميکروب) انسان ته سجده ونه کړه يانې د هغه فرمانبرداره نسو ،دهغه روغتيا يې نه غوښته نودانسان د نارامي سبب سو .

ډاکتر توماس هايسلوب وايي: “زما د اوږدې تجربې له مخې، لمونځ د خوب لپاره تر خورا مهمه وسيله ده، په دې مانا که چا ته خوب نه ورځي، لمونځ دې وکړي چې خوب ورسې، او د يوه ډاکتر په حيث دا ويل غواړم چې لمونځ د انسان د نفس او اعصابو د آرامۍ تر ټولو غوره وسيله ده .

خو ډاکتر اليکسيس کارليل – چې په طب کې يې د نوبل جايزه گټلې ده ، بيا وايي: “لمونځ د انسان په بدن او د جسم په سيستم او غړو کې يو عجيب فعاليت راولي، لمونځ د فعاليت يو ستر مولد دی، ډېر ناروغان مې وليدل، چې په درملو يې هېڅ چاره ونه سوه، خو لمونځ يې غوره علاج وگرځېد. لمونځ د راديوم معدن په څېر دی، چې وړانگې لري او د ذاتي نشاط لپاره مولد دی، لمونځ د گڼو او وژونکو ناروغيو علاج گرځېدلی دی .

پایله

دشیطان مفهوم وصفي دی ،چي د شریر په مانا دی، هر موجود کیدای سي شیطان اوسي ياني هغه څوک ،چي انسان بدو کارونوته هڅوي اوپه ربرونو اخته کوي، هغه ته شیطان ويل سوی دی،شیطان د انسان دښمن دی ، شیطان انسان نه پریردي موخي ته ورسیري که يي وه نه سواي کولای لاره ورته غباري کوي چي ناوخته ورسیري ،نو هر شی چي د انسان دښمن وي هغه شیطان کیدای سي. شیطان له انسان سره غلطي وعدې کوي ، هغه ویروي او پراو په دپراو انسان ختا باسي.

خدای تعالی شیطان دانسان دښمن بللی دی، دښمن هغه څوک دی، چي انسان غلطي لاري ته برابروي ، هغه ناروغه وي چي عبادت ونه کړي، هغه ته د کایناتو په هکله درواغ وايي، دهغه ذهنیت خرابوي ...

په دي ټولو کړو کي شیطان خپلو پیروانو ته وايي : زه په تاسو هیڅ ډول واک نه لرم زه یوازي تاسوته بلنه دروکوم ،ستاسو زړه که هغه منی یا يي نه منی ، ياني منل يي د انسان کار دی، هغه په چا زور نه راوړی چي هر مرو دهغه بلنه ومني ځکه شیطان خپله وايي په خالصو (پاکو) خلکو غلبه نه لرم .

په قرانکریم کي شیطان په مفرد ډول (۷۰) واري او جمع(۱۸) واري راغلي ده ،شیطان یو عام نوم دی هر متمرّد شریر او موذی ته ويل سوی دی، دا یو وصف دی نه نوم،

تکبر، کفر، حرص، حسد، تعصباو جهالت د هغه کره راغلي دي ،

وسوسه اچول، فحشا ته امر کول ، گناه ته هڅول،دښمني اچول، دجادو بنوونه ، اوددبدو کارونو محور دی .

دشیطان مرسته کونکو نورو قوتونه اولاد، گوند، اولیا اولبنکر ویل سوی دی .

په قرانکریم کې د شیطان په اړه ټوله مسایل علمي دي .

دالناس په مبارکې سورې کې راغلي دي ، چې شیطان هم انسي او جنسي دی . انسي یې هغه مخلوقات دی چې په سترگو لیدل کیږي او جنسي یې هغه موجودات دي چې په عادي سترگو نه لیدل کیږي .

همداسې چې شیطانان ډول ډول دي د هر یوه د کار کړنلاره هم بیله ده ، په قرانکریم کې د هر یو ډول شیطان لپاره دهغه کړنلاره راغلی ده . لکه :

«نجوا» (په غوږ کې څه ویل)، چې منافقانو ته راغلي ده

«همزات» (هڅول) د مشریکانو ته راغلی دی ، « نزع» (په انسان بریدکول) د ناروغیو یا میکروب لپاره راغلی دی، او «استز» (بنویول یا ختا ایستل) ساینسپوهانو ته راغلي دی ...

شیطان د څلور خواو پر انسان برید کوي او د هغه اند او خیال تصرفوي ځکه میکروب هر چیرې سته او مور یې احاطه کړې یو، نو یو ډول شیطان میکروب دی. انسان چې د خدای بنده دی که دخدای (ج) په امر کره وکړي شیطان پر هغه تسلط پیدا کولای نسي .

تر هغه چې ذره بیني موجودات نه وه لیدل سوي، چا باور نه کوی، چې په یوې څاڅکي وینه کې تر زرونو زیات ژوندي موجودات چې انسان هغه نه ویني لري. پوهان وایي دانسان سترگې لږ رنگونه ویني او غوږونه یې یو محدوده اندازه فریکوینسی رڼونه اوري .

دانفال د سورې په (۱۱) مبارک آیت کې راغلي دي :

«ویذهب عنکم رجز الشیطان»

ژباړه :پاکوي تاسو د شیطان له نجاسته

هغه اوبه چې دآسمانه راځي (باران) تاسو د دورو او خاورو (چې د میکروبو ډک دی) پاکوي .

ساینس پوهان وایي د ورځې تر یو میلیون میکروبونه په مخ او لاسونو موبنلي چې په پرېولو له منځه ځي .

مشریکان ، منافقان او کافران مسلمانان ختا باسي، د هغو د دین بد وایي ، هغوی ته غلطي و عدي ورکوي . ساينس پوهان او فضانوردان او تيوريستان انسان ته يو رښتيا اوسل درواغه سره گډوي او وایي خلک د پرمختگ او د یموکراسی په نامه ختاباسي او په دی ډول غواړي دخدای قانون تغیر کړي او په ناعلمي اونه ثابت سوو درواغو د خلکو ذهنه خدایوي همدا سي لکه داروین په خپلي غلطو نه اثابت سوي تيوري خلک ختا باسي چي دي ټولو ته شیطانان ويل سوي دي .

دشیطان د کړونو دمنلو اونه منلو مرکز په انسان کي د تعقل هغه برخه ده چي « ناصیه» بلل کيږي اودا برخه دانسان د تندي ماغزه دي ، چي هغه ته د شیطان مرکز یا د نفس اماره خای هم وایي چي انسان د خدای (ج) د بندگي له لاري باسي، انسان په ځان پرستي او هوا پرستي اخته کوي .

دشیطاني خیالونو محور اماره نفس دی ، په حدیثونو کي د دانسان د بدن دنننی دبنمن اماره نفس بلل سوی دی چي باید جهاد اکبر ورسره وسي .

دانسان وجود منفي بعدونه لري ، چي یو یي منفي صفتي یا شیطاني لاره ده اوبله یي دخدای لاره یاني مثبت صفتي ده.

په واقع کي اماره نفس دشیطان د نفوذ عامل دی، نو د خدای خالص او صالح بندگان د شیطان له تسلطه امن دي . والله علم

اخځونه

ADYAN.PORSEMANI.IR

ALE-MAHAMMED.COM

ASKQURAN.IR

BABOLNAME .COM

BEAYAN.NET

BLOGUNA.COM

BPIC.IRANBLOG.COM

DAILYLINK.IR

DASTEHKELID.PERSIABLOG.IR

ERAMNEWS.IR

FARDANEWS.COM

FIS-IRAN.ORG

GHADEER.ORG

GODME.BLOGFA.COM

GOTQUESTIONS.ORG

HALEEMI.BLOGFA.COM

HAWZAH.NET

HUJURAT.PERSIANBLOG.IR

ISLAM411.COM

ISLAMIC-NOTES.BLOGFA.COM

ISLAMPEDIA .IR

JASJOO.COM

MEASONIC .IR

MONIBIN.COM

NIAZM.WORDPRESS.COM

NIKSALEHI.COM

NOOREASEMAN.COM

QURAN -P.COM

QURAN-M.COM

RASEKHOON.NET

SEYEDHADI 1.BLOGFA.COM

SHIABLOGGERS.IR

SHIA-NEWS.COM

SONNY-IRAN.PERSIANBLOG.IR

TEBYAN-ZN.IR

UNHINDEREDLIVING.COM

VIJEEEEEEH.PERSIANBLOG.IR

YEXAR.COM

YORIKHUDO.MIHANBLOG.COM

ZITOVA.COM

Copyright: www.tanzona.com

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**